

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİMDALI

**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN
MESLEKİ AÇIDAN KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR
(BALIKESİR İL ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
ELA ONAT OĞUL**

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Tekin ÇOLAKOĞLU

Ankara
Mart 2010

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİMDALI**

**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN
MESLEKİ AÇIDAN KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR
(BALIKESİR İL ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
ELA ONAT OĞUL**

**Danışman
Yrd. Doç. Dr. Tekin ÇOLAKOĞLU**

**Ankara
Mart 2010**

Kabul ve Onay

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Enstitüsü**

**..... Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı
çerçevesinde yürütülmüş olan bu çalışma aşağıdaki jüri tarafından
Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.**

Tez Savunma Tarihi : .././2010

İmza

**.... Üniversitesi
Jüri Başkanı**

İmza

.... Üniversitesi

İmza

.... Üniversitesi

İçindekiler

Kabul ve Onay	I
İçindekiler	II
Tablolar Listesi.....	IV
Önsöz.....	IV
1.GİRİŞ	1
2.GENEL BİLGİLER	5
2.1. Eğitim Kavramı ve Tanımı	5
2.2. Eğitimin Sınıflandırılması.....	7
2.2.1. İnformal Eğitim.....	7
2.2.2. Formal Eğitim.....	8
2.2.2.1 Örgün Eğitim.....	8
2.2.2.2. Yaygın Eğitim	9
2.3. Eğitimin Önemi	9
2.3.1. Eğitim Programları İçinde Beden Eğitiminin Yeri	12
2.3.2. Öğretmenin Tanımı	13
2.3.3. Öğretmenlik Mesleği	15
2.3.4 .Öğretmende Bulunması Gereken Nitelikler.....	18
2.3.5 .Beden Eğitiminin Tanımı.....	21
2.3.6. Beden Eğitimi Öğretmeni	24
2.3.7.Beden Eğitimi Öğretmeninin Görevleri.....	26
2.3.8. Beden Eğitimi Dersine Hazırlık ve Dersin İşlenişi	34
2.3.9. Beden Eğitim Derslerinin Oluşum Amacı	36
2.3.10. Beden Eğitiminin Genel Amaçları	38
2.3.11.Beden Eğitiminin Özel Amaçları	41
2.3.11.1. Bilişsel Açıdan Özel Amaçlar.....	41
2.3.11.2. Psikomotor Açıdan Özel Amaçlar	42
2.3.11.3.Duyuşsal Açıdan Özel Amaçlar	43
2.3.12.Beden Eğitiminin Geliştirdiği Nitelikler.....	43
2.3.12.1.Fiziksel Gelişime Etkisi	43
2.3.12.2.Psikomotor Gelişime Etkisi	44
2.3.12.3. Zihinsel Gelişime Etkisi.....	46

2.3.12.4.Sosyal ve Duygusal Gelişime Etkisi.....	47
2.3.13.Beden Eğitiminin Temel Faydaları	48
2.3.14.Türk Milli Eğitim Sisteminin Genel Sorunları	49
2.3.15. Beden Eğitimi Öğretmeninin Derslerde Karşılaştığı Sorunlar	50
2.3.15.1 Milli Eğitimden Kaynaklanan Sorunlar	50
2.3.15.2. Tesis Araç – Gereç Yetersizliği.....	51
2.3.15.3. Ders Saatlerinin Yetersizliği.....	52
2.3.15.4.Beden Eğitimi Öğretmeni ve Okul İdaresi İlişkisi	52
2.3.15.5.Öğretmen – Öğrenci İlişkisi.....	54
2.3.15.6. Beden Eğitimi Dersinin Amaç ve İçeriğine İlişkin Sorunları.....	57
3.GEREÇ ve YÖNTEM.....	59
3.1.Araştırmanın Amacı.....	59
3.2.Araştırmanın Sınırlılıkları	59
3.3.Evren ve Örneklem.....	59
3.4.Verilerin Analizi.....	60
3.5.Araştırmanın Önemi	61
3.6.Problem.....	61
3.6.1. Alt Problemler	61
4. BULGULAR.....	63
5. TARTIŞMA	88
6. SONUÇ.....	96
7. ÖZET	99
8.SUMMARY	99101
KAYNAKLAR	103
EKLER.....	113
ÖZGEÇMİŞ.....	116

Tablolar Listesi

Tablo 1. Katılımcılara Ait Kişisel Bilgilerin Dağılımı.....	63
Tablo 2. Katılımcıların Mesleki Bilgilerinin Dağılımı	64
Tablo 3. Katılımcıların Okul Yönetiminden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı 1	65
Tablo 4. Katılımcıların Okul Yönetiminden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı 2	66
Tablo 5. Katılımcıların MEB'den Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	67
Tablo 6. Katılımcıların Öğretmenden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı 1	68
Tablo 7. Katılımcıların Öğretmenden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı 2	69
Tablo 8. Katılımcıların Öğrenciden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı.....	70
Tablo 9. Katılımcıların Veliden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı	71
Tablo 10. Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine Göre MEB'den Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı	72
Tablo 11. Katılımcıların Hizmet İçi Eğitime Katılma Değişkenine Göre Okul Yönetiminden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı	73
Tablo 12. Katılımcıların Hizmet İçi Eğitime Katılma Değişkenine Göre MEB'den Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı	74
Tablo 13. Katılımcıların Hizmet İçi Eğitime Katılma Değişkenine Göre Öğretmenden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı	75
Tablo 14. Katılımcıların Hizmet İçi Eğitime Katılma Değişkenine Göre Öğrenciden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı	76
Tablo 15. Katılımcıların Antrenörlük Belgesine Sahip Olma Değişkenine Göre Öğretmenden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı.....	77
Tablo 16. Katılımcıların Antrenörlük Belgesine Sahip Olma Değişkenine Göre Öğrenciden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı	78
Tablo 17. Katılımcıların Bir Spor Branşında Sporculuk Lisansına Sahip Olma Değişkenine Göre Okul Yönetiminden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı	79
Tablo 18. Katılımcıların Bir Spor Branşında Sporculuk Lisansına Sahip Olma Değişkenine Göre Öğretmenden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı	80
Tablo 19. Katılımcıların Bir Spor Branşında Sporculuk Lisansına Sahip Olma Değişkenine Göre Öğrenciden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı	81
Tablo 20. Katılımcıların Görev Yaptığınız Kurum Ve Okul Yönetiminden Kaynaklanan Sorunlara Göre ANOVA Sonuçları	82
Tablo 22. Katılımcıların Görev Yaptığınız Kurum Ve MEB'den Kaynaklanan Sorunlara Göre Tukey HSD Testi Sonuçları	84
Tablo 23. Katılımcıların Öğrenim Durumu Ve Öğretmenden Kaynaklanan Sorunlara Göre ANOVA Sonuçları	85
Tablo 21. Katılımcıların Görev Yaptığınız Kurum Ve Okul Yönetiminden Kaynaklanan Sorunlara Göre Tukey HSD Testi Sonuçları.....	83
Tablo 24. Katılımcıların Öğrenim Durumu Ve Öğretmenden Kaynaklanan Sorunlara Göre Tukey HSD Testi Sonuçları.....	86
Tablo 25. Katılımcıların Yaş Değişkeni Ve Öğrenciden Kaynaklanan Sorunlara Göre ANOVA Sonuçları	87

ÖNSÖZ

Hızla değişen ve gelişen dünyada, teknolojinin büyüüne kapılarak anlayışımızı, düşünce yeteneğimizi, maneviyatımızı ve çocuklarımızın çocuk olma duygusu içinde var olmasını ve daha birçok olguyu geri plana attığımız hayatımızda, beden eğitimi ve spor anlayışı hiç kuşkusuz bizi biz olma değerlerine, kendimizi keşfetme becerisine ulaştıran temel kaynağımız olmaktadır.

Ülkemizde, büyük kentlerden en ücra köşelere kadar dağıtılmış olan okullarda görevli; yönetici, öğretmen ve özellikle beden eğitimi öğretmenlerine çocuklarımızın, gençlerimizin bedenen ve ruhen sağlıklı, mutlu, dengeli, kişilik sahibi, ahlaki değerlere sahip ve üretici vatandaşlar olarak yetişmeleri konusunda, ihmal edilmeyecek görev ve sorumluluklar yüklenmiştir.

Beden eğitimi insanı bütün yönüyle etkileyebilmektedir. Bu nedenle beden eğitimi ve spor eğitim sistemi içerisinde büyük pay sahibidir. Genel eğitimin tamamlayıcısı olan beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşması genel eğitimin amaçlarına ulaşması ve ilköğretim, ortaöğretimde alınacak verimli sonuçlar açısından oldukça önemlidir.

Çocukların, bedensel, bilişsel ve sosyal gelişimleri açısından büyük önem taşıyan beden eğitimi öğretiminin en iyi şekilde uygulanması gerekmektedir.

Yapılan çalışmada Balıkesir il ve ilçelerinde ilköğretim ve ortaöğretimde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki açıdan karşılaştıkları problemlerin araştırılması amaçlanmıştır. Veri tabanını oluşturan beden eğitimi öğretmenlerine teşekkür etmek istiyorum.

Eğitim hayatına olumlu katkılarının bulunacağını düşündüğüm bu çalışmayı yapmamı sağlayan ve çalışmamın her aşamasında yardımlarını hiçbir zaman esirgemeyen, bana tam destek veren, bilgi ve tecrübesini paylaşan danışman hocam Sayın Yrd. Doç. Dr. Tekin ÇOLAKOĞLU' na katkılarından dolayı gönülden teşekkürlerimi sunarım.

Eğitim ve yaşam konusunda ustalaşmış, keşfettiğim andan beri hayatıma tım gızellikleri halka halka ekleyen, tecrübeleriyle her zaman doğruya ve daha iyi başarılarla ulaşmamda yardımlarını esirgemeyen, güveniyle sığınacak bir liman teşkil eden manevi babam Yrd. Doç. Dr. Fatih YENEL'e teşekkürlerimi sunarım.

Yapılan bu çalışmada bana esin veren, varlığıyla beni aydınlatan, yardımlarını esirgemeyen değerli hocam Araç. Gör. M. Yaşar şAHİN' e teşekkürlerimi sunarım.

Gözlerimi dınyaya açtığım ilk andan beri şefkatleri ve güvenleriyle daima yanımda olan, amaçlarıma ulaşmak için yaşamımın her evresinde fedakârlıkları, sabır ve inançlarıyla beni yalnız bırakmayan canım aileme ve eşime sonsuz teşekkürü borç bilirim.

Ela OğUL

16.03.2010

1.GİRİŞ

Eğitim, yirmi birinci yüzyılda kalkınma çabalarında veya daha zengin ve müreffeh ülke olma hedefine varmak için sürdürülen uğraşlarda, çok önemli ve işlevsel bir araç haline gelmiştir. Eğitim, belki uzun vadede ürün vermektedir ama bir ülkenin sosyal ve ekonomik kalkınmasını sağlayan insan gücünü hazırlayan araç olarak, gün geçtikçe ekonominin temel yatırımı haline gelmektedir. Öyleyse, lkemizde eğitime, bilime ve teknoloji üretimine her zaman olduğundan daha çok önem vermek zorundayız. Kısaca, eğitim bireyi geliştirdiği, diğer taraftan ülkenin bilimsel, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasını sağladığı için önemlidir ve değeri çok iyi algılanmalıdır¹.

Çağdaş toplumlarda nitelikli insan gücünün önemi bilinmektedir. Öğretmenlerin nitelikli insan gelişiminde oynadıkları rol ve sorumluluklar her geçen gün daha da artmaktadır. Bu arada öğretmenlerin kendi bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarında gelişim sağlayabilmeleri, onları bu zorlu mücadelelerinde daha güçlü kılacaktır. Beden Eğitimi ve Spor bu amaca yönelik olarak kullanabilecekleri en etkin araçtır².

Bedensel, ruhsal ve sosyal açılardan sağlıklı birer toplum yaratmak için, örgün eğitim kurumlarının yanında yaygın spor eğitimine de gerekli önem verilmelidir. İçinde yaşadığımız çağda, insanların hayatları rutinleşmekte, beşeri ve sosyal ilişkileri azalmakta, boş zamanları çoğalmakta ve bu insanların sıkıntıları artmakta, yeterli hareket imkânı bulamaktadırlar. Tüm bu olumsuzluklar özellikle de hareketsizlikler, zaman içinde insanın zindeliğini yitirmesine, sinir, kas ve dolaşım sisteminin bozulmasına ve iş verimliliğinin düşmesine neden olmaktadır. Bu kayıpları gidermek için, gelişmiş ülkelerde ve iş çevrelerinde aktif dinlenme etkinlikleri olan beden eğitimi ve spor programları yürürlüğe konmaktadır³.

Ülkemizde de spor, temel eğitim programı içerisinde beden eğitimi dersleriyle yerini almıştır. Beden eğitimi derslerinin amacı ise; Atatürk İlke ve İnkılapları, Anayasa, Milli Eğitim Temel Kanununu ve Türk Milli Eğitiminin Temel Amaçları doğrultusunda; öğrencilerin gelişim özellikleri de göz önünde tutularak, onların kişisel ve toplumsal yönden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı ve üretken, Milli Kültür değerlerini, demokratik hayatın temel ilkelerini benimsemiş fertler olarak yetiştirilmesi olarak belirlenmiştir.

Günümüzde beden eğitimi ve spor, yetişmekte olan nesillerin temel kaynağı olan insanın fiziksel, sosyal ve duygusal gelişimini amaç edinen bilinçli ve planlı faaliyetlerdir⁴.

Toplumlar sağlıklı kuşaklar yaratmak için beden eğitimi ve sporu genel eğitimin ayrılmaz ve tamamlayıcı bir parçası olarak görmektedirler. Onun içinde olayı bir devlet politikası olarak benimseyip insan yaşamının her devresini kapsayacak biçimde yürütürler Özellikle okullar beden eğitimi spor etkinliklerinin sevdirmesinde ve uygulatılmasında önemli yer tutarlar⁵.

Bugünün eğitim sisteminde ilköğretim okulları 7-14 yaşları arasında ki çocukların sekiz yıl boyunca gelişimi ve eğitiminden sorumludur. Eğitimin genel amacı gelişmekte olan çocukların ve gençlerin topluma sağlıklı ve verimli bir şekilde uyum sağlamalarına yardımcı olmaktır⁶.

İlköğretim okullarına verilen zorunlu ve kesintisiz eğitim görevi aynı zaman da kesintisiz ve zorunlu beden eğitimi anlayışını da beraberinde getirmektedir. Çağdaş anlayışa uygun olarak eğitimde amaçların gerçekleştirilmesi, öğrencinin zihinsel ve sosyal eğitimi yanında bedensel eğitimi ile mümkündür. Beden eğitimi, genel eğitimin önemli bir parçası

olup, çocuğun oyun hakkının ve serbest hareketinin okul yaşamı içindeki yerini güvenceye alır, bedensel ve ruhsal gelişimi sağlayarak sportif etkinliklerden zevk almasını mümkün kılar⁷.

Bunu da ancak bu işten bilimsel olarak anlayan eğitimcilerin olmasıyla yani beden eğitimi öğretmenleriyle sağlamaktadırlar⁵.

Bu noktadan hareketle, Beden Eğitimi öğretmenleri, ders içi ve ders dışı beden eğitimi spor etkinlikleriyle, hem Ülke sporuna hem de genel eğitime önemli katkılar sağlamaktadır. Genel eğitime yönelik faaliyetleri içindeki etkinlik alanlarını sosyal, eğitim, sportif, politik ve bilimsel etkinlikler olarak birbirleriyle yakın ilişkili beş faktör oluşturmaktadır. Bu faktörlerin merkezini ise ders içi ve ders dışı etkinlikler oluşturmaktadır. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ülke sporuna yönelik etkinlikleri de potansiyel yaratma, yetenek seçimi ve okul dışındaki spor eğitimcileri olmaktadır. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin karşı karşıya bulunduğu büyük öğrenci potansiyeli ve bu kesimin spora başlama yaşındaki çabalarda bulunması, bu öğretmenlerin sorumluluklarını ve önemini artırmaktadır. Bu potansiyel içinde çeşitli spor branşlarına yetenekli öğrencilerin farkına varılması ve onları bu yetenekleri doğrultusunda ülke sporu için yönlendirebilmesi de beden eğitimi öğretmenlerinin önemli sorumlulukları ve görevleri içine girmektedir⁸.

Günümüzde beden eğitimi alanında yapılan akademik çalışmalara bakıldığında, ders programlarında reforma yönelik çalışmalar yapılırken, yapılması öngörülen reformlara temel oluşturmayı hedefleyen beden eğitimi ve sporun statüsünü, genel eğitim sistemi içindeki konumunu, söylem ve pratiklerini ve bu söylemlerin nasıl ve ne tür yollarla üretildiğini inceleyen çalışmalarda da bir artış söz konusudur. Özellikle 1990'lı yıllar itibarıyla okullardaki beden eğitimi ve spor alanında bir krizin yaşandığını ortaya koyan bu çalışmalarda, beden eğitimi ve spor alanının genel eğitim

alanında çözülmemiş bir kimliğe ve düşük bir konuma sahip olduğu vurgulanmaktadır. Örneğin, Hardman'a göre, okul beden eğitiminde küresel bir kriz yaşanmaktadır ve bunun nedeni sadece ders saatlerinde azalma, yetersiz ekonomik bütçe ya da alternatif fiziksel etkinlik biçimlerine yönelmedeki erozyon gibi nedenlerden daha çok bu alanın kendine özgü yapısı ve eğitim sistemindeki çelişkili konumudur. Beden eğitimi ve spor alanında yapılacak bir reform çalışmasının, öncelikle o alanın toplumsal bir pratik olarak ele alınıp tüm öğelerini içeren bütüncül bir analizi yapılmalıdır. Aynı zamanda da dersin bizzat uygulayıcısı olan öğretmenlerin pratiklerinin, yani dersin öğretimi sırasında yaşanan sorunların değişik boyutlardan tespit edilmesi gerekmektedir⁹.

Okul içi ve dışında bireylerin sağlıklı nesiller olarak yetiştirilmelerinde Beden Eğitimi öğretmenleri önemli bir misyon yüklenmektedir. Bu nedenle beden eğitimi öğretmenlerinin meslek içinde ve dışında gelişimlerini sağlayacak önlemlerin alınması bu misyonları gerçekleştirmelerine önemli katkılar sağlayacaktır.

Spora ve bedensel etkinliğe katılım olanağının olduğu en önemli ortam olması nedeniyle okul beden eğitimi ve spor alanı gençlerin etkin yaşam alışkanlığını kazanmaları için önemli bir role sahiptir. Bu rolün olumlu olarak gerçekleştirilebilmesi için beden eğitimi ve spor dersinde yaşanan sorunların tespiti önemli bir yer tutmaktadır.

Yapılan çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki açıdan karşılaştığı sorunların tespiti amaçlanmıştır.

2.GENEL BİLGİLER

2.1. Eğitim Kavramı ve Tanımı

Eğitim daima eğitilmesi gerekenin, gelecekteki davranışlarına yöneliktir. O halde bir eğitim hedefi, eğitilenin eğitim yoluyla gerçekleştirilmesi gereken gelecekteki durumu tanımlayan bir normdur. Spora ilişkin olarak eğitim hedefi ise, eğitim ve öğretimde sportif faaliyetlerin niçin anlamlı ve önemli olduğu ve bu yolla spor yapanın davranışında hangi değişimlerin bekleneceği sorusuna cevap vermektedir¹⁰.

Aslında eğitim, yeni kuşaklara toplumdaki mevcut değerlerin, bilgilerin, düşüncelerin ve hünelerinin aktarılması veya öğretilmesini sağlayan bir süreçtir. Böylece eğitim; içinde bulunan toplumun tarihi birikimi, kültürel mirasını diğer kuşaklara aktarmayı kapsar. Gençlere ve çocuklara hayatlarını sürdürecekleri topluma daha iyi uyum sağlayabilmeleri için fikirler ve gelenekler vermeyi içerir¹¹.

Eğitimin Tanımı: Eğitim, genel anlamda bireyde davranış değiştirme sürecidir. Eğitim sürecinde geçen kişinin davranışlarında, bir değişme olması beklenmektedir. Başka bir deyişle eğitim; bireyde kendi yaşantısı ve kasıtlı kültürlenme yolu ile istenilen davranış değişikliğini meydana getirme süreci olarak tanımlanabilir¹².

Eğitim, bilgi, davranış ve kabiliyetlerin geliştirilmesi ve kazandırılması için uygulanan sürekli faaliyetler dizisidir¹³.

Eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir¹⁴.

Eğitim, bireyin yaşadığı toplumda, uygulama değeri olan yetenek, yöneliş ve diğer davranış örüntülerini kazandığı süreçler toplamıdır².

Eğitim, önceden saptanmış amaçlara göre, insan davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan, planlı etkinlikler dizgesidir¹⁵.

Eğitim, seçilmiş ve kontrollü bir çevrenin (özellikle okulun) etkisi altında sosyal yeterlilik ve optimum bireysel gelişmeyi sağlayan sosyal bir süreçtir¹⁶.

Eğitim, kişinin toplum davranışlarına, ahlak ve estetik ölçülerine, inaniş ve yaşama anlayışına sağlıklı uyumuna yardım eden bir süreçtir¹⁷.

Eğitim, bilişsel, zihinsel, duyuşsal-duygusal ve sosyal yönlerden bireyin üzerindeki etkilerini ifade etmektedir. Bu etki, bilişsel, duyuşsal, devimsel-psikomotor düzeylerde bireyde istenilen yönde bir değişme oluşturmayı amaçlamaktadır. Eğitimin vazifesi, insanı biyolojik, psikolojik ve sosyolojik bütün yönleriyle tanıyarak onu hayatı boyunca takip ederek kendi hususiyetleri içinde olgunlaştırmak ve geliştirmek suretiyle hem kendisi hem de çevresi için faydalı kılacak ve mutlu edecek; bilgi, maharet, davranış ve değerlere ulařtırmaktır¹⁸.

Diğer bir tanımıyla eğitim, yeni kuşakların, toplum yaşayışlarında yerlerini almak için hazırlanırken gerekli bilgi, beceri ve anlayışlar elde etmelerine ve kişiliklerini geliştirmelerine yardım etme etkinliđidir¹⁹.

Bütün bu tanımlar, eğitim kavramına değişik bakış açılarını, çeşitli dünya görüşlerini ve değişik yöntem, teknikleri simgeleyen önermelerdir. Her bir tanım eğitim olayını bir ucundan tutarak yaklaşır. Her tanım eğitim sürecinin temel niteliğini değişik bakış açılarından kavrar. Hiç kuşkusuz

eğitim tanımlamalarının sonu gelmez. Aslında sürekli değişken ve devinimli olan, geleceğin değişmelerine açık olan eğitimin kendisidir ve insanın var oluşu devam ettiği sürece eğitim de vazgeçilmez bir gerçek olarak gelişimini, değişimini devam ettirecek bir kavram olarak insanın yaşantısında süregelecektir.

2.2. Eğitimin Sınıflandırılması

Bireyin davranışlarında istendik davranış değişikliği meydana getirme ya da bireyi kasıtlı olarak kültürleme süreci temelde iki biçimde gerçekleşmektedir.

- 1- İnfomal Eğitim
- 2- Formal Eğitim

2.2.1. İnfomal Eğitim

Sistemli, planlı ve amaçlı değildir. Herhangi bir zamanda, herhangi bir yerde gerçekleşen gelişigüzel ve tesadüfü öğrenmeleri kapsar. Birey, karşılaştığı durum karşısında farkında olmadan çevreyle etkileşim sonucu yeni bilgiler öğrenir. Aileden, sokaktan, televizyondan, iş ve arkadaş çevresinden öğrenilenler İnfomal eğitim kapsamında ele alınır²⁰.

Bir plana bağlı olmaksızın yapılan eğitim etkinliklerine İnfomal eğitim denir. İnsanların; aile içinde, sinemada, sokakta, evde, iş yerlerinde yani her an her yerde gelişigüzel öğrendikleri bilgiler İnfomal eğitime girmektedir. İnfomal eğitim, denetimli ve planlı olmadığı için birey farkında olmadan olumlu davranışların yanı sıra, olumsuz davranışlar da öğrenir.

İnformal eğitimde tesadüflük de olabildiği için, edinilen bilgiler her zaman için eğitsel bir değere sahip olmaya bilir. Yani, İnformal kanallardan edinilen bilgilerin zararlı olma ihtimali oldukça yüksektir. Bir çocuğun İnformal eğitim yoluyla kazandıkları, büyük ölçüde bulunduğu çevreye bağlıdır. İnformal eğitim olumlu çevre şartlarından olumlu, olumsuz çevre şartlarında da olumsuz bir içeriğe sahip olabilmektedir²¹.

2.2.2. Formal Eğitim

Amaçlı ve planlı eğitimi ifade etmektedir. Formal eğitim önceden hazırlanmış bir program çerçevesinde, belli bir zaman diliminde ve belli bir ortamda planlı olarak ve bu iş için eğitilmiş kişilerce yapılır. Formal eğitim kurumsaldır ve bu anlamda okullarda ki eğitim, Formal eğitimidir².

Eğitim süresi kontrollü bir şekilde öğretmen tarafından planlanmakta ve yürütülmektedir²¹.

Türkiye de Eğitim Kanununda, Türk eğitim sisteminin yapısı (Formal eğitim) örgün ve yaygın eğitim olmak üzere iki boyutta ele alınmıştır.

2.2.2.1 Örgün Eğitim

Örgün eğitim; belli bir yaş grubundaki bireylere, ilgili eğitim sisteminin önceden tespit edilmiş amaçlarına uygun olarak hazırlanmış eğitim programlarıyla okul ortamında düzenli olarak verilen eğitimidir.

Örgün eğitim; Türk milli eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak hazırlanan belli plan ve programlar çerçevesinde düzenli olarak yapılan eğitimidir. Örgün eğitim belli bir program çerçevesinde

programlı olarak yapılır ve öğretim yoluyla gerçekleşir. Kontrollü olan bu sürecin belli aşamalarında ve sonunda değerlendirme işlemi yer alır.

Örgün eğitim, okulöncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarında yasalara göre düzenlenen ve kendi içinde belli kademelerden oluşan eğitimidir. Örgün eğitim sisteminde belli bir sıra söz konusudur. Bir eğitim basamağını başarıyla tamamlayamayan bir öğrenci o basamaktan sonraki öğretim kurumuna giremez. Örgün eğitim süreklilik isteyen bir süreçtir²¹.

2.2.2.2. Yaygın Eğitim

Halk eğitim merkezlerinde düzenlenen ya da hizmet içi eğitim faaliyetleri kapsamında yapılan uygulamalardır. (Halk eğitimi, hizmet-içi eğitim, çıraklık eğitim, uzaktan öğretim, özel kurslar ve dersaneler)

Örgün eğitim sistemine hiç girmemiş, bu sistemin herhangi bir basamağında bulunan ya da bu basamakların birinden ayrılmış olan kişilere ilgi ve ihtiyaç duydukları alanlarda yapılan eğitimidir²¹.

2.3. Eğitimin Önemi

Temel ihtiyaçların çoğunu doğadan karşılayan insanoğlu var olduğundan beri doğa ile mücadele etmektedir. Doğadan daha çok yararlanmak ve daha iyi yaşamak amacı insanları bir araya getirerek toplumların oluşmasına neden olmuştur. Toplumsal yaşantıda toplum – doğa ve toplum – insan olmak üzere iki temel ilişki söz konusudur. Bu ilişkilerin bazıları süreklilik gösterir ve zamanla kalıplaşarak kurumları oluşturur.

Sosyal bir vaka olan eğitimi de bir kurum olarak ifade edebiliriz. Tarih boyunca eğitimden mahrum bir tek insan cemiyeti dahi gösterilemez. İlkel gruplarda dahi, eğitim yaygın olarak varlığını sürdürmüştür. İnsan grupları sosyal verasetlerini nesilden nesle aktararak gelişebilmişlerdir¹⁸.

Her millet bütün tarihi boyunca, çeşitli konularda edindiği bilgileri, maharetleri, değerleri ve tavırları geliştirerek kendinden sonraki nesillere aktararak zaman içinde daha güçlü ve daha ileri seviyeye ulaşmaya çalışır. Bu da kültür ve medeniyetin gelişmesine imkân sağlar. Gelişen ilim ve teknik, insanları çok yakından etkilemiş, fert ve cemiyet hayatında pek çok ve derin değişmelere yol açmıştır.

Haberleşme ve ulaşım vasıtaları, basın – yayın organları adeta dünyayı küçülmüştür. Dünyanın herhangi bir yerindeki olay aynı gün, aynı saatte, naklen bütün insanlara ulaştırılabilmektedir. Bir cemiyetin kendi şartlarına göre kapalı bir hayat sürmesi imkânsız olmuştur. Haberleşme ve yayın vasıtaları, her türlü fikir ve düşünceyi kısa sürede her yere ulaştırmaktadırlar.

Ulaşım vasıtaları ise dün köyünde, kentinde doğup, büyüüp, ölen insana bütün kentlerin ve ülkelerin kapılarını açmıştır. Değişik kültür ve coğrafyanın insanları bugün çok yakın ilişkilere girmek durumundadır. Çok kültürlü bir insan ile sade bir insan her an yan yana gelebilmektedir.

Tüm olaylar eğitim süzgecinden geçip medeniyete intikal etmiş ve yaşanmış tecrübelerdir²².

Bireyin eğitimi, doğduğu andan başlayarak, ölünceye kadar sürer. Çocuk dünyaya gelir, zamanla yürümesini, konuşmasını v.s. öğrenir. Biraz büyüyünce kreşe, anaokuluna, ilköğretime gider. İsterse öğrenimine

devam ederek (ortaöğretime, yüksek öğretime giderek) isterse belli bir yerde öğrenimine son vererek iş hayatına atılır. İşe başlamakla bireyin eğitimi son bulmamaktadır.

Bu noktadan sonra bireyin işinin gerektirdiği, kendinden hizmet beklenen konularda sürekli eğitim görmesi bir zorunluluktur. Bireyin hizmet öncesi eğitiminin bittiği yerde hizmet-içi eğitimi başlamıştır. Aynı birey belli bir süre sonra emekli olacaktır. Ama halen eğitimi bitmemiştir ya yeni meraklar geliştirip o konuda bir şeyler öğrenmeye çalışarak ya da gizli birtakım güçlerini keşfedip o konularda derinleşecektir. Bu uğraş ömrünün geri kalan kısmını kapsayacaktır²³.

Bu örneklerden de anlaşılacağı gibi eğitim çok kapsamlı bir süreçtir. Eğitimde amaç insanın mutluluğu olup, milletler en büyük yatırımı bu alana yaparak muasır medeniyet konumunda yer almaktadırlar. Devletler bunu arttırarak sürdürdükleri takdirde dünyada söz sahibi olmakta, dünyaya yön vermekte, varlıklarını daimi kılmakta, insanlarını ve çevresindekileri mutlu kılmaktadırlar. Bu da eğitimin insan hayatında ne derece önemli olduğunu açık bir şekilde ortaya koymaktadır.²⁴

Makro açıdan bakıldığında eğitim, toplumun yaratıcı gücünü ve verimliliğini arttıran, kalkınma çabasının gerçekleşmesi için gerekli nitelik ve nicelikte elemanların yetiştirilmesini sağlayan ve toplumdaki bireylere, yeteneklerine göre yetiştirme olanağı veren, en etkili araçtır.²⁵

Eğitim kalkınmanın en temel dayanağıdır. Bir toplumun varlığını sürdürebilmesi, refah seviyesine ulaşabilmesi, huzurlu ve mutlu bir yaşam sürebilmesi o toplumda yaşayan bireylerin eğitimiyle doğrudan ilişkilidir. Eğitim seviyesi yüksek, sürekli yenilenen ve gelişen değişimlere ayak uydurabilen bireyler hayatının her aşamasında eğitime açık bireylerdir²⁴.

Bütün bu noktalardan hareketle şunu söyleyebiliriz ki eğitimin ne derece önemli olduğu yadsınamaz bir gerçektir.

2.3.1 Eğitim Programları İçinde Beden Eğitiminin Yeri

Eğitimin niteliği, uygulanışı, bir ülkenin geleceği için önemli bir unsurdur. Çünkü; eğitim sistemi ülkenin geleceğini temsil eden nesiller üzerinde olumlu veya olumsuz etkiler yapacaktır. Her ülke geleceğine yön verecek nitelikte insanları yetiştirmeye dönük eğitim sistemini uygulamaya çalışır.²⁶

Ülkemizde eğitimin amaçlarından biri, bireylere yetenekleri doğrultusunda temel bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklar kazandırarak toplumla uyumlu, dengeli ve sağlıklı fertler yetiştirmektir. Beden eğitimi dersi bu amaçları gerçekleştirmede önemli bir yere sahiptir. Ülkemizde Cumhuriyet'ten bu yana ilköğretimde beden eğitimi programları yönerge ve talimatlar ile birtakım değişiklik ve düzenlemelere maruz kalmıştır. Söz konusu düzenlemelerden, sekiz yıllık kesintisiz eğitim programının ilköğretim kurumlarında işlevselliğini sağlamak amacıyla beden eğitimi dersi programı geliştirilmiş ve Talim Terbiye Kurulu Başkanlığınca 4.12.1987 tarih ve 232 sayılı kararı ile 1988 yılında kitap haline getirilen program son halini almıştır.²⁷

İnsanlar yaratılışı itibariyle çeşitli kabiliyet ve yeteneğe sahiptir. Bu durum göz önünde bulundurularak kişilerin özelliklerine göre, beceri ve kabiliyetlerini geliştirecek bir çok okullar açılmıştır. Ülkemizde özellikle 2000'li yıllara doğru, dünyanın gelişmiş ülkeleri seviyesine ulaşmak için bir çok alanda girdiği çabalar, günümüzde tüm hızıyla sürerken özellikle eğitim alanındaki gayretler dikkatleri çekmektedir. Eğitim alanındaki bu

arayışlar ve gelişme sürecini, gelişmişliğin önemli bir unsuru ve eğitimin bir parçası olan “ Beden Eğitimi ve Spor “ alanında da görmekteyiz.²⁶

Bu çerçevede bir yandan mevcut yapılar incelenirken, diğer yandan konunun karşılaştırmalı olarak ele alınması Beden Eğitimi ve Spor Bilimlerinde bir sistem arayışına, yeniden yapılanmaya götürmektedir.²⁶

Günümüze kadar eğitim süreci içinde öğrencilerin; sosyal, fiziksel ve zihinsel yönden gelişmelerini destekleyici unsurları içeren bir takım seçilmiş aktivitelerden oluşan Beden Eğitimi dersleri, eğitim kurumlarında, Beden Eğitimi ders programları kapsamında uygulanmakta olup, bu programlar dersin genel amaçları, sınıf amaçları, ünite ve konular, hedef davranışlar, işleniş ve değerlendirme kısımlarından oluşmaktadır.²⁷

2.3.2. Öğretmenin Tanımı

Bir ülkede yeni nesillerin ülkenin gereksinimi olan insan gücünün yetişmesinden eğitim sisteminin en önemli ögesi olan öğretmen sorumludur³. Öğretmen en genel ifade ile öğrenmeye yol gösteren kişidir.

Öğretmen bir programa ve hangi dersi yapacaksa o alana ait bilgilere sahiptir Ancak öğretmen sınıf atmosferinde bir yandan öğrencilerini gerekli bilgi ve becerileriyle donatmaya çalışırken diğer yandan da kişiliğiyle de onları etkilemektedir²⁸.

Öğretmen; resmi ya da özel bir eğitim kurumunda öğrencilerin öğrenme yaşantılarına kılavuzluk etmek, yön vermek amacı ile görevlendirilmiş kişidir. Belli bir alanda ki zengin ya da olağanüstü yaşantısı ya da eğitimi veya bunların her ikisi yüzünden, kendisi ile temasa

gelen başka kişilerin büyüme ve gelişimine hizmeti dokunabilen kişi olarak tanımlanır²⁹.

Öğretmen; mesleği bir bilim dalını, bir sanatı ya da teknik bilgileri öğretmek olan kimsedir³⁰.

Öğretmenlik devletin eğitim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel ihtisas mesleğidir. Öğrenci üzerinde aileden sonra en etkili kişi öğretmendir³¹.

Öğretmen; Öğretimin hareket ettiricisi ve düzenleyicisi olan, öğretimin vazgeçilmez ve önemli bir ögesidir. Eğitim kurumları veya birimlerinde; çocukların, gençlerin ya da yetişkinlerin istenilen öğrenme yaşantılarını kazanmalarına kılavuzluk etmek ve yön vermekle görevli kişilere “öğretmen” denilmektedir²¹.

Eğitim sürecinde öğretmen verici, öğrenci alıcı durumundadır. Öğretmen içeriği başta sesli olmak üzere çeşitli araç-gereç kullanarak değişik yöntemlerle öğrenciye bilgi ulaştırır².

Öğretmen; gerekli öğrenme ortamını hazırlamakta, öğrenciyi öğrenme yollarına yöneltmekte, onun aktif olarak öğrenmesine rehberlik etmektedir. Çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerinden yararlanarak öğrenme yaşantıları düzenleyen, öğrencilerin bu yaşantıların içine atılmalarına rehberlik eden ve istenilen davranışların ne ölçüde kazanıldığını değerlendiren bir öğretim ögesidir.

Öğreten bazı bilgi ve becerilere sahip olan taraf durumundadır ve öğrenene de bazı öğrenmeleri gerçekleştirmede yardımcı olmaya çalışmaktadır. Öğreten; gösterme, açıklama yapma, güdüleme, yanıtları

düzeltilme, öğrenenin çabalarını yönlendirme, başarılarını övmeye v.b.etkinliklerle öğrenene yardımcı olmaya çalışır².

Öğretmen, öğrencilerinin davranışları üzerinde çalışır, eğittiği her öğrencisinin önceden saptanmış amaçlara ulaşmasına yardım eder ve onların istedik davranışlara sahip birer kişi olmasını sağlar. Bu anlamda öğretmen öğrencisinin davranışlarının mimarıdır³².

Nesiller boyu biriken görgü, terbiye ve bilgiyi yeni kuşaklara aktaran ve insanı, refah ve hassasiyete dayalı yüksek hayat tarzına hazırlayan öğretmenler, öğrencilerini işleyip, şekillendirdikleri, hayata hazırladıkları için büyük önem taşımaktadırlar³³.

2.3.3. Öğretmenlik Mesleği

Etkili bir öğretim için nitelikli öğretmenlere gereksinim duyulur. Öğretmenlik, öğretimde uzmanlaşma isteyen bir meslektir. Bu meslekte yer alan bireylerin belli bir genel kültür birikimi, özel alan bilgileri ve öğretmenlik meslek yeterlilikleri ile donatılmış olmaları gerekmektedir. Programlarda öngörülen amaç ve hedefler doğrultusunda belirlenen ünitelerin, konuların uygulanmasında birincil görev öğretmene düşmektedir. Öğretmen, eğitim sisteminin temel ögesidir; yeteneği, bilgisi, donanımı ve eğitim için sağlanan olanaklar ölçüsünde görevini yerine getirmeye çalışır. Sönmez'e göre, öğretmenin "konu alanını çok iyi bilmesi, eğitim ve öğretimle ilgili bilgi, beceri ve tutumlarla donanmış olması gerekmektedir. Öğretmendeki eksiklikler, tutarsızlıklar eğitim ortamını olumsuz yönde etkileyebilir. Bunun sonucu olarak sistem entropiye kayabilir. Başaran'a göre de, "Bir meslek adamının mesleğinde başarılı olup doyuma ulaşabilmesi için mesleğinin gereklerine inanması, mesleği için gerekenleri bilmesi ve uygulaması zorunludur. İnanma, bilme ve

uygulama, öğretmenliğin duyuşsal, bilişsel ve devinimsel boyutlarını oluşturur³⁴.

Öğretmenlik geçmişten günümüze kadar süregelen bir meslektir. İnsanoğlunun var olduğu tarihten günümüze kadar geçen süre içerisinde, her toplumda önem temsil eden öğretmenlik, bu önemini halen korumaktadır. Topumlarda bu günkü çabalar, değişen bilim dünyasına ayak uyduracak, toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilecek, üstün bilgi ve beceri ile donatılmış öğretmenlerin yetiştirilmesi üzerinedir³⁵.

Bir ülkenin kalkınmasında, çağdaşlaşmasında, toplumun huzur ve refah içinde mutlu yaşamasında temel faktör insan ve insana verilen eğitimidir. Eğitimde temel faktör öğretmendir. Bu nedenle öğretmenlik bir milletin, bir devletin geleceğini hazırlama sorumluluğunu taşıyan özel ve önemli bir ihtisas mesleđidir³⁶.

Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 43. maddesine göre öğretmenlik, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk Milli Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifa etmekle yükümlüdürler. Öğretmenlik mesleği; hazırlık, genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyonla sağlanır. Öğretmen adaylarının yüksek öğrenim görmesi esastır. Bu Öğrenim lisans öncesi, lisans ve lisansüstü seviyelerde, yatay ve dikey geçişlere de imkân verecek biçimde düzenlenir³⁷.

Öğretmenlik mesleği en güç mesleklerden biri olmasına karşın, onun işlevinin yalnızca bir takım bilgileri ve becerileri kazanmak gibi dar bir çerçevede düşünülmesi; malzemesinin insan olduğu gerçeğinin gözden kaçırılması, öğretmen olmak isteyen kimsenin mutlaka sahip olması gereken biyolojik, psikolojik ve sosyolojik özelliklerini unutturmaktadır³⁸.

Öğretmenlik sürekli gelişme halinde olan bir uzmanlık mesleğidir. Kuşkusuz çağdaş, bilimsel ve teknolojik gelişmeler, öğretmen eğitiminde izlenen yaklaşım ve yöntemlerin sürekli olarak gelişmeye açık tutulmasını zorunlu kılmaktadır.

Öğretmen adaylarında genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon bakımından aranacak nitelikler Milli Eğitim Bakanlığı tarafından tespit olunur.

Öğretmenler, öğretmen yetiştiren yüksek öğretim kurumlarından ve bunların denkliği kabul edilen yurtdışı yüksek öğretim kurumlarından mezun olanlar arasından, Milli Eğitim Bakanlığınca seçilirler.

Yüksek öğrenimleri sırasında pedagojik formasyon kazanmış olanların ihtiyaç duyulan alanlarda öğretmenliğe atanmaları halinde bu gibileri adaylık dönemi içinde yetiştirmeleri için Milli Eğitim Bakanlığınca tedbirler alınır.

Öğretmenlik; özel bir hizmet öncesi eğitimini gerektiren ve sürekliliği olan bir meslektir. Ancak, öğrenci sayısında görülen patlamalar ve siyasal etkiler sık sık öğretmen açığının değişik kaynaklardan, değişik yöntemlerle sağlanmasını zorunlu kılmış ve öğretmenliğin toplumdaki statüsünü ve niteliğini geriletmiştir³⁹.

Eğitimin niteliği öğretmenin alan bilgisinin yanında, ruh sağlığı ve etkin kişiliği ile de yakından ilgilidir. Öğretmenin tutumu bir duruma, eşyaya ya da insana tepki göstermeye hazır olmasıdır. Bu tutum sınıf atmosferini, eğitim ve öğretimi etkilemektedir. Öğretmenlik mesleği yalnız bilgi verme rolünü gerektirmemekte, öğrenciler öğretmenin bu yönünden çok tutum ve davranışlarından, duygusal tepkilerinden ve alışkanlıklarından etkilenmektedirler. Yani öğretmenlik mesleği için

bireylerde biçimsel eğitimin yanında mesleğe, öğrencilere ve görev yaptıkları örgüte karşı olumlu tutuma sahip olma gibi bazı özellikler aranmaktadır⁴⁰.

2.3.4. Öğretmende Bulunması Gereken Nitelikler

Öğretmen bir yandan kendisi örnek olurken, diğer yandan çocuğun çevresinde olumlu modeller oluşturma da organizatörlük görevini de üstlenir.

Öğretmenlerin iyi yetişmesi oranında eğitimde isabetli bir gelişme görüleceğine şüphe yoktur. Çünkü öğretmen, eğitim mekanizmasının en önemli parçasıdır. Öğretmenin iyi yetişmesi eğitim ve öğretimin kalitesini yükseltir. Eğitim ve öğretim ise bir milletli yükseltir.

Bir eğitim-öğretimin etkililiği öğretmenin; öğretmenlik meslek bilgisi ve alan bilgisinin yanı sıra, entelektüel, iyi alışkanlıkları olan bir insan olmasını da gerektirir. Yaşam biçimi, giyim tarzı, konuşma stili, insan ilişkileri ile hem öğrencilerine hem de topluma örnek bir kişi olmalıdır. İçinde yaşadığı toplumda çağdaş değişimlere öncülük yapmalı, çevresinde olup bitenlere duyarlı, kendini sürekli yenileyen, üretken bir insan tipi çizmelidir⁴¹.

Öğretmenlik mesleği yalnız bilgi verme rolünü gerektirmemektedir. Öğrenciler öğretmenin bu yönünden çok tutum ve davranışlarından, duygusal tepkilerinden ve alışkanlıklarından etkilenmektedirler. Yani, öğretmenlik mesleği için bireylerde biçimsel eğitimin yanında, mesleğe ve öğrencilere karşı olumlu tutum sahip olma gibi bazı özel nitelikler de aranmaktadır⁴².

Öğretmenin daha iyi olması, sürekli kendini geliştirmesi, yakın bir gelecekte ulusun daha iyi hale geleceği anlamını da taşımaktadır.

Kaliteli eğitin ancak iyi yetişmiş öğretmen kadrolarıyla mümkün olacağı bilinen bir gerçektir.

İyi bir öğretmeni taşıması gereken bazı nitelikler vardır. Bunlar;

- Söz ve tutumları içtendir.
- Dinamik ve sağlıklıdır.
- Eğitim ve öğretim heyecanını hiç kaybetmez.
- Vazifesine gönülden bağlıdır.
- Soğuk ve karışık sözlerden daima kaçınır. Sade ve anlaşılır, açık bir dil kullanır.
- Öğrencilerine kendi çocuklarıymış gibi davranır.
- Otoritesi ve bilgisiyle öğrencisine faydalı olabilecek niteliktedir.
- Tavırlarında olgunluk ve ciddiyet bulunur.
- Mimik ve jestlerini çok iyi kullanır.
- Anlayışlıdır.
- Öğrencilerin sevgi ve güvenini kazanır.

- Güvenilirdir.
- Kibir ve gururdan uzaktır.
- Soğukkanlı ve telaşsızdır.
- Öğrencilerin özelliklerini göz önünde bulundurur.
- Paylaşımıcıdır.
- İdealisttir.
- Mantığı ve muhakeme yeteneği kuvvetlidir.
- Akıcı bir dille öğrenciye bütün konuları sevdirebilir.
- Adildir.
- Tecrübelidir.
- İkna kabiliyetine ve inandırıcılık vasfına sahiptir.
- Çözüm odaklıdır.
- Öğrenci merkezlidir.
- Öğrencisine zulmetmez, şefkat ve merhamet sahibidir.
- Öğrencileriyle birebir ilgilenir.

- Sağlam bir psikolojiye sahiptir. Derse girdiğinde tüm sıkıntı ve sorunlarını dışarıda bırakır.
- Maddi çıkar beklemez.
- Öğrencilerin algılama seviyelerine inebilir.
- Öğrenciyi çalışmaya ve çalışmaktan zevk almaya sevk eder.
- Öğrencilerini doğru yönlendirir.
- Sabırlıdır.
- Tutarlıdır.
- Planlı ve programlıdır.
- Öğrencilerin bilgi ve gelişimlerini sürekli takip eder.
- Sınıf hâkimiyetine sahiptir.
- Görsel objelerden yararlanır, kalıcı bilgi akışı sağlar⁴³.

2.3.5.Beden Eğitiminin Tanımı

Milletlerin geleceği, yetişmiş ve yetişmekte olan gençlerin fiziksel ve ruhsal olgunluğuna bağlıdır. Uygarlık, bireye verilen önem ve bu önemle bağlantılı olarak ona verilen eğitime dayanır. Eğitimden beklenen fertlerin, gizli güçlerini ve yeteneklerini ortaya çıkararak onların en düzeyde geliştirilmesine yardım etmektir. Fertleri fiziksel, zihinsel, duygusal ve toplumsal yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmek modern eğitimin temel

ilkelerindedir. Modern anlayışa uygun olarak eğitimdeki amaçların gerçekleşmesi ancak ferdin, zihinsel eğitimi yanında fiziksel eğitimi ile mümkündür⁴⁴.

Günümüzde toplumlar sağlıklı kuşaklar yaratmak için beden eğitimi ve sporu genel eğitimin ayrılmaz bir tamamlayıcı bir parçası olarak görmektedirler. Onun içinde olayı bir devlet politikası olarak benimseyip insan yaşamının her devresini kapsayacak biçimde yürütürler. Özellikle okullar beden eğitimi ve sporun sevdirmesinde ve uygulamasında önemli yer tutarlar. Bu da ancak, beden eğitimi dersinin niteliğinden kaynaklanan; yeterli ders saati ve uygun saha-tesis-malzeme şartlarının sağlanması ile gerçekleşir⁴⁵.

Beden Eğitimi, insan bütünü oluşturarak fiziki, ruhi ve zihni vasıfların bulunduğu yaşın ve genetik potansiyelin gerektirdiği verim gücüne ulaştırılması için, bedeni aktiviteler ve oyun yoluyla yapılan faaliyetlerin bütününe denir¹⁴.

Beden eğitimi; fiziksel hareketlerin planlı bir gelişme doğrultusunda yaşantıya dönüştürülmesidir⁴⁶.

Kişinin fiziksel hareketlere katılmak suretiyle davranışlarında kasıtlı olarak beden eğitiminin amaçlarına uygun değişme meydana getirme sürecidir. Beden eğitiminde eğitimin diğer alanlardan farklı olarak 'hareket öğrenme ve hareket yoluyla öğrenme' esas alınmaktadır. Bir başka deyişle beden eğitimi fiziksel hareket yoluyla insanın eğitilmesidir⁴⁷.

İnsanları hem ruhen hem fikren ve bedenen olgunlaştıran, geliştiren, en az yorgunluğa karşılık en çok fayda sağlayan jimnastik, oyun ve spor faaliyetlerini içine alan bir ilimdir.

Beden Eğitimi; oyun, jimnastik ve spor gibi eğitici bütün bedensel etkinlikleri içeren genel bir kavram olup; bedensel etkinlikler içinde ve bedensel etkinlikler aracılığıyla yapılan eğitimidir²⁸.

Beden Eğitimi; vücudun yapı ve fonksiyonunun geliştirebilmesi, eklem ve kasların kontrolü ve dengeli bir biçimde gelişmelerini sağlayan, boş zamanları değerlendirmeyi fizik gücünü ekonomik tarzda kullanmayı, dolayısıyla organların kontrolünü, metotlu bir şekilde hareket etmeyi öğreten bir faaliyet sistemidir⁴⁸.

Beden Eğitimi; okul öncesi çağdan okul kariyerinin bitimine kadar ki dönem de insanın fiziksel gelişimine katkıda buluna eğitimsel yaklaşımdır⁴⁹.

Beden Eğitimi; insan davranışlarının bilimin öncülüğünde hareketlerle ifade edilmesidir. İnsan hareketlerinin bilimsel açıdan bireylerin istekleri doğrultusunda geliştirilerek, fiziksel, ruhsal, kültürel, ahlaki ve sosyal yönden ideal insan oluşturulmasına denir⁵⁰.

Beden Eğitimi; bireyin beden sağlığını, ruh sağlığını, beden becerilerini geliştirmeye yönelik, gerektiğinde çevresel koşullara ve katılımcıların özelliklerine göre değiştirilebilen esnek kurallara dayalı oyuna, jimnastiğe, spora dönük alıştırmaya ve çalışmaların tümünü kapsayan geniş tabanlı bir etkinliktir. Fiziksel hareketlerin planlı bir gelişme doğrultusunda yaşantıya dönüştürülmesidir⁴⁶.

Beden Eğitimi; kişinin fiziksel hareketlere katılmak suretiyle davranışlarında kasıtlı olarak beden eğitiminin amaçlarına uygun değişme meydana getirme sürecidir. Beden eğitiminde eğitimin diğer alanlardan farklı olarak "hareket öğrenme ve hareket yoluyla öğrenme" esas

alınmaktadır. Bir başka deyişle beden eğitimi, “fiziksel hareket yoluyla insanın eğitilmesidir”⁴⁷.

Beden Eğitimi; oyun, jimnastik, spor gibi eğitici, beceri kazandırıcı bütün vücut alıştırmaları; çevik, güçlü, dinç, sağlıklı olmak, vücudun güzelliğini korumak gelişimini sağlamak amacıyla yapılan aletli ya da aletsiz alıştırmalardır⁵¹.

Beden Eğitimi; amacı insanın tüm kişiliği ve bütünlüğünü geliştirme olan faaliyetlerdir. Kültürleşme, toplumsallaşma ve vatandaşlık eğitimidir⁵².

İnsanın beden ve ruh sağlığını geliştirmek ve iradesini güçlü kılmak beden eğitiminin temel amaçları arasında yer aldığı gibi beden eğitimi, aynı zamanda sosyal ve ekonomik kalkınmanın da temel unsurları arasında yer almaktadır. Beden eğitimi iradeyi güçlendirerek ve insanın kendine güven duymasını sağlayarak kişiliğin oluşmasını kolaylaştırır. Bireyin keşfedilmemiş özelliklerinin ortaya çıkmasına ve yaratıcı yönünü harekete geçirmesine imkân sağlar¹³.

2.3.6. Beden Eğitimi Öğretmeni

Öğretmenlik mesleği kendi içerisinde birden fazla branşa ayrılmaktadır. Bu branşlardan biride Beden Eğitimi öğretmenliğidir. Beden eğitimi öğretmenleri eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yanı sıra, ülkemizde sporun gelişmesi ve kitlelere yaygınlaştırılmasında spor yönetimi açısından oldukça önemli bir misyona sahiptir. Çünkü Beden Eğitimi öğretmenleri aynı zamanda uzman oldukları alanda, birçok spor örgütünde yöneticilik veya antrenörlük yapabilmektedir⁵³.

Beden Eğitimi öğretmenim; beden eğitimi alanında eğitim yapan bir kurum mezunu olan öğretmendir⁵⁴. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği; okul öncesi ilk ve orta öğretim kurumlarının Beden Eğitimi ve Spor dersleriyle, okul içi ve okul dışı etkinliklerine ait eğitim, öğretim, yönetim ve yönlendirme görevlerini yerine getirmekle yükümlü, özel bir ihtisas mesleğidir⁵⁵.

Beden Eğitimi öğretmenim; beden eğitimi alanında eğitim yapan bir kurum mezunu olan öğretmendir⁵⁴.

Beden Eğitimi Öğretmeni; ders dışı spor faaliyetleri organize ederek eğitim ve öğretim faaliyetlerinin “okulda başlar, okulda biter” anlayışının değişmesine öncülük ederek, kişinin fiziksel, ruhsal ve zihinsel gelişiminin verimli ve etkili olarak geliştirmesini sağlayan, alanında eğitim almış uzman eğiticilerdir.

Ders içi ve ders dışı spor faaliyetleri yoluyla öğrencileri etkileyerek onlarda istenilen davranış değişikliklerini kazandırması açısından önem taşımaktadırlar².

Okullarda beden eğitimi öğretmenleri, dersin amaçlarına da yansıtabilecekleri bir anlayış içerisinde olmalıdırlar. Bu anlayış paralelinde;

1. Beden eğitiminin sadece klasik amaçları yanında öğrencileri bir yaşam boyu bedensel etkinliklere katılımlarını teşvik etmek.
2. Sağlıklı olmanın sonuçta iyi bir yaşamın gerçekleşmesinin önemli bir koşulu olduğu.

3. Beden eğitimi ile rekreasyon arasındaki yakın ilişkiyi boş zamanların verimli bir şekilde değerlendirilmesi bakımından açıklamak olduğu belirtilebilir²⁸.

2.3.7. Beden Eğitimi Öğretmeninin Görevleri

Beden eğitimi öğretmenin, bulunduğu eğitim kuruluşlarının farklılıklarına, özel ortamlarına, içinde bulunduğu yörenin, bölgenin doğal özelliklerine, sosyal gelişmişliklerine göre görev ve sorumlulukları değişmektedir. İlköğretim okullarının 4. ve 5. sınıflarında özel bilgi, beceri ve yetenek isteyen beden eğitimi dersi branşın öğretmeni tarafından verilir.

Beden eğitimi öğretmeni'nin görevlerini mesleki faaliyetler içinde altı ana bölümde toplamak mümkündür. Bu alanla ilgili bilgiler Beden Eğitimi Öğretmenleri Ders İçi ve Ders Dışı Rehberi 1997 ve MEB 2099 sayılı Tebliğler Dergisi'nden alınarak düzenlenmiştir. Bu görevler aşağıda belirtilmiştir:

- Beden Eğitimi Dersiyle İlgili Hususlar,
- Spor Kulübü Çalışmaları,
- İzcilik Faaliyetleri,
- Halk Oyunları Faaliyetleri,
- Okul Dışı ile İlgili Diğer Hususlar,
- Beden Eğitimi Dersinde Ders Alanı Olarak Kullanılan Yerlerin Bakımı
- Ders Dışı Etkinlikler
- Okuldaki Törenlerde Görev ve Sorumluluklar

A. Beden Eğitimi Dersiyle İlgili Hususlar

Beden eğitimi öğretmeninin beden eğitimi dersiyle ilgili yapması gereken görevleri vardır. Bu görevleri aşağıdaki gibi genel hatlarıyla sıralamak mümkündür:

- Her öğretmenin; mevsim şartlarına, yer, saha ve malzeme imkânlarına, sınıf mevcutlarına sınıf seviyelerine, hareketlerin yapılmasında basamaklamaya uyularak, öğretim programının ana maddeleri ayrı ayrı bölümlerde gösterilmek suretiyle hazırlanmış bir “yıllık ders dağıtım planı” bulunmalıdır. Bu planda işlenecek konular ana hatlarıyla gösterilir, fazla ayrıntılara gidilmez.
- Dersler, yıllık planın ana hatlarını detaylandıran “günlük plana” göre uygulanmalıdır. Günlük plana da, dersin başından sonuna kadar nelerin yapılacağı yazılmalı resim ve şemalarla belirtilmiş olmalıdır. Özellikle beden eğitimi öğretmeni 2551 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan günlük plan örneğine göre planlarını yapmalıdır.
- Karma okullarda, beden eğitimi dersinin, kız ve erkek öğrenciler bir arada ve aynı programla yaptırılmasına dikkat edilmeli, bunun için okulun haftalık ders programının düzenlenmesinde okul yöneticileriyle birlikte gerekli tedbirler alınmalı, birkaç okul ve öğretmeni olan yerlerde bayan ve erkek öğretmenler arasında ders dağıtımını yapılırken bu husus göz önünde bulundurulmalıdır.
- Her derste düzen alıştırmalarına yeterli kadar zaman ayırmalı, bütün çalışmalarda öğrencilerin kurallarına uymayı, her zaman dürüst davranmayı alışkanlık haline getirmeleri sağlanmalıdır.

- Beden eğitimi öğretmeni ders içinde ve ders dışındaki kıyafeti, tutum ve davranışlarıyla öğrencilerine örnek olmalı, her bakımdan öğrencilerin güvenini, sevgisini ve saygısını kazanmalıdır.

- Beden eğitimi derslerinin, sağlık bakımından yemekten önce ve sonraki saatlere konmamasına özen gösterilmelidir.

- Atatürk İnkılâp ve İlkelerinin beden eğitimi ile ilgili hususları derslerde her fırsatta öğrencilere anlatılmalı, özellikle milli bayramlar ile anma ve kutlama günleri, bu hususların anlatılması ve kavratılması için fırsat bilinmelidir⁵⁶.

- Zorunluluk olmadıkça dersler sınıfta teorik olarak yapılmamalı, dershanede kalmayı gerektiren soğuk ve yağışlı havalarda “sınıf jimnastiği” ve “küçük eğitsel oyun” uygulamaları yapılmalıdır.

- Haftada iki saat beden eğitimi dersi olan sınıflarda, bu iki saatin haftalık programda aynı günü ve üst üste konmamasına (pedagojik, psikososyal ve biyolojik bakımlardan ayrı günlerde yapılmasına) dikkat edilmelidir.

- Her beden eğitimi öğretmeni öğretim yılı başında o öğretim yılı ve dönemlerine ait çalışmalarını gösterir şahsi bir dosya hazırlamalı, bu dosyada aşağıda yazılı evrakları bulundurmalıdır:

- O yıla ait yıllık ve dönem planları,
- O yıla ait zümre toplantı tutanakları,

- Beden eğitimi öğretmenlerinin ders içi ve ders dışı çalışma talimatı kitabı,
- Günlük planlar,
- Öğretmen not defteri,
- Sınıf geçme yönetmeliği,
- 6 saatlik ders dışı çalışma planı

B. Spor Kulübü Çalışmaları

Ders dışı etkinlikleri arasında olan spor kulübü çalışmalarının gerektiği gibi yürütülmesi için okul müdürlerine ve beden eğitimi öğretmenlerine bir dizi görevler düşmektedir. Bu esaslara göre ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarının tamamında ilgili yönetmeliğe uygun bir spor kulübü kurulacaktır. Okulların eğitim öğretime başlamasıyla birlikte her okulda sınıf spor temsilcileri ve branş kaptanları seçilerek yapılacak temsilciler kurulu toplantısında yönetim kurulu belirlenecektir. Yönetim kurulu temsilciler kurulunun görüşünü de alarak, spor kulübü yıllık çalışma programı ile yıllık bütçe taslağı hazırlar. Okul müdürlüğüne onaylatıldıktan sonra derhal uygulamaya geçirilecektir. Ders saatlerinde çeşitli spor karşılaşmasına yer verilmeli, bu çalışmalarda ders yılı başında hazırlanacak programda istenilen amaçlara ulaşılmaya çalışılmalıdır. Ayrıca 2099 sayılı Tebliğler Dergisinde örnekleri gösterilen defter ve belgelerin düzenlenmesine önem verilmelidir. Yine okullarımızda ders dışı faaliyetlerin düzenli ve sistemli bir şekilde yürütülebilmesi için MEB. Tarafından hazırlanarak yürürlüğe konan (1.4.1991 gün ve 20832 sayılı resmi gazete ile 13.5.1991 gün ve 2336 sayılı Tebliğler Dergisi) okul spor kulüpleri yönetmeliğinde gerekli tüm hususlar hiçbir boşluk bırakılmadan metodik bir şekilde açıklanmıştır⁵⁷.

Spor Kolu Yönetmeliğine göre sınıflar, gruplar ve okullar arası çeşitli spor karşılaşmalarına yer verilmeli, bu çalışmalarda ders yılı başında

hazırlanacak programla istenilen hedeflere ulaşmaya çalışılmalıdır. Yılsonunda düzenlenen faaliyet raporu ile yıl içi çalışmalarının bir değerlendirmesi yapılmalıdır⁴⁶.

C. İzcilik Etkinlikleri

Beden eğitimi öğretmeni izcilik faaliyetlerinin, ilgili yönetmelik yıllık ve dönem çalışma programlarına göre yürütülmesini sağlamalı ilkokullarda ki küçük izci faaliyetleriyle de ilgilenmelidir. İzciliğe ait bilgiler teorik olarak okulda verilmekle beraber; bunların yapılacak gezi, tatbikat ve kamplar sırasında öğrencilere benimsetilmesine çalışılmalıdır. Her bakımdan faydası büyük olan, kısa ve uzun süreli kamp faaliyetlerine yer verilmelidir⁵⁷.

- İzcilik faaliyetlerinin, ilgili yönetmelik yıllık ve dönem çalışma programlarına göre yürütülmesini sağlamalı ilkokullarda ki küçük izci faaliyetleriyle de ilgilenmelidir.
- İzciliğe ait bilgiler teorik olarak okulda verilmekle beraber; bunların yapılacak gezi, tatbikat ve kamplar sırasında öğrencilere benimsetilmesine çalışılmalıdır.
- Her bakımdan faydası büyük olan, kısa ve uzun süreli kamp faaliyetlerine yer verilmelidir.

D. Halk Oyunları Faaliyetleri

Kültürümüzün birer ürünü olan halk oyunlarımızın ve halk müziğimizin yayılıp yaşatılması, tanıtılması ve aynı zamanda çocuklarımızın ve gençlerimizin boş zamanlarını bu olumlu yolla değerlendirmelerini sağlamak amacıyla; Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 10.09.1997 tarih ve 143 sayılı kararı ile

- İlköğretim okullarının 1,2.ve 3. sınıflarında “ bireysel ve toplu etkinlik” adı altında haftada 3'er saat olmak üzere,
- İlköğretim okullarının 4. ve 5. sınıflarında haftada 4'er saat, 6., 7. ve 8. sınıflarında ise haftada 3'er saat olmak üzere “ seçmeli dersler” adı altında okutulması uygun görülmüştür.

•
Seçmeli dersler, 19 ayrı konuda belirtilmiş olup, halk oyunları bunlardan birisidir⁵⁷.

E. Okul Dışı Etkinlikleri

Beden Eğitimi öğretmenleri; okul dışındaki gençlerin ve yetişkinlerin beden eğitimi ve spor faaliyetlerine ve bu faaliyetlerin yapıldığı müesseselere ilgisiz kalmamalı, okuldaki sporcu ruhunun ve karakterinin dışa da taşarak çevreye etkili olması için çalışmalıdır. Bunun için, gerekirse öğretmen, öğretmenlik vasfının her şeyin üstünde tutmak suretiyle, bilgi, ihtisas ve yeteneklerinden okul dışı gençlerini de faydalandırma yoluna gitmeli ve onları olabilecek bir takım zararlı alışkanlıklardan korumalıdır⁵⁸.

Beden eğitimi öğretmeninin okul dışı etkinliklerin şu şekilde sıralanabilir:

- Okullar yeni eğitim- öğretim yılına başlarken ve o yılı bitirirken her okul idaresi okul ve öğrenciler ile ilgili veya diğer hususları duyurmak ve ya açıklamak için bir tören düzenler. Bu törenlerde öğrencilerin yerleşimi ve genel görüntülerinin iyi olması beden eğitimi öğretmenlerinin daha önceden yapılan düzenleme ve çalışmalarına bağlıdır. Bu işlem bittikten sonra beden eğitimi öğretmeninin vereceği komut ve müzik öğretmeninin yönetiminde bayrak göndere çekilirken istiklal marşı tüm okul öğretmen ve öğrencileri tarafından okunur. Okulda müzik öğretmeni yoksa İstiklal Marşı'nın yönetimini bir beden eğitimi öğretmeni yerine getirir.
- Beden eğitimi öğretmeni, öğrencilerin beden eğitimi, spor ve izcilik faaliyetleri yolu ile yetiştirilmelerinin sağlanması için diğer öğretmenler ve yöneticilerle iş birliği yapmalı; imkânsızlıklar içinde bile yaratıcı faaliyetleriyle öğrencilerini aktif duruma getirecek bir unsur olmalıdır.

F. Beden Eğitimi Dersinde Ders Alanı Olarak Kullanılan Yerlerin Bakımı

- Okullarda beden eğitimi dersi ve spor çalışmaları yapılan spor salonu ve bu amaç ile kullanılan alanların bakım ve temizliğinden beden eğitimi öğretmenleri sorumludur. Beden eğitimi öğretmenleri bu alanların temizliği için gerekli önlemleri almalı ve gerektiğinde öğrencilerinden yardımcı olmalarını sağlamalıdır⁵⁸.
- Ders içi ve ders dışı çalışmaların yürütüldüğü okul bahçesinde bulunan çeşitli açık hava tesisleri bu çalışmalar sırasında ders veya çalışma ile ilgisi olmayan kişilerin çalışma alanında bulunmaması

için okul yönetimi ve nöbetçi öğretmen ile koordinasyon sağlayarak gerekli önlemleri almalıdır⁵⁷.

G. Ders Dışı Etkinlikler

Çok geniş bir uygulama alanı olan ders dışı faaliyetlerin okulun bünyesi içerisinde gerektiği gibi yürütülebilmesi için okul müdürlerine ve beden eğitimi öğretmenlerine bir dizi görevler düşmektedir. Buna göre, ilköğretim ve orta öğretim kurumlarının tamamında ilgili yönetmeliğe uygun bir spor kolu kurulacaktır. Okulların eğitim öğretime başlamasıyla birlikte her okulda sınıf spor temsilcileri ve branş kaptanları seçilecek yapılacak temsilciler kurulu toplantısında yönetim kurulu belirlenecektir. Yönetim kurulu, temsilciler kurulunun görüşlerini de dikkate alarak, spor kolunun yıllık çalışma programını ve bütçe taslağını hazırlayacaktır. Okul Müdürlüğünce onaylanan bu program ve bütçe taslağı derhal uygulamaya sokulacaktır. Bütün çalışmalar bu program ve yönetmelik çerçevesinde sürdürülecektir. Spor kolu faaliyet programında sınıflar arası yarışmalara öncelikle yer verilecektir. Ayrıca okullar arası spor faaliyetleri de programlanacaktır⁵⁸.

Ekici (2000)' ye göre, ders dışı sportif etkinlikler adıyla ele alınan konu, eğitimin önemli bir boyutunu oluşturmaktadır. Bu boyut haftalık eğitim programı içinde yer alan derslerin öğretimi dışında kalan zaman içinde belirli öğrencilerin sportif etkinlikler yoluyla eğitimlerini sürdürmesi anlamındadır⁵⁹.

Karaküçük (1999)'e göre ise özellikle ortaöğretim gençliğinin, zararlı arkadaş grupları içine girmesine, kahvehaneye, oyun salonlarına gidip kumar oynamalarına, alkol, uyuşturucu madde kullanmalarına, ruhsal bozukluklara, hastalıklara, türlü suçlar işlemelerine neden olur. Bu nedenle gençlerin, derslerinin dışında kalan boş zamanlarını en iyi şekilde

değerlendirebileceği spor ortamı oluşturulursa, bilgi, beceri ve kabiliyetleri artacağı gibi, kötü ortamlardan da uzak kalmaları sağlanmış olacaktır⁵⁹.

Öğrencilerin, yalnız ders içi çalışmalarda beden eğitimi ve sporun amaçlarına uygun derecede eğitilmeleri mümkün değildir. Bu bakımdan okullarda, ders dışı faaliyetlere büyük önem ve ağırlık verilmeli, bu faaliyetler dersin devamı ve bölünmez parçası olarak düşünülmesi ve değerlendirilmelidir⁵⁸.

2.3.8. Beden Eğitimi Dersine Hazırlık ve Dersin İşlenişi

Bir eğitim aracı olan beden eğitimi; ferdi yönden; insan sağlığı, karakter gelişimi, moral verimliliği, milli yönden, sağlam güçlü, ortak duygu ve davranışları yüksek bir insan gücü potansiyeli ile doğrudan ilgili, etkili bir eğitim faaliyetidir. Bu bakımdan zihni ve fikri gelişimin ancak bedeni gelişimle uyumlu ve dengeli olması halinde insanın ve toplumun daha dengeli, mutlu, uzun ömürlü, sağlıklı ve kaliteli bir yaşamı olabileceği konusunda tam bir görüş birliği vardır.

Beden eğitimi dersine başlamadan önce, ailelerle iş birliğine gidilerek öğrencilerin genel bir sağlık kontrolünden geçirilmesi sağlanmalıdır. Spor yapmalarının sakıncalı olup ı-olmadığı tespit edilmeli ve öğrencilerin fiziksel yapısı ile spora uygunlukları bir fizyoterapist (fizik tedavi uzmanı) tarafından saptanmalıdır. Bunların sonucunda öğrencilerin beden gücü, yapısı, ilgi ve gereksinimlerine uygun olarak beden eğitimi dersi planlanmalıdır⁶⁰.

Okul yöntemi, okul doktoru ve yakın sağlık merkezleriyle ilişki kurarak eğitim yılı başında tüm öğrencilerin sağlık denetiminden geçirilmesine çalışılmalıdır. Bu denetimde; rahatsızlığı önceki yıllardan bilinenler ve rahatsızlığını ileri sürenler (sağlık denetimi yapılmaya kadar)

öğretmen tarafından korunmalıdır. Hasta ve özürlü öğrencilerin derse ilgilerini çekecek her türlü önlem alınmalı, raporların sınırları içinde durumlarının gerektirdiği görev ve faaliyetlere sokularak, aktif duruma getirilmelidir⁴⁶.

Beden eğitimi dersiyle ilgili programda yer alan amaçlar öğrencilerin gelişim özelliklerine ve gereksinimlerine göre daha alt basamaklara ayrılmalı ve gerektiğinde yeni amaç ve davranışlar oluşturulmalıdır.

Beden eğitimi dersindeki etkinliklerin süresi öğrencileri yormayacak, usandırmayacak uzunlukta olmalı ve onların dikkat sürelerine uygun olarak planlanmalıdır. Çalışmaları sırasında her bir becerinin net, basit ve kısa yönergelerle öğretilmesi, öğrenilen yönergelerin ve becerilerin sık sık tekrarlanması gerekmektedir. Ayrıca beden eğitimi etkinliklerinde, ritim araçları ve müzikten yararlanmalı, uygun hava koşullarında bu etkinliklerin açık ve temiz havada yapılmasına önem verilmelidir.

Beden Eğitimi dersi mümkün olduğunca çeşitli araç-gereçlerle desteklenerek işlenmelidir. Öğrencilerin ders sırasında bu araçların kullanımı ile ilgili kurallara uymalarının sağlanmasına önem verilmelidir. Ayrıca; araçların kullanımı sırasında ortaya çıkabilecek tehlikelere karşı öğrenciler bilgilendirilmeli ve çeşitli önlemler alınmalıdır.

Beden Eğitimi dersinde öğrencilerin rahat hareket etmesini sağlayacak şekilde giyinmelerini (eşofman, tişört, şort v.b.) sağlanmalıdır. Öğrencilere her bir dersten sonra spor kıyafetlerini bir sonraki derse hazır durumda bırakma alışkanlığı kazandırılmalıdır.

Beden Eğitimi dersinin işlenişi sırasında, öğrencilere zor gelen hareketlerde onlara gereken yardım yapılmalı ve öğrenciler cesaretlendirilmelidir. Öğrencilerin motivasyonunu engelleyici sözlerden ve hareketlerden kaçınılmalı, başarıları sık sık ödüllendirilmelidir. Başarılı

deneyimler, öğrencilerde “yapabilirim” duygusunu geliştirecektir. Özellikle öğrenmenin ilk dönemlerinde başarı duygusu çok önemlidir. Ayrıca öğrenciler başarılı oldukları etkinlikleri sürdürme eğilimi gösterirler. Bu nedenle her bir öğrencinin başarısı üzerinde ayrı ayrı ve özenle durulmalıdır.

Beden Eğitimi derslerinde, öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişiminde önemli katkı sağladığı bilinen halk dansları, sportif çalışmalar ve çeşitli gösterilere de yer verilmelidir. Her öğrencinin bireysel ve gelişim özellikleri doğrultusunda bu çalışmalara katılmasına özen gösterilmelidir⁴⁵

2.3.9. Beden Eğitim Derslerinin Oluşum Amacı

Bireyleri fiziksel, zihinsel, duygusal ve toplumsal yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmek çağdaş eğitimin temel ilkelerindedir.

Çağdaş anlayışa uygun olarak eğitimde amacın gerçekleşmesi bireyin, zihinsel eğitimi yanında fiziksel eğitimi ile olasıdır. Beden Eğitimi, genel eğitimin vazgeçilmez bir parçasıdır.

Bu çerçevede beden eğitimi, bireyin fiziksel, psikomotor (sinir-kas), zihinsel, duygusal ve toplumsal gelişimine katkı amacına yönelik organize edilmiş bedensel etkinliklerin tümü olarak ele alınabilir⁶¹.

Çocukların ve gençlerin yaşları nedeniyle öz denetimleri azdır. Çabuk yönlendirilebilirler.

Gelecekte, toplumda sorumluluklar alacak gençlerimizin iyi alışkanlıklar edinmesinde, gerek kişiler arası, gerekse toplumlar arası iyi ilişkiler kurulması ve devamında, çocuk ve gençlerin tüm zararlı alışkanlıklardan uzak tutularak yararlı faaliyetler içerisinde yetişmesinde

büyük önem taşıyan beden eğitimi ve spor çağımız dünyasında önemli bir yere sahiptir.

Ulu Önder M. Kemal ATATÜRK' te, beden eğitimi ve sporun önemini belirterek, ders olarak örgün eğitim içinde yer almasını ve önemszenmesini sağlamıştır. Cumhuriyetle birlikte, beden eğitimi ve sporun ders olarak örgün eğitim kurumlarında (ilköğretim, lise, meslek ve teknik okullar, öğretmen yetiştiren okullar) Haftada bir veya iki saat yer alması, bu konuda öğretmen yetiştiren kurumlarında bir an önce açılması gereğini ortaya çıkartmıştır.

15 Temmuz 1923'de yapılan "Birinci Heyet-i İlmiye"nin programında terbiye-i bedeniye (beden Eğitimi) öğretmeni yetiştirme konusuna değinilmiştir.

Tarihi süreç içerisinde, beden eğitimi ve sporun genel eğitim içerisindeki ağırlığı ve önemi; sosyal, ekonomik, siyasi ve kültürel değişim ve gelişmelere bağlı olarak değişik düzeylerde süregelmıştır.

Ancak sanayileşme, bilgi ve teknolojinin hızlı gelişimi toplum hayatında önemli değişiklikler meydana getirmiştir. Özellikle 20. yy içinde beden eğitimi ve sporun insanların kendilerini ifade etme, gerçekleştirme ve geliştirme yollarının çıkış kapısı olmasına yol açarak, sporun etki ve fonksiyon alanlarını genişletmiştir.

Beden Eğitimi kavramı, modern çağların öncesindeki "antik" kalıbı, dünya üzerindeki yenileşme ve modernleşme hareketi ile birlikte kabuk değiştirmiştir.

Beden Eğitimi kavramı, ruh ve bedenin dengeli bir tarzda geliştirilmesi düşüncesiyle Hümanizm akımıyla birlikte, Avrupa ve

Dünya’da hızla yayılmıştır. Bu yayılım ve değişimlerle birlikte beden eğitimi okulların eğitim programlarında yerini almıştır³.

İnsanlık tarihi boyunca, spor ve vücut kültürünün, sosyal hayatta önemli bir yere sahip olması, kişilerin kendini gerçekleştirme olgusunun topluma kazandırdıkları beden eğitimi dersinin oluşum amacını ortaya koymuştur.

2.3.10. Beden Eğitiminin Genel Amaçları

Okul programları içerisinde sadece belli konu ve becerilerinin öğrenilmesinden başka şeylere de yer verilmelidir. Her yönüyle gelişmiş ve sağlıklı bir toplumun yetiştirilebilmesi için öğrencilerin, kendi kendilerini yönlendirilebilen, disipline edebilen, sorumluluk duygusu olan ve akıllı seçenekler yapabilen birer kişi olarak yetişmelerine de olanak verilmelidir³⁶.

Beden eğitimi; çocuğun sinir kas koordinasyonunu geliştirmek, fiziksel uygunluğunu artırmak, algısal motor gelişimini desteklemek, sosyal-duygusal gelişimini sağlamak ve öğrenme yeteneğinin geliştirilmesini sağlamak, serbest zaman programlama ve değerlendirmeyi amaç edinmiş olmalıdır. Amaçlı ve anlamlı biçimde düzenlenen beden eğitimi programları çocuğun duygusal, toplumsal ve psikosomatik yönlerini etkiler. Hareket eğitimi kavramı, spor, oyun, dans, alıştırmaya ve keşfedici hareketleri kapsar. Hareketler yolu ile elde edilen bu deneyimler kendi başlarına bir amaç değil büyüme ve gelişmede sürekli ve etkili temel bir araç olarak düşünülmelidir⁶².

Birçok öğrenci ve aile, oyun, sporun okul programı içerisindeki gerçek değeri hakkında yeterince bilgiye sahip olmadıklarından beden eğitimine de yaklaşımları farklıdır³⁶.

Aileler gibi öğrenciler de öğrenme, büyüme ve gelişmenin sadece masa başında okuma, yazma, kalem ve kâğıt ile çalışma sonucunda gerçekleşmeyeceğini bilmelidirler. Bunların dışında gerçekleşen geziler, kamplar ve kırlarda, spor salonlarında ya da yüzme havuzlarında oynanan oyunlara ayrılan zamanların daha önemli olabileceğini de düşünmelidir. O nedenle, beden eğitiminin amaçlarının öğrencilere, ailelerine ve topluma tanıtılması beden eğitimi öğretmenin sorumluluğu içerisinde³⁶.

Öğretim kurumlarında beden eğitimi ve spor etkinliklerinin temel amacı, her kademedeki öğrencilere yaşam boyu spor yapma alışkanlıkları kazandırmak ve sporda yetenekli çocuk ve gençleri ortaya çıkarmak olmalıdır. Bu açıdan spor eğitimi toplumlar ve eğitim kurumları açısından vazgeçilmez bir gereksinimdir. Öte yandan, günümüzdeki hızlı değişme, çağımızın en önemli özelliklerinden biri haline gelmiştir. Her geçen gün karşılaşılan yenilikler, toplum yapısını ve yaşam koşullarını aynı hızla değiştirmektedir. Çağdaş anlayışa uygun olarak eğitimdeki amacın gerçekleşmesi, bireyin zihinsel eğitimi yanında fiziksel eğitimi ile olmalıdır. Bu açıdan, okul öncesinden itibaren özellikle okullarda fiziksel eğitim, yani bedenin sporla eğitimi, genel eğitimin bir parçası olarak kabul edilmektedir⁶³.

1965 yılında, Amerika Sağlık Beden Eğitimi ve Rekreasyon Birliği (AAPHER), beden eğitiminin 5 önemli amacını şöyle ifade etmiştir:

- 1.Çocukların ve gençlerin etkili ve becerikli bir şekilde hareket etmelerine yardımcı olmak.
- 2.Çocukların ve gençlerin hareketi anlaması ve değerlendirebilmesi.
- 3.Harekete bağlı olan belli bilimsel prensiplerin anlaması ve değerlendirilmesi.
- 4.İnsanlar arasında daha iyi ilişkiler kurmak.

5.Organizmanın çeşitli sistemlerin geliştirilmesi

Şiclov (1979)'a göre ise, beden eğitimin genel amaçları şunlardır:

1. Vücudun uyumlu olarak büyümesi ve gelişmesi.
2. Temel motorik becerilerin ve özelliklerin oluşturulması ve pek iyileştirilmesi.
3. Sosyal hayatında sergilenen olumlu ve çağdaş kişilik özelliklerin geliştirilmesi.
4. Çeşitli spor branşların uygulanması için ilgi artırılması.
5. Serbest, rekreasyon ve yarışma amaçlı olarak fizik egzersizlerin uygulanması için ilgi artırılması⁶⁴.

Görüldüğü gibi, zaman içerisinde beden eğitimin amaçları çeşitli şekillerde sunulmuştur. Türkiye'de eğitim faaliyetlerinden sorumlu olan devlet kurumu Milli Eğitim Bakanlığı beden eğitimi ve spor dersinin amaçlarını geniş bir kapsamda ele almıştır. Atatürk İlkeleri ve İnkılapları, anayasa, Milli Eğitim Temel Kanunu ve Türk Milli Eğitimi'nin temel amaçları doğrultusunda; öğrencilerin gelişim özellikleri de göz önünde bulundurularak, onların kişisel ve toplumsal yönden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı ve üretken, milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın temel ilkelerini benimsemiş fertler olarak yetiştirilmeleri hedeflenmiştir³⁶.

Beden eğitimi dersinde bu niteliklerin kazanılması iyi ve etkili bir öğretim ile mümkün olabilir. Beden eğitimi dersinde öğretim etkinliklerinin yöneticisi olan beden eğitimi öğretmeni sadece üst düzeyde fiziksel beceriye sahip ya da konusunu iyi bilen kişi değil; aynı zamanda bunları öğrencilerine aktarabilen yani onların öğrenmelerini sağlayabilen, kazandıran kişidir⁶⁵.

2.3.11.Beden Eğitiminin Özel Amaçları

Günümüzdeki modern beden eğitimi ve spor anlayışı insanlara fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişim özelliklerini kazandırmaya ve insanların yaşam kalitelerini arttırmaya yöneliktir⁶⁶.

Beden eğitiminin 3 önemli amacı vardır⁶⁷:

1-Bilişsel Amaçlar (Bilgi ve Anlama)

- * Vücut fonksiyonları, sağlık, büyüme ve gelişme.
- * Oyun kuralları, beceri, strateji, koruma.

2- Duyuşsal Amaçlar (Sosyal ve Duygusal)

- * Kendine güvenme, değer yargıları, kişilik gelişimi, iletişim becerisi, nezaket, fair-play.
- * Kendine kontrol etme, kendine disipline etme, eğlence, gevşeme, kendine ifade etme, nasıl kazanacağını ve nasıl kaybedeceğini öğrenme.

3-Psikomotor Amaçlar (Temel Hareket Becerileri ve Fiziksel Fitnes)

- * Temel hareket modelleri, motorik beceriler, temel oyun becerileri, sensorik-motorik beceriler.
- * Kardiyovasküler dayanıklılık, kas kuvveti ve dayanıklılığı, esneklik.

2.3.11.1. Bilişsel Açıdan Özel Amaçlar

1. Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin önemini kavramak
2. Fiziksel hareketin yapısını anlama ve yeni hareketler oluşturabilme.
3. Kişisel yapıcılık ve yaratıcılığı geliştirmek.
4. Zihinsel gelişimi sağlamak.
5. Estetik duygu ve moral gelişimini sağlamak.
6. Güçlü ve zayıf yönlerini tanıyarak sınırlarını bilmek.
7. Eğitimcilerin beden eğitimi ve spor ile ilgili görüşlerin açıklayabilmek.
8. Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgileri kavrayabilmek.
9. Olimpizm kavramının özünü açıklayabilmek
10. Amatörlük ve profesyonelliğin anlamını kavramak.
11. Beden eğitimi ve sporda sosyal hareketliliğin önemini kavramak.

2.3.11.2. Psikomotor Açıdan Özel Amaçlar

1. Fiziksel gelişimi sağlamak,
2. Motorsal gelişimi sağlamak,
3. Organik gelişimi sağlamak,
4. Sağlıklı olabilmek için sportif faaliyetlere katılmak,
5. Motor becerileri kazandıracak günlük etkinliklere katılmak,
6. Fiziksel etkinlikleri zevk alarak yapmak,
7. Hareketler yolu ile iyi ve arzu edilen sosyal alışkanlıkları kazanmak,
8. Grup ve takım etkinliklerine katılmak,
9. İyi bir lider olabilmek,
10. Düzgün hareket etmek ve iyi duruş alışkanlıkları kazanmak,
11. İyi bir seyirci ve izleyici olabilmektir.

2.3.11.3.Duyuşsal Açıdan Özel Amaçlar

1. Sosyal ve duygusal gelişimi sağlamak,
2. Sorumluluk kabul etme özelliklerin geliştirmek,
3. Otoriteye ve kurallara saygı duymak,
4. Başkalarının varlığını kabul ederek onlara saygılı davranmak,
5. Kendine güven duyma, kendini gerçekleştirme ve davranışlarını kontrol etmek,
6. Serbest zamanlarını yararlı bir şekilde kullanmak,
7. Kamu kaynaklarını iyi kullanmak ve koruyabilmektir^(?).

2.3.12.Beden Eğitiminin Geliştirdiği Nitelikler

Genel eğitimin bir parçası olan beden eğitimi; çocukların bedensel gelişimi, hareket-beceri gelişimi, sinir kas koordinasyon gelişimi, kişisel ve sosyal uyum sağlaması açısından da son derece önemlidir. Beden eğitiminin bireyin gelişimine katkısı; fiziksel, psikomotor, zihinsel, duygusal ve toplumsal boyutlarda incelenebilir⁶⁸.

2.3.12.1.Fiziksel Gelişime Etkisi

Hareket, düşünmek, konuşmak, hissetmek gibi insan davranışlarına ek olarak temel davranış olarak dikkate alınabilir.

İnsanın en belirgin kılan özelliklerinin başında, onun bir eylem varlığı olması gelmektedir. İnsanın varlığını sürdürmesi de, varoluşunu gerçekleştirmesi de eyleme bağlıdır. İnsanın varlık yapısı da buna uygundur. Fizyolog P.O.Astrand'ın belirttiği gibi insan hareket etmek üzere programlanmıştır. İnsan doğası gereği belli hareketleri yapmaya hazır olarak dünyaya gelir ve gelişimi içinde onlardan günü birlik yaşamaya

yetecek düzeye ulaşırlar fakat bu sahip olduğumuz hareket etme gücünün en alt sınırındır. İnsan hareket etme gücünü sahip olduğu en üst düzeye çıkarabilir. Özel kabiliyet denilen bu güçlerin de ortaya çıkartılması gerekmektedir. İnsanın sahip olduğu özgün yanlarının somutlaştırılması hümanizmanın temel dayanağıdır⁶⁹.

Bireylerin fiziksel gelişimlerine katkıda bulunmak yalnız beden eğitimine özgü bir amaçtır. Hareket, bireyin doğasında vardır. Hareket sisteminin temelini ise aktif olarak kaslar, pasif olarak da kemikler oluşturur. Hareket bunların daha güçlü olmasına yardımcı olur. Yani, bedensel etkinlikler normal kas ve kemik gelişimi için zorunlu olmaktadır. Aynı zamanda beden eğitimi etkinlikleri, kemik özgül ağırlığını ve bağ dokularının esnekliğini artırarak bunları baskı ve gerginliklere karşı güçlendirir. Beden eğitimi etkinlikleri düzenli yapıldıklarında, organizmanın fiziksel uygunluk ve dayanıklılığını buna bağlı olarak iç organların fonksiyonlarını geliştirir. Böylece organizmanın değişen koşullara daha kolay uyum sağlaması ve yorgunluğa karşı koyma gücü artar⁴⁶.

Beden eğitimi etkinlikleri, kemik özgül ağırlığını ve bağ dokularının esnekliğini artırarak bunları baskı ve gerginliklere karşı güçlendirir. Bu etkinlikler düzenli olarak yapıldığında, organizmanın fiziksel uygunluk ve dayanıklılığı, buna bağlı olarak iç organlarının fonksiyonları gelişir. Böylece organizmanın değişen şartlara daha kolay uyum sağlaması ve yorgunluğa karşı koyma gücü artar⁴⁴.

2.3.12.2.Psikomotor Gelişime Etkisi

Bedensel ve zihinsel özellikler birbirinden ayrı tutulmadan bir bütünlük içinde ele alınması gerekmektedir. Duyu organları yoluyla algı ve düşüncelerimizi, düşüncelerimizle de kaslarımızı kullanarak vücudumuzu harekete geçiririz. Bu bütünlük ve ilişki içerisinde kaslarımız duygu ve düşüncelerimizden yani psikolojik yapımızdan, psikolojik yapımız da

kaslarımızdan etkilenmektedir. Bu etkileşim, iletişim ve döngü yaşam boyu devam eder. Tüm bu verilere bağlı olarak, spor yapmaya yönelik hareket etme yeteneğinin geliştirilmesi çocuğun genel gelişimine en büyük katkıyı sağlayacaktır⁷⁰.

Psikomotor gelişim, özellikle çeşitli spor becerileri, jimnastik ve dans hareketleri ile ilgilidir. Koşma, sıçrama, tırmanma, yakalama, takla atma gibi temel hareketlerin gelişimi, motor gelişimin temelini oluşturur. Motor becerilerin gelişimi birikimli ve yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Bu yüzden becerilerin geliştirilmesi, beden eğitimi programlarının temelini oluşturmaktadır. Ancak bu yolla bireyin bir bütün olarak gelişimine katkıda bulunulabilir. Kazanılan beceriler sonunda birey, etkinliklere katılmaktan hoşlanacak ve gruba uyumu kolaylaşacaktır⁴⁴.

Ülkemizdeki okullarda gerekli önem verilmeyen beden eğitimi derslerinin bireylerin gelişimindeki rolü asla küçümsenemez. Bireylerin gelişiminde bilişsel, duyuşsal ve psikomotor faktörlerin birbirlerini tamamlar nitelikte olduğunu düşünürsek Beden eğitimi dersinin bu çerçevede çok önemli bir role sahip olduğunu söyleyebiliriz. Psikomotor becerilerin kazandırılması için bireylerin o beceriyi gerçekleştirmeleri için gerekli olan hazır bulunuşluk seviyesinde olmaları gerekir. Psikomotor becerilerin öğretiminde bu hazır bulunuşluğa fiziksel uygunluklar (ya da motorik özellikler-kuvvet, sürat, dayanıklılık, ritim, koordinasyon, esneklik) adı verilmektedir. Fiziksel uygunlukların gelişimi ve becerilerin kazandırılmasında oyunlardan yararlanılması bireylerin bilişsel alanlarıyla beraber duyuşsal alanlarındaki bazı özelliklerinin de gelişmesine yardımcı olur⁷¹.

2.3.12.3. Zihinsel Gelişime Etkisi

Beden eğitimi, genel eğitimin ayrılmaz bir parçası olarak kabul edildiğine göre zihinsel gelişime katkısı kaçınılmazdır. Becerilerin kazanılması otomatik değildir, öğrenilir. Bu nedenle ferdin öğrenilmesini sağlayan algılama, düşünme, mantık yürütme gibi zihinsel eylemlere ihtiyacı vardır. Becerilerin öğrenilmesi beyin ile adaleler arasında bir koordinasyon kurulmasının düşünülmesini, bunun yanı sıra zihinsel uyanıklılık, hazırlık ve çabayı da gerektirir. Becerinin öğrenilmesi yalnız o beceriye ilişkin düşünmeyi değil, buna bağlı olarak kurallar, teknikler, yöntemler ve terimlerin öğrenilmesini de içerir. Tüm bu bilgiler hareketin doğası, hareket ile ilgili zaman, mekan gibi etmenleri ilişkilendiren bilimsel ilkelerin kavranması, hareketin iyi yapılabilmesi ve yapılan hareketin öneminin anlaşılabilmesi için de gereklidir¹³.

Beceriler otomatik olarak değil, öğrenme yoluyla kazanılır. Bu nedenle bireyin; öğrenmeyi sağlayan algılama, düşünme, mantık yürütme gibi zihinsel eylemlere ihtiyacı vardır. Becerilerin öğrenilmesi, beyin ile kaslar arasında bir koordinasyon kurulmasının düşünülmesi, zihinsel uyanıklılık, hazırlık ve çabayı da gerektirir. Becerinin öğrenilmesi yalnız o beceriye ilişkin düşünmeyi değil, buna bağlı olarak kurallar, teknikler, yöntemler ve terimlerin öğrenilmesiyle de ilgilidir. Tüm bu bilgiler; hareketin doğası, hareket ile ilgili zaman, mekân gibi etmenleri ilişkilendiren bilimsel ilkelerin kavranması, hareketin iyi yapılabilmesi ve yapılan hareketin öneminin anlaşılabilmesi için de gereklidir. Beden eğitimi etkinlikleri yoluyla bireyler; insan hareketinin doğası, büyüme ve gelişmedeki önemi, temizlik, hastalıklardan korunma, dengeli ve yeterli beslenme, iyi sağlık alışkanlıkları gibi konularda da bilgi edinirler⁴⁴.

Beden eğitimi ve spor, şahsiyet gelişimiyle zihinsel sağlık açısından da önemlidir. Çocuklar genelde eğlenmek, heyecan duymak, birlikteliği

sağlamak, güç geliştirmek ve yeni beceriler edinebilmek için spor yaparlar. Spor yapan çocuklar kişisel deneyimlerini, yaratıcılıkların geliştirir ve sorumluluk duygusu kazanırlar. Yardımlaşma ve işbirliği yapma, arkadaşlarına ve oyun kurallarına saygı gösterme gibi sosyal davranışları da kazanarak olumlu bir benlik gelişimi sağlar⁷².

2.3.12.4.Sosyal ve Duygusal Gelişime Etkisi

İnsanın düşünsel ve ruhsal unsurlarla bütünlüğünü meydana getiren vücudunu belli amaçlar için eğitmek düşüncesi, insanlığın evren üzerindeki varlığı kadar eskidir⁷³.

Beden eğitimi etkinliklerine katılma, bireyin fiziksel olduğu kadar benlik gelişimine de katkıda bulunur. Benlik genelde, bireyin ne olduğu, ne olmak istediği ve çevresine nasıl tanındığı konularındaki bilinçliliği olarak tanımlanabilir. Birey bu bilince kendini başkaları ile karşılaştırarak ulaşır. Çocuk, diğer çocuklarla oynamaya başladığında kendisinin zayıf ve güçlü yönlerini anlamaya başlar. Oyunlar sırasında kendisi ile başkalarını karşılaştırır, yeterlilik ve yetersizliklerini fark eder. Fiziksel özellikleri nedeniyle akranları tarafından kabul ya da reddedilir. Diğer yandan; kendini, kendi gözüyle görüşü ile kendisine ilişkin başkalarının görüşlerini karşılaştırır. Bu nedenle bireyin kendisini fiziksel olarak geliştirmesi yalnızca kendisi için değil, aynı zamanda fiziği ve fiziksel becerilerinin toplumsal imajı üzerindeki etkileri nedeniyle önemlidir¹³.

Beden eğitimi etkinlikleri, bireylerin sosyal bir çevre edinmelerine ve kendilerini gerçekteştirmelerine olanak sağlar. Gerek grup gerekse kişisel olarak fiziksel etkinliklere katılmanın, kişilik gelişimi üzerinde oldukça olumlu etkileri vardır. Etkinliklerin demokratik bir ortamda yapılması ile birlikte çalışma ve sorumluluk alma gibi demokratik değerler gelişir. Her beden eğitimi etkinliği toplumsal bir deneyimdir ve çoğunlukla duyguları

içerir. Bu tür etkinliklere katılan birey, hareketler aracılığıyla duygularını ifade etme imkânı bulur⁷⁴.

2.3.13.Beden Eğitiminin Temel Faydaları

Beden eğitiminin temelini oluşturan bilimsel ilkeler şöyledir:

1. Eğitim tüm organizmayı içerir. Zihin-beden bütünlüğü eğitimin temel felsefesini oluşturur.
2. Beden eğitimi genel eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır. Beden eğitiminin amaçları genel eğitimin amaçlarına uygundur ve bu amaçların gerçekleştirilmesine katkıda bulunur.
3. Beden eğitimi etkinlikleri büyüme, gelişme, için temeldir. İnsan organizmasının optimum gelişmesi büyük kas gruplarının katıldığı bedensel etkinliklere bağlıdır.
4. Beden eğitimi serbest zamanların kullanımına katkıda bulunur.
5. Beden eğitimi, kendini ifade etme ve yaratıcılık olanakları sağlar. Bedenin, bireyin duygularını ifade de kullanılması, yeni hareketlerin yaratılmasında zengin olanaklara sahiptir.
6. Beden eğitim, kültürel gelişmeye katkıda bulunur. Estetik beğeniye ve artistik üretime olanak sağlar.
7. Beden eğitimi, duyguların kontrol edilmesine katkıda bulunur. Oyun ve spor ortamındaki etkileşim duyguların boşalımı ve kontrolü için uygun olanaklar sağlar.
8. Beden eğitimi, karakter ve kişilik gelişimine katkıda bulunur. Güçlü bağlar, bağlılık, takım ruhu, grup etkileşimi, oyun ve spor alanlarında görülen özelliklerdir. Bu özelliklerin kişilik gelişimine katkıları vardır. Takım arkadaşlarına, rakibe uyum, toplumsal uyumun sağlanmasında etkili olur.
9. Beden eğitimi, organik gelişime katkıda bulunur.
10. Psikomotor becerileri geliştirir.
11. Sağlık ve korunma alışkanlıklarının gelişimini sağlar.
12. Zihinsel gelişim için olanak sağlar.

13. Demokratik süreçlere katkıda bulunur. Sınıf etkinliklerinin planlanması ve yürütülmesinde tüm bireylerin katılımı gereklidir.
14. Beden eğitiminin temelinde; biyoloji, psikoloji ve sosyoloji belirtileri yer alır. Programların planlanmasında bu alanlardan yararlanır.
15. Beden eğitimi, bireyin gereksinimlerine dayanır. Hareket en temel gereksinim olarak kabul edilir. Durağan modern yaşam, bu bağlamda beden eğitimi daha da önemli kılar.
16. Oyun, eğitsel potansiyele sahip içgüdüsel bir dürtüdür. Oyunun dinamik niteliği bireylerin daha uygun davranış biçimleri elde etmelerinde kullanılabilir³⁶.

2.3.14. Türk Milli Eğitim Sisteminin Genel Sorunları

Eğitim, yirmi birinci yüzyılda kalkınma çabalarında veya daha zengin ve müreffeh ülke olma hedefine varmak için sürdürülen uğraşlarda, çok önemli ve işlevsel bir araç haline gelmiştir. Eğitim, belki uzun vadede ürün vermektedir ama bir ülkenin sosyal ve ekonomik kalkınmasını sağlayan insan gücünü hazırlayan araç olarak, gün geçtikçe ekonominin temel yatırımı haline gelmektedir. Öyleyse, ülkemizde eğitime, bilime ve teknoloji üretimine her zaman olduğundan daha çok önem vermek zorundayız. Kısaca, eğitim bireyi geliştirdiği, diğer taraftan ülkenin bilimsel, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasını sağladığı için önemlidir ve değeri çok iyi algılanmalıdır¹.

Eğitimin ekonomik ve toplumsal kalkınma konusundaki önemine rağmen Türk eğitim sistemi bugün gerek yapılanmasından, gerekse yönetim ve işleyişinden kaynaklanan birtakım sorunlarla karşı karşıyadır. Bu sorunlar aşılmadıkça da Türk eğitim sisteminin gelişmesi ve Avrupa Birliği ülkeleri eğitim sistemlerine uyum sağlaması söz konusu olamaz¹.

2.3.15. Beden Eğitimi Öğretmeninin Derslerde Karşılaştığı Sorunlar

2.3.15.1 Milli Eğitimden Kaynaklanan Sorunlar

Eğitim sistemi içerisine giren her birey, belli yeterlilikleri ve nitelikleri eğitim ve öğretim programlarıyla kazanır. Eğitim sistemi içerisinde farklı ve birbiriyle ilişkili eğitim kademelerinden geçerler. Eğitim sistemi hem genel hem de özel amaçlarının gerçekleşebilmesi için değişik tür, derece, kademe dersleri işe koşturmaktadır. Bunlardan birisi belki de en etkilisi beden eğitimi dersleridir⁷⁵.

Eğitim sistemimizdeki, geleneksel ve hatalı uygulamalar; Anadolu, fen liseleri, özel okullara ve üniversiteye giriş sistemindeki bilinçli çarpıtmalar bazı derslerin (beden eğitimi, müzik, resim, iş-teknik,v.b) ve de dolayısıyla o derslerle ilgili öğretmenlerin ikinci plana düşmesine aracılık etmektedir. Bazı okullarda, beden eğitimi dersleri yerine sınavlara hazırlık, eksik konuları (matematik, fizik, kimya v.b) tamamlama veya okulun diğer işlerini tamamlama dersi olarak görülmektedir. Bu hatalı uygulamaların aksine, beden eğitimi derslerinde birey; kendini disipline edebilme, planlı ve kontrollü hareket edebilme, diğer bireylerle koordineli çalışabilme, yaratıcılığını kullanabilme, yetenek sınırlarını ve alanlarını tanıyabilme, yetenek alanlarını (ritmik-içedönük-doğacı-uzumsal-kinestetik-kişilearası-sözel-mantıksal zeka) doğru yer ve zamanda kullanmayı bilme, diğer bireylerle eşit koşullarda yarışabilme, yengi ve yenilgiyi kabul ederek başarılı olanları takdir edebilme, mütevazı olabilme, akıl ve bedenini birlikte hareket ettirebilme becerisini kazanabilmektedir. Dolayısıyla, doğayla mücadele edebilen, yaşadığı çevreye, topluma, dünyaya uyumlu, her zaman zinde, yaşam boyu hareket ve spor yapma alışkanlığı kazanmış sağlıklı bir birey olabilecektir⁷⁶.

2.3.15.2. Tesis Araç – Gereç Yetersizliği

Hareket etme insanın doğasında vardır. Günümüzde olduğu gibi 21.yüzyıla girdiğimiz şu günlerde çocukların hareket alanlarının gittikçe kısıtlanması dikkat çekici bir durumdur. Bu yüzden ilköğretim çağı, çocuk açısından bulunan yeni hareketler ortamıdır. Bu hareket ortamının ve ortamda kullanılan araç gerecin önemi tartışılmaz.

Araç gereç öğretim programının amaçlarına ulaşmada öğretim süreçleri öğesinin önemli bir boyutudur. Beden eğitimi dersinin gerçekleşmesinde ve amaçlara ulaşmada araç gereç önemli bir unsurdur. Bir okulun zengin araç gerece sahip olması öğrenciler üzerinde olumlu ve istek dolu bir hava yaratır.

Dersin zevkli ve kolay geçmesini sağlamış olur. Bir okulun tesis yönünden zengin olması sadece öğrencileri değil beden eğitimi öğretmenini de motive eder.

Beden eğitimi ders araçlarının maliyetinin yüksek oluşu ve spor kulübü bütçesinin bunu tam olarak karşılayamaması, beden eğitimi dersini yaptıran öğretmenin öğrencilere maliyeti düşük, küçük araçlar temin etme yoluna gitmesini sağlar. Bu yüzden öğretmen doğadan da yararlanmalıdır. Öğretmen derste işleyecek olduğu konusuna yardımcı olabilecek araçları seçmek zorundadır. Tesis yetersizliği ve spor salonlarının olmayışı da beden eğitimi öğretmenin dersi işlemesinde olumsuzluk teşkil eden önemli bir faktördür. Tesis yetersizliği ve spor salonlarının bulunmaması beden eğitimi ders programının tam olarak yerine getirilememesi anlamını da taşımaktadır³.

2.3.15.3. Ders Saatlerinin Yetersizliği

Beden eğitimi derslerinin amacı Atatürk ilkeleri ve inkılapları, anayasa milli eğitim temel kanunu ve Türk milli eğitiminin temel amaçları doğrultusunda; öğrencilerin gelişim özellikleri de göz önünde tutularak, onların kişisel ve toplumsal yönden sağlıklı, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı ve yaratıcı, üretici, milli kültür değerlerinin ve demokratik hayatın temel ilkelerini benimsemiş bireyler olarak yetiştirilmesidir.²⁵

Okul idarecilerinin birçoğu spor tesislerinin yokluğunu bahane ederek veya beden eğitimi dersine gereken önemi vermediği için öğrencilere beden eğitimi dersini seçmelerine izin vermemektedir. Bu durumda beden eğitimi derslerine yöneticilerin yaklaşımlarının yetersiz olduğunun bir göstergesidir. Fakat ilköğretim çağındaki öğrenciler için beden eğitimi dersleri vücut gelişimleri ve motorsal yeteneklerini keşfetme dönemi olduğundan ders saatlerinin yetersiz olduğu görölmektedir. Bu dönem çocuklar için sosyal açıdan gelişme ve paylaşmayı öğrenme dönemidir.²

Çocuklarda aktivite değişikliği ne kadar artarsa bilgi ve yetenekleri de bir o kadar artmaktadır. Beden eğitimi dersinin içeriğinde olan oyun, iyi bir hayatın parçası ve çocuğun özgür olmasını sağlamaktadır. Hiçbir ders beden eğitimi dersi kadar bu amaca hizmet edemez. Bu nedenle bir saate indirilen beden eğitimi dersleri çocuğun gelişimi ve kendisini gerçekleştirme açısından yetersizdir.

2.3.15.4. Beden Eğitimi Öğretmeni ve Okul İdaresi İlişkisi

Yönetici davranışları bütün derslerde olduğu gibi beden eğitimi dersinde de etkin bir rol almaktadır. Günümüzde birçok alanda olduğu gibi

yönetim alanında da değişim ve gelişim yaşanmaktadır. Bu değişim geleneksel yönetim anlayışından çıkıp çağdaş daha ileri bir yönetim anlayışına doğru değişmektedir. Çağdaş yönetim anlayışında insan ve insanlar arası iletişim çok önemli bir unsur olarak göze çarpmaktadır. Eğitimde verimliliği arttırabilmek için değişen bilgi ve teknolojiye uyum sağlayabilmek, sınırlı kaynakları en verimli şekilde kullanabilmek ve eğitim personeli ile işbirliği yapmak yönetici davranışları ile olacaktır. Bu nedenle hangi yönetim birimi olursa olsun yönetim birimi ve verimlilik arasında doğru orantı vardır.²⁴

İnsan sayesinde kaliteyi yakalamak iş yaşamında etkin bir rol oynayabilmek için günümüzde her şeyden önce yöneticilere ve liderlere büyük iş düşmektedir.

Özellikle eğitimin 8 yıla çıkarıldığı ilköğretim okullarının oluşumu, okul müdürü, öğretmenlerin hak ve hükümlülükleri ile ilgili mevzuatı uygularken aynı zamanda bilgi verici rolü üstlenmelidirler. Müdür, okuldaki çalışmaları izlemeli, yapacağı değerlendirmede de objektif olmalıdır. Yeni nesilleri yetiştirecek olan öğretmenlerin sorunlarıyla ilgilenmeli, çözüm yolları arayarak verimli olmalarını sağlamalıdır.²⁴

Her yöneticide olduğu gibi okul yöneticisinde de şu üç özellik olmalıdır:

Yöneticilik bilgisi

Alana ilişkin teknik bilgiler

İnsan ilişkileri bilgisi

Bu özelliklerin ilk ikisi bir sorun olarak değerlendirilebilir. Ancak insan ilişkileri becerisi her düzeydeki yöneticide aranan özelliktir. Bu nedenle iyi bir yönetici insan ilişkilerinde iyi olmalı ve çalışanlarını güdümleyici tavır sergilemelidir. Okul yönetiminde de müdür beden eğitimi

öğretmenleriyle dayanışma içerisinde çalışmalıdır. Çocukların gelişimi ve okulun sportif başarıları için idare beden eğitimi öğretmenlerini desteklemeli ve yaralanabileceği imkânlar sağlamalıdır.²⁴

2.3.15.5.Öğretmen – Öğrenci İlişkisi

İletişim genel olarak insanlar arasındaki sınıf, öğrenciler ve öğretmenlerin eğitsel amaçlara ulaşabilmek için, kendilerinde var olan ve çeşitli iletişim araçlarıyla sağladıkları bilgi ve yaşantıları uygun bir düzenleyişte paylaştıkları ortamdır. Bu paylaşım iletişimle sağlanabilir. Öğretmenler öğretmeyi gerçekleştirebilmek için öğrencilerle iletişime girerler. İletişim olmadan öğrenme gerçekleşmez. İletişim geniş anlamda insanlar arasında manaları ortak kılmaktır²

Sınıfta, salonda gerçekleşen bütün etkinlikler, belli bir iletişim ve etkileşim örüntüsü içerisinde oluşmaktadır. Sınıf içi iletişim sürecinin en önemli öğelerinden birisi de öğretmenin öğrencilerle olan etkileşimlerinde kullandığı sözlü beden dilidir. İyi bir sınıf yönetiminin temeli iletişime dayanır.

Etkili iletişim becerilerini kullanmadığı sürece öğretmenin iyi bir sınıf yönetimi ve olumlu bir öğrenme çevresi oluşturma çabaları sonuçsuz kalır ve genellikle bu çabalar kısa ömürlü olur. Sınıf yönetiminin en önemli konularından biri öğretmen – öğrenci iletişimi ve öğrenmenin kalıcı olmasıdır²

Bir öğretmenin etkinlik ve etkililik derecesi, gerçek anlamda o öğretmenin öğrencileriyle iletişim kurmada gösterdiği becerinin düzeyi ve çeşitliliği ile ölçülür.²⁰

Öğrencinin dersi sevmesi, çalışma alışkanlığı kazanması öğretmen – öğrenci iletişimi ile doğru orantılıdır. Bu öğretmenin eğitimci yeteneğinin yanı sıra, kişiliği ve anlayışı ile de ilgilidir. Sınıf ortamında etkili bir iletişimin gerçekleşebilmesi öncelikle kaynak konumunda olan beden eğitimi öğretmenin bir konuyu etkili bir şekilde öğretebilmesine ve öğrencileri ile sağlıklı bir iletişim kurmasına bağlıdır.²

Etkili öğrenme ortamının sağlanmasında öğretmenlerin üç temel kişilik özelliklerine sahip olması gerektiği belirtilmektedir. Bu özellikler: Saygı gösterme, empati kurma, içtenliktir. Öğretmen – öğrenci ilişkisinin niteliği, öğrenmeyi etkileyen temel etkidir. Bu olgu öğretici açısından ciddi bir sorumluluğu beraberinde getirmektedir. Etkili iletişim becerilerinden yoksun beden eğitimi öğretmenleri bu eksiklerinden kendileri de olumsuz etkilenecek, gençlerin tutum ve davranışlarına biçim vermek, onların gelişimlerine katkıda bulunmak gibi yüce ve zevkli bir uğraşın ızdıraba dönüşmesine tanık olacaklar ve öğretme coşkusunu yitireceklerdir²

Etkili sınıf içi iletişimine önem veren beden eğitimi öğretmenlerinin uygulayabileceği bazı ilkeler arasında; yargılayıcı mesajlar kullanmama, empatik davranma, öğrencinin duygularını kabul etme, ad koyma ve etiketlenmeden kaçınma, övgüyü dikkatle kullanma, işbirliğini yüreklendirme ve öğretmenlerin ben dili kullanarak kendi duygularını yansıtma olarak sayılabiliriz.²

Öğretimin etkili olmasında iletişimin merkezi bir rol taşıdığını, bunun için beden eğitimi öğretmenlerinin etkili iletişim becerilerine sahip olması gerektiğini ve bunları öğrencilere de kazandırmaya çalışması gerekmektedir.

Eğitimin amacı kişilerin yaşadığı toplum ve değişen dünyaya uyum sağlayabilecek bilgi ve becerileri kazandırmaktır. Eğitimin bu amacı okulda öğretmenler tarafından gerçekleştirilir. Okul insan özelliğine sahip sosyal bir kavramdır.²⁰

Eğitim öğretim etkinliklerinde en önemli unsur öğretmendir. Öğretmen olmanın şartı; genel kültür, alan bilgisiyle, öğretmenlik meslek bilgisi bakımından yeterli olmaktır.

Bu yüzden eğitim düzeylerinde, eğitim kuruluşlarının gereklerinde, uygun öğretmen yetiştirilmesinde karşılaşılan sorunların çözülmesine öncelik vermek gerekir. Çünkü toplumların, yetişen kuşakların ülkelerine bağlı, bilgili, becerikli, uyanık kişiler olarak kazanılabilmesi, öğretmenlerin sosyal statüleri ve nitelikleriyle mümkündür.²

Nitelikli öğretmen kaliteli eğitim demektir. Ülkemizin gelişmesi ve kalkınması iyi bir eğitim sistemi kadar nitelikli öğretmen kadrosu oluşturmakla mümkün olacaktır. Eğitimin temeli olan ilköğretim kurumlarının zorunlu sekiz yıla çıkartılmasıyla önemi daha da artmıştır. Öğretmen öğrencilerin kopya çektiği bir modeldir. Çocukların kişiliğinin gelişmesinde çok büyük etkisi vardır. Beden eğitimi öğretmenin Türkçeyi kullanma becerisi, sağlıklı beden yapısı ve görünümü, olaylar karşısında soğukkanlı ve dengeli tutumu, yeteneklerini enerjik biçimde kullanması, çocukları sevmesi, başkalarıyla iletişim kurma becerisi, kendi kendine karar vermesi ve özgüveni, yaşamının düzenli olması öğretmeni öğretmen yapan özelliklerden başlıcalarıdır. Öğretmen konuşması ve davranışlarıyla, kişiliğiyle öğrencilerin gözünde modeldir.²⁶

Beden eğitimi öğretmenin beden eğitimi öğretiminde karşılaştığı en büyük sorunlardan biri sınıf yönetimidir. Çünkü beden eğitimi dersinde çocuk sınıf ortamında okul formasından uzaklaşıp serbest ve özgürce hareket etmektedir. Ancak beden eğitimi öğretmenin çocuğun bu doğallığını bozmayıp sınıfı yönetmesi gerekmektedir. Öğretmen öğrencisi

ile iyi bir diyalog kurmalıdır. Sınıfta kuralları öğretmen koyar, öğrenci ise uygular. Beden eğitimi dersinde çok sıkı ve ağır disiplin kuralları öğrencilerin bu dersten zevk almasını engelleyebileceği gibi öğretmenle çatışmasına da yol açacaktır. Bu durum öğrencilerin kuralları bozmasına, öğretmenlerin de otorite kurması için kuralları daha da ağırlaştırmasına ve cezalandırma yöntemine gitmesine neden olacaktır. Bu mutsuzluk ortamı öğrencileri de beden eğitimi öğretmenini de olumsuz etkileyerek beden eğitimi dersinin verimini düşürecektir.

Bu nedenle beden eğitimi öğretmenin beden eğitimi faaliyetini düzenlerken, sınıf düzenini bozma eğilimi gösteren öğrencilere sorumluluk vererek kontrol altına almaları uygulanabilecek en etkili yöntemleridir. Beden eğitimi öğretmeni, okulun var olan tüm imkânlarını en iyi şekilde değerlendirerek ideal ortamında, çocuğun güdülerini belirli bir disiplin içinde derse etki ettirmelidir³.

2.3.15.6. Beden Eğitimi Dersinin Amaç ve İçeriğine İlişkin Sorunları

Beden eğitimi ve spor dersi bireyin okul öncesinde ki eğitiminden başlayarak yaşam boyu sürecek spor yapma alışkanlığının, fiziksel uygunluğunun önemini kavrama, hareket becerilerini öğrenme, fiziksel uygunluğun geliştirilmesi, sporun ve toplum ahlakının özüne bağlı kalan ve sahip çıkan, bireylerin topluma kazandırılmasını amaçlamaktadır.⁸⁰ Ülkemizde okullarda eğitim gören milyonlarca öğrencinin beden eğitimi ve spor yolu ile eğitimleri, bugünkü eğitim anlayışının vazgeçilmez prensiplerinden biri olmaktadır. Bu durum; memleketimizin büyük kentlerinden en ücra köşelerine kadar dağıtılmış olan okullarda gerekli tüm yönetici ve öğretmenlere, özellikle beden eğitimi öğretmenlerine çocuklarımızın, gençlerimizin beden ve ruhen sağlıklı, dengeli, mutlu, kişilik sahibi, ahlaki değerlere sahip ve üretici vatandaşlar olarak

yetişmeleri konusunda ihmal edilmeyecek görevler ve sorumluluklar yüklemektedir.

Bedensel hareketlerin ve becerilerin ocuk ve gençlerin genel eğitimlerinde önemli bir araç olarak görülmesiyle ve bir sisteme dönüştürülmesi, tarihin derinliklerine kadar uzanır.

Beden eğitimi dersleri daha çok uygulamalı olarak işlendiğinden dolayı, ğretim programlarında pratiğe daha çok ağırlık verilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Özel okullarda beden eğitimi dersinin amacına ulaşma durumu devlet okullarına göre çok daha fazladır. Beden eğitimi dersinin amacına ulaşmama sebeplerinden en önemlisi ders saatlerinin yetersizliğidir. Devlet okullarının birinci kademesinde beden eğitimi dersinin iki saat görülmesine rağmen, beden eğitimi ğretmeni istihdam edilmemekte, derslere branş ğretmeni yerine sınıf öğretmenleri girmektedir.

Sınıf ğretmenlerinin de yeterli düzeyde branş seviyesinde olmadıkları için beden eğitimi derslerinin yapılmadığı, bu derslerde diğer derslerin yapıldığı, eksiklerin giderildiği ortaya çıkmıştır. İkinci kademe de ise hemen hemen dört- beş okula bir beden eğitimi ğretmeni istihdam edilmektedir. Özel okullarda ise anasınıfından başlayarak derslere beden eğitimi öğretmeninin girdiği ve derslerin en az iki saat yapıldığı gözlenmiştir. Ülkemizde beden eğitimi ders saati ilköğretim ikinci kademesinde(6-7-8. sınıflarda)iki saatten bir saate indirilmişken, Avrupa lkelerinden; Avusturya, Almanya, İsviçre, İngiltere’de ders saati iki ile dört saat arasında değişmektedir.

Bunun yanı sıra program içerikleri incelendiğinde; dans, jimnastik, outdoor aktiviteler ve yüzme dersleri zorunlu olarak görülmektedir. Göz ardı edilemeyecek bu farklılıklar ülkemizde beden eğitimi ve spor’un hem amaç ve içeriğine hem de ders saati bakımından yetersizliğine dikkat ekmektedir².

3.GEREÇ ve YÖNTEM

3.1.Araştırmanın Amacı

Tarama niteliğindeki bu araştırmanın amacı, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki açıdan karşılaştıkları sorunları ortaya koymaktır. Böylece beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki açıdan ne tür sorunlarının olduğu tespit edilmiş olacak. Bu bulgular doğrultusunda beden eğitimi öğretmenlerinin sorunlarının giderilmesi yönünde çeşitli önerilerde bulunulacaktır.

3.2.Araştırmanın Sınırlılıkları

Yapılan Araştırma; Balıkesir İl ve İlçelerinde 2009 – 2010 eğitim öğretim yılında, M.E. B' e bağlı devlet okullarında görev yapan ilköğretim 1. kademe de 4. ve 5. sınıfa, ilköğretim 2. kademedede 6., 7., 8. sınıfa giren beden eğitimi öğretmenleri ve orta öğretimde derse giren beden eğitimi öğretmenleri arasından rastgele yöntemi ile seçilen 150 beden eğitimi öğretmeni ile sınırlıdır.

Araştırmada kullanılan verilerin tamamı uygulanan anketlere verilen yanıtlarla sınırlıdır.

3.3.Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın çalışma evrenini; Balıkesir il ve ilçelerinde 2009–2010 eğitim–öğretim yılında M.E. B' e bağlı devlet okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenleri oluştururken, Balıkesir il ve ilçelerde görev yapan 307 beden eğitimi öğretmeninden rastgele seçilen 150 beden eğitimi öğretmeni örneklem olarak alınmıştır. 150 beden eğitimi

öğretmenine anket uygulaması yapılmıştır. 150 beden eğitimi öğretmenin verdiği cevaplar eksiksiz ve geçerli sayılmıştır.

3.4.Verilerin Analizi

Araştırma tarama modelindedir. Araştırma problemine ilişkin mevcut bilgiler ilgili literatürün taranmasıyla sistematik bir şekilde verilmiş, böylece konu hakkında teorik bir çerçeve oluşturulmuştur. Ayrıca araştırma ile ilgili bir ölçek uygulanmış ve bu ölçek yoluyla elde edilen verilerle araştırmanın problemine çözüm aranmıştır. Sorular ilgili literatür taranarak elde edilen bilgiler doğrultusunda hazırlanmış, alanın uzmanı kişilerin de fikri alınmıştır.

Araştırmada esas olacak veriler, Ek – 1’de verilen anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Anket iki ayrı bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgileri içeren; cinsiyet, yaş, öğrenim durumu, meslekteki hizmet yılı, görev yaptığı kurum, girdiği ders saati, sporculuk lisans belgeleri, antrenörlük belgeleri, hizmet içi eğitim kurslarına katılımları ve bu kursların verimlilikleri araştırılmış olup, ikinci bölümde ise beden eğitimi öğretmenine sorun olabileceği düşünülen; okul yönetiminden kaynaklanan, M.E.B den kaynaklanan, öğretmenden kaynaklanan, öğrenciden kaynaklanan, veliden kaynaklanan olmak üzere gruplandırılmış 28 soru sorulmuştur.

Elde edilen verilerin analizinde, betimleyici istatistik kullanılmıştır, demografik bilgilerin çözümlenmesinde yüzde-frekansları alınmış, bazı değişkenlere göre farklılığı test etmek için independent samples t-test, ANOVA ve Tukey HSD Testi uygulanmıştır.

Anketin güvenilirliğini test etmek için hesaplanan Cronbach's alfa iç tutarlılık katsayısı 0.95 olarak tespit edilmiştir.

3.5.Araştırmanın Önemi

Yapılan araştırma; eğitimin ayrılmaz bir parçası olan ve tamamlayıcısı niteliğinde vazgeçilmez rollerini üstlenmiş olan beden eğitimi öğretiminde, beden eğitimi öğretmenlerinin nitelikli ders işlemesini olumsuz etkileyecek sorunlarının tespit edilerek, çözüme kavuşturulması çerçevesinde Milli Eğitim Temel Kanunu – Türk Milli Eğitimi'nin Temel Amaçları doğrultusunda hedeflere ulaşma noktasında büyük önem arz etmektedir.

3.6.Problem

Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki açıdan karşılaştıkları sorunları nelerdir?

3.6.1. Alt Problemler

1. Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki açıdan karşılaştıkları sorunları ve bu sorunlarında;
Yaşları,
Cinsiyetleri,
Kıdem yılları,
Sporculuk lisansı ve antrenörlük belgelerine sahip olup olmadıkları,
Görev yaptıkları kurum ile ilgili farklılıklarının etkisi var mıdır?

2. Okullardaki spor, araç gereç ve malzemeleri yeterli mi?
3. Okullarda beden eğitimi ders saatleri yeterli mi?
4. Okul idaresi beden eğitimi öğretmenine yerli destek veriyor mu?
5. M.E. B beden eğitimine gereken önemi veriyor mu?
6. Veliler beden eğitimi dersine yeteri kadar önem veriyor mu?
7. Öğrenciler beden eğitimi dersine yeteri kadar önem veriyor mu?

4. BULGULAR

Tablo 1. Katılımcılara Ait Kişisel Bilgilerin Dağılımı

Değişkenler		f	%
Cinsiyet	Erkek	107	71.3
	Kadın	43	28.7
	Toplam	150	100
Yaş	20-30 yaş	23	15.3
	31-40 yaş	97	64.7
	41-50 yaş	28	18.7
	50 ve üzeri yaş	2	1.3
	Toplam	150	100
Hizmet Yılı	1-5 Yıl	8	5.3
	6-10 Yıl	31	20.7
	11-15 Yıl	80	53.3
	16-20 Yıl	30	20.0
	21-26 Yıl	1	.7
	Toplam	150	100
Öğrenim Durumu	Beden Eğitimi Bölümü Eğitim Fakültesi	34	22.7
	Yüksek Lisans	10	6.7
	Besyo	106	70.6
	Toplam	150	100
Görev Yaptığı Kurum	İlköğretim	99	64
	Ortaöğretim	44	29.3
	İlköğretim ve Ortaöğretim	10	6.7
	Toplam	150	100

Tablo 1'e bakıldığında, araştırma kapsamında yer alan katılımcıların %71,3'nün erkek, %64,7'sinin 31-40 yaş grubunda olduğu, %53,3'nün 11-15 yıl arasında öğretmenlik hizmetinde bulunduğu, %70,6'sının beden eğitimi ve spor yüksek okulu mezunu olduğu ve %64'nün ilköğretim kurumlarında görev yaptığı görülmektedir.

Tablo 2. Katılımcıların Mesleki Bilgilerinin Dağılımı

Değişkenler		f	%
Lisans Durumu	Evet	67	44.7
	Hayır	83	55.3
	Toplam	150	100
Girdiği Ders Saati	0-15 Saat	36	24
	16-20 saat	53	35.3
	21-25 Saat	38	25.4
	26-30 saat	23	15.3
	Toplam	150	100
Antrenörlük durumu	Evet	104	69.3
	Hayır	46	30.7
	Toplam	150	100
Hizmet içi Eğitime katılma	Evet	143	95.3
	Hayır	7	4.7
	Toplam	150	100
Hizmet içi eğitimin yeterliliği	Evet	5	3.3
	Hayır	145	96.7
	Toplam	150	100

Tablo 2’de araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleğe yönelik özellikleri incelendiğinde, %55,3’nün bir spor branşında lisanslı olduğu, %35,3’nün haftada 16-20 saat derse girdiği, %69,3’nün bir spor branşında antrenörlük belgesine sahip olduğu, %55,3’nün hizmet içi eğitim kurslarına katıldığı ve %96,7’sinin genel bir değerlendirme çerçevesinde hizmet içi eğitim kurslarını içerik olarak yeterli bulmadığı görülmektedir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin girdiği ders saati aralıkları; 15 saatin altında maaş karşılığını doldurmayacağı dikkate alınarak, zorunlu 15 saat yükümlülüğü esasına dayalı olarak 0 – 15 saat ve 15 saatin üzerinde isteğe bağlı olarak alınan 4’er saatlik aralıklarla düzenlenmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların Okul Yönetiminden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı 1

Sorunlar		f	%
Okul yönetimi; beden eğitimi derslerine gereken önemi vermiyor?	Tamamen Katılıyorum	44	29,3
	Kısmen Katılıyorum	28	18,7
	Kararsızım	2	1,3
	Kısmen Katılmıyorum	44	29,3
	Hiç Katılmıyorum	32	21,3
	Toplam	150	100,0
Okul yönetimi; beden eğitimi öğretmenlerinin bilgi ve becerilerine güven duymuyor?	Tamamen Katılıyorum	31	20,7
	Kısmen Katılıyorum	21	14,0
	Kararsızım	4	2,7
	Kısmen Katılmıyorum	39	26,0
	Hiç Katılmıyorum	55	36,7
	Toplam	150	100,0
Okul yönetimi; beden eğitimi öğretmenlerine karşı tarafsız ve güdeleyici tavır sergilemiyor?	Tamamen Katılıyorum	38	25,3
	Kısmen Katılıyorum	22	14,7
	Kararsızım	1	,7
	Kısmen Katılmıyorum	41	27,3
	Hiç Katılmıyorum	48	32,0
	Toplam	150	100,0

Tablo 3 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin okul yönetiminden kaynaklanan sorunlara ilişkin olarak, yarısının (%50,6) Okul yönetiminin beden eğitimi derslerine gereken önemi verdiği, %62,7'sinin Okul yönetiminin beden eğitimi öğretmenlerinin bilgi ve becerilerine güven duyduğu, %59,3'nün ise Okul yönetiminin beden eğitimi öğretmenlerine karşı tarafsız ve güdeleyici tavır sergilediği, görüşünü ifade ettikleri tespit edilmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların Okul Yönetiminden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı 2

Sorunlar		f	%
Okul yönetimi; beden eğitimi öğretmenlerine kullanabilecekleri yer ve imkânları sağlamıyor?	Tamamen Katılıyorum	27	18,0
	Kısmen Katılıyorum	12	8,0
	Kararsızım	3	2,0
	Kısmen Katılmıyorum	49	32,7
	Hiç Katılmıyorum	59	39,3
	Toplam	150	100,0
Okul yönetimi; seçmeli spor etkinliği dersini seçmeyerek beden eğitimi geri planda bırakıyor?	Tamamen Katılıyorum	80	53,3
	Kısmen Katılıyorum	15	10,0
	Kararsızım	1	,7
	Kısmen Katılmıyorum	40	26,7
	Hiç Katılmıyorum	14	9,3
	Toplam	150	100,0
Okul yönetimi; beden eğitimi öğretmenleriyle dayanışma içinde bulunmuyor?	Tamamen Katılıyorum	35	23,3
	Kısmen Katılıyorum	24	16,0
	Kararsızım	2	1,3
	Kısmen Katılmıyorum	39	26,0
	Hiç Katılmıyorum	50	33,3
	Toplam	150	100,0

Tablo 4'deki verilere göre, araştırma grubunun okul yönetiminden kaynaklanan diğer sorunlara ilişkin olarak, öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun (%72) okul yönetiminin beden eğitimi öğretmenlerine kullanabilecekleri yer ve imkânları sağladığı, %63,3'nün okul yönetiminin seçmeli spor etkinliği dersini seçmeyerek beden eğitimi geri planda bıraktığı, %59,3'nün ise okul yönetiminin beden eğitimi öğretmenleriyle dayanışma içinde bulunduğu, görüşünde olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5. Katılımcıların MEB'den Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Sorunlar		f	%
MEB Beden eğitimi ders programında haftalık ders saati yeterli değildir?	Tamamen Katılıyorum	150	100,0
	Toplam	150	100,0
MEB Beden eğitimi ders programında ki üniteler spor salonu olmayan okullara uygun değildir?	Tamamen Katılıyorum	109	72,7
	Kısmen Katılıyorum	13	8,7
	Kararsızım	10	6,7
	Kısmen Katılmıyorum	17	11,3
	Hiç Katılmıyorum	1	,7
	Toplam	150	100,0
MEB Beden eğitiminin önemini tam vurgulamamaktadır?	Tamamen Katılıyorum	70	46,7
	Kısmen Katılıyorum	27	18,0
	Kararsızım	6	4,0
	Kısmen Katılmıyorum	38	25,3
	Hiç Katılmıyorum	9	6,0
	Toplam	150	100,0
MEB Beden eğitimi öğretimi için yeterli araç ve gereç sağlayamamaktadır?	Tamamen Katılıyorum	66	44,0
	Kısmen Katılıyorum	19	12,7
	Kararsızım	2	1,3
	Kısmen Katılmıyorum	53	35,3
	Hiç Katılmıyorum	10	6,7
	Toplam	150	100,0
MEB Beden eğitimi ders programı hakkında yeterli bilgilendirme yapmamaktadır?	Tamamen Katılıyorum	66	44,0
	Kısmen Katılıyorum	26	17,3
	Kararsızım	8	5,3
	Kısmen Katılmıyorum	39	26,0
	Hiç Katılmıyorum	11	7,3
	Toplam	150	100,0
MEB yeterli sayıda beden eğitimi öğretmeni ataması yapmamaktadır?	Tamamen Katılıyorum	144	96,0
	Kısmen Katılıyorum	3	2,0
	Kararsızım	1	,7
	Kısmen Katılmıyorum	2	1,3
	Toplam	150	100,0

Tablo 5'e bakıldığında, araştırmaya kapsamına alınan öğretmenlerin Milli Eğitim Bakanlığı'ndan kaynaklanan sorunlara ilişkin olarak, tamamının (%100) beden eğitimi ders programında haftalık ders saatini yeterli bulmadığı, %72,7'sinin beden eğitimi ders programında ki

ünitelerin spor salonu olmayan okullara uygun olmadığı, %46,7'sinin bakanlığın beden eğitimi dersinin önemini tam olarak vurgulamadığı ve %44'nün de beden eğitimi öğretimi için yeterli araç ve gereç sağlayamadığı, yine %44'nün beden eğitimi ders programı hakkında bakanlığın yeterli bilgilendirme yapmadığı ve öğretmenlerin tamamına yakınının (%96), yeterli sayıda beden eğitimi öğretmeni atamasının yapılmadığı, görüşlerini ifade ettikleri görülmektedir.

Tablo 6. Katılımcıların Öğretmenden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı 1

Sorunlar		f	%
Beden eğitimi öğretimine yönelik formasyon bilgim eksik?	Tamamen Katılıyorum	8	5,3
	Kısmen Katılıyorum	27	18,0
	Kararsızım	8	5,3
	Kısmen Katılmıyorum	60	40,0
	Hiç Katılmıyorum	47	31,3
	Toplam	150	100,0
Beden eğitimi öğretmenleri kendilerini geliştirmemekte?	Tamamen Katılıyorum	28	18,7
	Kısmen Katılıyorum	32	21,3
	Kararsızım	12	8,0
	Kısmen Katılmıyorum	63	42,0
	Hiç Katılmıyorum	15	10,0
	Toplam	150	100,0
Beden eğitimi çalışmalarında öğretmenlerin öğrencilere rehberlik yapma bilgileri yetersizdir?	Tamamen Katılıyorum	5	3,3
	Kısmen Katılıyorum	15	10,0
	Kararsızım	8	5,3
	Kısmen Katılmıyorum	87	58,0
	Hiç Katılmıyorum	35	23,3
	Toplam	150	100,0

Tablo 6 incelendiğinde, araştırma grubunun öğretmenden kaynaklanan sorunlara ilişkin olarak, %40'nın beden eğitimi öğretimine yönelik formasyon bilgilerini kısmen yeterli buldukları, %18,7'sinin beden eğitimi öğretmenlerinin kendilerini geliştirmede, %81,3'nün ise öğretmenlerin öğrencilere rehberlik yapma bilgilerinin yeterli olduğu, görüşünü ifade ettikleri tespit edilmiştir.

Tablo 7. Katılımcıların Öğretmenden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı 2

Sorunlar		f	%
Beden eğitimi öğretmenleri derse plansız girdikleri için dersten verim alamamakta?	Kısmen Katılıyorum	8	5,3
	Kararsızım	1	,7
	Kısmen Katılmıyorum	99	66,0
	Hiç Katılmıyorum	42	28,0
	Toplam	150	100,0
Beden eğitimi öğretmeni aldığı maaşı yetersiz bulduğu için tam performansla ders işleyememektedir?	Tamamen Katılıyorum	22	14,7
	Kısmen Katılıyorum	2	1,3
	Kararsızım	5	3,3
	Kısmen Katılmıyorum	29	19,3
	Hiç Katılmıyorum	92	61,3
	Toplam	150	100,0
Beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerini spora yönlendirememektedir?	Tamamen Katılıyorum	1	,7
	Kısmen Katılıyorum	2	1,3
	Kararsızım	4	2,7
	Kısmen Katılmıyorum	91	60,7
	Hiç Katılmıyorum	52	34,7
	Toplam	150	100,0

Tablo 7'deki verilere göre, katılımcıların öğretmenden kaynaklanan diğer sorunlara ilişkin olarak, sadece %5,3'nün beden eğitimi öğretmenlerinin derse plansız girdikleri için dersten verim alamadığı, %14,7'sinin beden eğitimi öğretmenlerinin aldıkları maaşı yetersiz buldukları için tam performansla ders işleyemediği, %2'sinin ise öğretmenlerin öğrencileri spora yönlendiremediği, görüşünü ifade ettikleri tespit edilmiştir.

Tablo 8. Katılımcıların Öğrenciden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Sorunlar		f	%
Öğrenciler beden eğitimi dersine malzemesiz (kıyafet) katılmaktadır?	Tamamen Katılıyorum	16	10,7
	Kismen Katılıyorum	40	26,7
	Kismen Katılmıyorum	71	47,3
	Hiç Katılmıyorum	23	15,3
	Toplam	150	100,0
Öğrenciler beden eğitimi konularını öğrenmeye isteksizdir?	Tamamen Katılıyorum	13	8,7
	Kismen Katılıyorum	10	6,7
	Kararsızım	10	6,7
	Kismen Katılmıyorum	73	48,7
	Hiç Katılmıyorum	44	29,3
	Toplam	150	100,0
Öğrenciler ders dışı etkinliklere katılmamaktadır?	Tamamen Katılıyorum	9	6,0
	Kismen Katılıyorum	6	4,0
	Kararsızım	1	,7
	Kismen Katılmıyorum	123	82,0
	Hiç Katılmıyorum	11	7,3
	Toplam	150	100,0
Öğrenciler sınav kaygısından dolayı (sbs- ygs – lys- als ..) beden eğitimi dersine girmek istememektedir?	Tamamen Katılıyorum	76	50,7
	Kismen Katılıyorum	43	28,7
	Kararsızım	2	1,3
	Kismen Katılmıyorum	25	16,7
	Hiç Katılmıyorum	4	2,7
	Toplam	150	100,0
Öğrenciler beden eğitimi dersini gereksiz buluyor?	Tamamen Katılıyorum	8	5,3
	Kismen Katılıyorum	3	2,0
	Kararsızım	1	,7
	Kismen Katılmıyorum	14	9,3
	Hiç Katılmıyorum	124	82,7
	Toplam	150	100,0

Tablo 8'e bakıldığında, araştırma kapsamında yer alan katılımcıların öğrenciden kaynaklanan sorunlara ilişkin olarak, %37,4'nün öğrenciler beden eğitimi dersine malzemesiz (kıyafet) katıldığı, %15,4'nün öğrenciler beden eğitimi konularını öğrenmeye isteksiz olduğu, %10'nun öğrenciler ders dışı etkinliklere katılmadığı, %79,4'nün öğrenciler sınav kaygısından dolayı (sbs- ygs – lys- als ..) beden eğitimi dersine girmek istemediği, görüşlerini ifade ettikleri ve öğrencilerin beden eğitimi dersini gerekli buldukları (%92) cevabını verdikleri görülmektedir.

Tablo 9. Katılımcıların Ebeveynlerden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Sorunlar		F	%
Ebeveynler beden eğitimi öğretiminin insan hayatındaki önemi konusunda bilinçsiz?	Tamamen Katılıyorum	65	43,3
	Kısmen Katılıyorum	42	28,0
	Kararsızım	3	2,0
	Kısmen Katılmıyorum	33	22,0
	Hiç Katılmıyorum	7	4,7
	Toplam	150	100,0
Ebeveynler öğrencilerin sosyal ve kültürel etkinliklere katılımlarını gereksiz görmekte?	Tamamen Katılıyorum	49	32,7
	Kısmen Katılıyorum	38	25,3
	Kararsızım	14	9,3
	Kısmen Katılmıyorum	41	27,3
	Hiç Katılmıyorum	8	5,3
	Toplam	150	100,0
Ebeveynler beden eğitimi konusunda öğretmenle iletişim kurmamakta?	Tamamen Katılıyorum	63	42,0
	Kısmen Katılıyorum	57	38,0
	Kısmen Katılmıyorum	29	19,3
	Hiç Katılmıyorum	1	,7
	Toplam	150	100,0
Ebeveynler beden eğitimini ders olarak görmemekte?	Tamamen Katılıyorum	45	30,0
	Kısmen Katılıyorum	18	12,0
	Kararsızım	36	24,0
	Kısmen Katılmıyorum	27	18,0
	Hiç Katılmıyorum	24	16,0
	Toplam	150	100,0
Ebeveynler öğrencilerin ders için gerekli ihtiyaçlarını (kıyafet- spor parası) karşılamıyor?	Tamamen Katılıyorum	37	24,7
	Kısmen Katılıyorum	25	16,7
	Kararsızım	1	,7
	Kısmen Katılmıyorum	40	26,7
	Hiç Katılmıyorum	47	31,3
	Toplam	150	100,0

Tablo 9'da, ebeveynlerden kaynaklanan sorunlara ilişkin olarak öğretmenlerin, %71,3'nün ebeveynlerin beden eğitimi öğretiminin insan hayatındaki önemi konusunda bilinçsiz olduğu, %58'nin ebeveynlerin öğrencilerin sosyal ve kültürel etkinliklere katılımlarını gereksiz gördüğü, %80'nin ebeveynlerin beden eğitimi konusunda öğretmenle iletişim kurmadığı, ebeveynlerin beden eğitimini ders olarak görmeme sorusuna, öğretmenlerin %30'u tamamen katılırken %24'nünde kararsız kaldığı, ancak katılımcıların %59'nun ebeveynlerin beden eğitimi dersi için

öğrencilerin gerekli ihtiyaçlarını karşıladıkları görüşünde olduğu görülmektedir.

Tablo 10. Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine Göre MEB'den Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı

	cinsiyet	N	x	ss	X1-X2	SS	t
meb_1	Kadın	43	1,0000	,0	-	-	-
	Erkek	107	1,0000	,0			
meb_2	Kadın	43	1,5116	1,03215	-,10519	,19353	0,544
	Erkek	107	1,6168	1,08719			
meb_3	Kadın	43	2,1628	1,49492	-,13627	,25634	0,532
	Erkek	107	2,2991	1,38873			
meb_4	Kadın	43	2,2791	1,57851	-,28168	,27084	1,040
	Erkek	107	2,5607	1,46775			
meb_5	Kadın	43	2,2093	1,53620	-,20191	,26091	0,774
	Erkek	107	2,4112	1,40721			
meb_6	Kadın	43	1,0000	,00000	-,10280	,04587	2,241*
	Erkek	107	1,1028	,47453			

*P<0.05

Tablo 10'daki verilere göre, araştırmaya katılanların MEB'in yeterli sayıda beden eğitimi öğretmeni ataması yapmamasına ilişkin görüşleri ile cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir (P< 0,05)

Tablo 11. Katılımcıların Hizmet İçi Eğitime Katılma Değişkenine Göre Okul Yönetiminden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı

	HİEK	N	X	SS	X1-X2	SS	t
okul_1	Evet	143	3,0280	1,57866	1,74226	,22681	7,682**
	Hayır	7	1,2857	,48795			
okul_2	Evet	143	3,5105	1,56487	1,51049	,60352	2,503*
	Hayır	7	2,0000	1,41421			
okul_3	Evet	143	3,3147	1,61603	1,17183	,62653	1,870
	Hayır	7	2,1429	1,67616			
okul_4	Evet	143	3,7902	1,43818	2,50450	,22018	11,375**
	Hayır	7	1,2857	,48795			
okul_5	Evet	143	2,3497	1,55309	1,34965	,12988	10,392**
	Hayır	7	1,0000	,00000			
okul_6	Evet	143	3,3846	1,60511	1,81319	,24256	7,475**
	Hayır	7	1,5714	,53452			

*P<0.05, **p<0.01

Tablo 11’de araştırma kapsamına alınan öğretmenlerin, okul yönetiminden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri, Beden eğitimi öğretimine yönelik formasyon bilgim eksik, Okul yönetimi; beden eğitimi öğretmenlerine kullanabilecekleri yer ve imkânları sağlamıyor, Okul yönetimi; seçmeli spor etkinliği dersini seçmeyerek beden eğitimini geri planda bırakıyor, Okul yönetimi; beden eğitimi öğretmenleriyle dayanışma içinde bulunmuyor, maddelerinde hizmet içi eğitime katılmalarına göre %99 güven aralığında ($p < 0,01$). Okul yönetimi; beden eğitimi öğretmenlerinin bilgi ve becerilerine güven duymuyor maddesi ise %95 güven aralığında anlamlı bir farklılık göstermiştir ($P < 0,05$).

Tablo 12. Katılımcıların Hizmet İçi Eğitime Katılma Değişkenine Göre MEB'den Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı

	HİEK	N	X	SS	X1-X2	SS	t
meb_1	Evet	143	1,0000	,00	-	-	-
	Hayır	7	1,0000	,00			
meb_2	Evet	143	1,6154	1,08721	,61538	,09092	6,769**
	Hayır	7	1,0000	,00000			
meb_3	Evet	143	2,3147	1,42621	1,17183	,18610	6,297**
	Hayır	7	1,1429	,37796			
meb_4	Evet	143	2,5455	1,50458	1,40260	,19036	7,368**
	Hayır	7	1,1429	,37796			
meb_5	Evet	143	2,4196	1,44579	1,41958	,12090	11,741**
	Hayır	7	1,0000	,00000			
meb_6	Evet	143	1,0420	,31116	-,67233	,42136	1,596
	Hayır	7	1,7143	1,11270			

*P<0.05, **p<0.01

Tablo 12 incelendiğinde katılımcıların MEB'den kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri, MEB Beden eğitimi ders programında ki üniteler spor salonu olmayan okullara uygun değildir, MEB Beden eğitiminin önemini tam vurgulamamaktadır, MEB Beden eğitimi öğretimi için yeterli araç ve gereç sağlayamamaktadır, MEB Beden eğitimi ders programı hakkında yeterli bilgilendirme yapmamaktadır, maddelerinde hizmet içi eğitime katılmaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir (p<0.01).

Tablo 13. Katılımcıların Hizmet İçi Eğitime Katılma Değişkenine Göre Öğretmenden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı

	HİEK	N	X	SS	X1-X2	SS	t
ogret_1	Evet	143	3,7483	1,23601	,17682	,47693	0,371
	Hayır	7	3,5714	1,13389			
ogret_2	Evet	143	3,0070	1,34529	-,56444	,51770	1,090
	Hayır	7	3,5714	1,13389			
ogret_3	Evet	143	3,8741	,99199	-,12587	,38413	0,328
	Hayır	7	4,0000	1,00000			
ogret_4	Evet	143	4,1748	,67464	,17483	,26742	0,654
	Hayır	7	4,0000	1,00000			
ogret_5	Evet	143	4,1958	1,35449	1,76723	,53267	3,318**
	Hayır	7	2,4286	1,81265			
ogret_6	Evet	143	4,2937	,62610	,43656	,24754	1,764
	Hayır	7	3,8571	,89974			

*P<0.05, **p<0.01

Tablo 13'deki verilere göre, araştırma grubunun, beden eğitimi öğretmeni aldığı maaşı yetersiz bulduğu için tam performansla ders işleyememektedir sorusuna ilişkin görüşleri hizmet içi eğitime katılmalarına göre anlamlı bir farklılık göstermiştir (p<0.01).

Tablo 14. Katılımcıların Hizmet İçi Eğitime Katılma Değişkenine Göre Öğrenciden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı

	HİEK	N	X	SS	X1-X2	SS	t
ogrnci_1	Evet	143	3,3706	1,27643	1,51349	,49111	3,082**
	Hayır	7	1,8571	1,06904			
ogrnci_2	Evet	143	3,8811	1,15971	1,02398	,44982	2,276*
	Hayır	7	2,8571	1,21499			
ogrnci_3	Evet	143	3,8462	,82486	,84615	,49280	1,717
	Hayır	7	3,0000	1,29099			
ogrnci_4	Evet	143	1,9441	1,21479	,51548	,46250	1,115
	Hayır	7	1,4286	,53452			
ogrnci_5	Evet	143	4,6783	,93146	1,24975	,65409	1,911
	Hayır	7	3,4286	1,71825			

*P<0.05, **p<0.01

Tablo 14'de Öğrenciden kaynaklanan sorunlara hizmet içi eğitim alıp almadıklarına göre bakıldığında, öğrenciler beden eğitimi dersine malzemesiz (kıyafet) katılmaktadır, maddesinde $p<0.01$, öğrenciler beden eğitimi konularını öğrenmeye isteksizdir, maddesinde $p<0.05$ anlamlılık düzeyinde fark bulunmuştur.

Tablo 15. Katılımcıların Antrenörlük Belgesine Sahip Olma Değişkenine Göre Öğretmenlerden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı

	Antrenör Belgesi	N	X	SS	X1-X2	SS	t
ogret_1	Evet	104	3,8173	1,20488	,25209	,21727	1,160
	Hayır	46	3,5652	1,27632			
ogret_2	Evet	104	3,1731	1,32520	,45569	,23479	1,941
	Hayır	46	2,7174	1,32771			
ogret_3	Evet	104	3,9423	,93297	,20318	,17498	1,161
	Hayır	46	3,7391	1,10423			
ogret_4	Evet	104	4,1731	,71655	,02090	,12249	0,171
	Hayır	46	4,1522	,63131			
ogret_5	Evet	104	3,9615	1,55746	-,49498	,21047	2,352*
	Hayır	46	4,4565	,98221			
ogret_6	Evet	104	4,2500	,69324	-,07609	,11425	0,666
	Hayır	46	4,3261	,51873			

*P<0.05, **p<0.01

Tablo 15 incelendiğinde öğretmenlerin, Beden eğitimi öğretmeni aldığı maaşı yetersiz bulduğu için tam performansla ders işleyememesine ilişkin görüşleri antrenörlük belgesine sahip olmalarına göre anlamlı bir farklılık göstermiştir (p< 0,05).

Tablo 16. Katılımcıların Antrenörlük Belgesine Sahip Olma Değişkenine Göre Öğrenciden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı

	Antrenör Belgesi	N	X	SS	X1-X2	SS	t
ogrnci_1	Evet	104	3,3654	1,34423	,21321	,23108	0,923
	Hayır	46	3,1522	1,21046			
ogrnci_2	Evet	104	3,8269	1,24979	-,02090	,19290	0,108
	Hayır	46	3,8478	1,01033			
ogrnci_3	Evet	104	3,7692	,97772	-,12207	,12333	0,990
	Hayır	46	3,8913	,52613			
ogrnci_4	Evet	104	2,1250	1,30486	,66848	,16638	4,018**
	Hayır	46	1,4565	,72131			
ogrnci_5	Evet	104	4,5192	1,12328	-,32860	,14421	2,279*
	Hayır	46	4,8478	,63131			

*P<0.05, **p<0.01

Tablo 16'da Öğrenciden kaynaklanan sorunlara antrenörlük belgesine sahip olmalarına göre bakıldığında, öğrenciler ders dışı etkinliklere katılmamaktadır, maddesinde $p<0.01$, Öğrenciler sınav kaygısından dolayı (sbs - ygs – lys - als) beden eğitimi dersine girmek istememektedir, maddesinde $p<0.05$ anlamlılık düzeyinde fark bulunmuştur.

Tablo 17. Katılımcıların Bir Spor Branşında Sporculuk Lisansına Sahip Olma Değişkenine Göre Okul Yönetiminden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı

	Lisans Belgesi	N	X	SS	X1-X2	SS	T
okul_1	Evet	67	2,4776	1,58934	-,84769	,25218	3,361**
	Hayır	83	3,3253	1,49069			
okul_2	Evet	67	3,1642	1,57246	-,49847	,25818	1,931
	Hayır	83	3,6627	1,57168			
okul_3	Evet	67	2,8060	1,64445	-,82054	,26226	3,129**
	Hayır	83	3,6265	1,53584			
okul_4	Evet	67	3,4478	1,51040	-,40766	,24555	1,660
	Hayır	83	3,8554	1,48268			
okul_5	Evet	67	1,9701	1,54694	-,57202	,24986	2,289*
	Hayır	83	2,5422	1,50042			
okul_6	Evet	67	2,8358	1,58207	-,83888	,25736	3,260**
	Hayır	83	3,6747	1,55476			

*p<0.05, **p<0.01

Tablo 17 incelendiğinde araştırma kapsamına alınan öğretmenlerin, okul yönetiminden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri, Okul yönetimi; beden eğitimi derslerine gereken önemi vermiyor, Okul yönetimi; beden eğitimi öğretmenlerine karşı tarafsız ve güdüleyici tavır sergilemiyor, Okul yönetimi; beden eğitimi öğretmenleriyle dayanışma içinde bulunmuyor, maddelerinde bir spor branşında sporculuk lisansına sahip olmalarına göre %99 güven aralığında (p< 0,01). Okul yönetimi; seçmeli spor etkinliği dersini seçmeyerek beden eğitimi geri planda bırakıyor, maddesi ise %95 güven aralığında anlamlı bir farklılık göstermiştir (P< 0,05).

Tablo 18. Katılımcıların Bir Spor Branşında Sporculuk Lisansına Sahip Olma Değişkenine Göre Öğretmenlerden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı

	Lisans Belgesi	N	X	SS	X1-X2	SS	t
ogret_1	Evet	67	3,3731	1,28907	-,66301	,19832	3,343**
	Hayır	83	4,0361	1,09818			
ogret_2	Evet	67	2,9552	1,47127	-,14116	,22453	0,629
	Hayır	83	3,0964	1,22588			
ogret_3	Evet	67	3,9254	1,13235	,08200	,16762	0,489
	Hayır	83	3,8434	,86224			
ogret_4	Evet	67	4,2687	,77032	,18432	,11543	1,597
	Hayır	83	4,0843	,60897			
ogret_5	Evet	67	4,0448	1,48153	-,12390	,23403	0,529
	Hayır	83	4,1687	1,37769			
ogret_6	Evet	67	4,3433	,74979	,12642	,10923	1,157
	Hayır	83	4,2169	,54209			

*p<0.05, **p<0.01

Tablo 18 incelendiğinde öğretmenlerin, beden eğitimi öğretimine yönelik formasyon bilgim eksik, sorusuna ilişkin görüşleri bir spor branşında sporculuk lisansına sahip olmalarına göre anlamlı bir farklılık göstermiştir (p< 0,01).

Tablo 19. Katılımcıların Bir Spor Branşında Sporculuk Lisansına Sahip Olma Değişkenine Göre Öğrenciden Kaynaklanan Sorunlara İlişkin Betimsel Verilerin Dağılımı

	Lisans Belgesi	N	X	SS	X1-X2	SS	t
ogrnci_1	Evet	67	3,1493	1,42758	-,27243	,21794	1,250
	Hayır	83	3,4217	1,19062			
ogrnci_2	Evet	67	3,5224	1,46016	-,56195	,19954	2,816**
	Hayır	83	4,0843	,81457			
ogrnci_3	Evet	67	3,6418	1,20229	-,29797	,15310	1,946
	Hayır	83	3,9398	,39353			
ogrnci_4	Evet	67	1,7164	1,26498	-,36792	,19471	1,890
	Hayır	83	2,0843	1,11754			
ogrnci_5	Evet	67	4,3881	1,31374	-,41917	,17408	2,408*
	Hayır	83	4,8072	,61402			

*p<0.05, **p<0.01

Tablo 19'a bakıldığında araştırma kapsamına alınan öğretmenlerin, öğrenciden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri, Öğrenciler beden eğitimi konularını öğrenmeye isteksizdir, maddelerinde bir spor branşında sporculuk lisansına sahip olmalarına göre %99 güven aralığında (p< 0,01). Öğrenciler beden eğitimi dersini gereksiz buluyor, maddesinde ise %95 güven aralığında anlamlı bir farklılık gösterdiği (P< 0,05) görülmektedir.

Tablo 20. Katılımcıların Görev Yaptıkları Kurum Ve Okul Yönetiminden Kaynaklanan Sorunlara Göre ANOVA Sonuçları

		Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
okul_1	Gruplar arası	43,547	2	21,774	9,640	,000
	Gruplar içi	332,026	147	2,259		
	Toplam	375,573	149			
okul_2	Gruplar arası	51,701	2	25,850	11,755	,000
	Gruplar içi	323,259	147	2,199		
	Toplam	374,960	149			
okul_3	Gruplar arası	48,033	2	24,016	10,121	,000
	Gruplar içi	348,827	147	2,373		
	Toplam	396,860	149			
okul_4	Gruplar arası	77,095	2	38,547	21,803	,000
	Gruplar içi	259,899	147	1,768		
	Toplam	336,993	149			
okul_5	Gruplar arası	37,378	2	18,689	8,658	,000
	Gruplar içi	317,295	147	2,158		
	Toplam	354,673	149			
okul_6	Gruplar arası	61,307	2	30,654	13,730	,000
	Gruplar içi	328,193	147	2,233		
	Toplam	389,500	149			

*p<0.05, **p<0.01

Tablo 20'de okul yönetiminden kaynaklanan sorunlara, öğretmenlerin görev yaptığı kuruma göre anova sonuçlarına bakıldığında maddelerin hepsinde p<0.01 anlamlılık düzeyinde fark vardır.

Tablo 21. Katılımcıların Görev Yaptığınız Kurum Ve Okul Yönetiminden Kaynaklanan Sorunlara Göre Tukey HSD Testi Sonuçları

	(I) gorev_ku	(J) gorev_ku	(I-J)	ss	p
okul_1	İlköğretim	İlköğretim ve Ortaöğretim	1,82708*	,49940	,001
	Ortaöğretim	İlköğretim ve Ortaöğretim	2,30909*	,52650	,000
okul_2	İlköğretim	İlköğretim ve Ortaöğretim	2,20000*	,49276	,000
	Ortaöğretim	İlköğretim ve Ortaöğretim	2,49545*	,51950	,000
okul_3	İlköğretim	İlköğretim ve Ortaöğretim	1,95000*	,51187	,001
	Ortaöğretim	İlköğretim ve Ortaöğretim	2,42727*	,53966	,000
okul_4	İlköğretim	İlköğretim ve Ortaöğretim	2,82292*	,44184	,000
	Ortaöğretim	İlköğretim ve Ortaöğretim	2,95455*	,46582	,000
okul_5	İlköğretim	Ortaöğretim	-,80682*	,26747	,008
	İlköğretim ve Ortaöğretim	Ortaöğretim	-1,93182*	,51469	,001
okul_6	İlköğretim	İlköğretim ve Ortaöğretim	2,18125*	,49650	,000
	Ortaöğretim	İlköğretim ve Ortaöğretim	2,74091*	,52345	,000

*p<0.05, **p<0.01

Tablo 21'de okul yönetiminden kaynaklanan sorunlara, öğretmenlerin görev yaptığı kuruma göre Tukey HSD test sonuçlarına bakıldığında bütün maddelerde ilköğretim ile ilköğretim ve ortaöğretim, orta öğretim arasında p<0.01 anlamlılık düzeyinde fark vardır.

Tablo 22. Katılımcıların Görev Yaptığınız Kurum Ve MEB'den Kaynaklanan Sorunlara Göre Tukey HSD Testi Sonuçları

	(I) gorev_ku	(J) gorev_ku	(I-J)	ss	p
meb_2	Ortaöğretim	İlköğretim	,74053*	,18399	,000
		İlköğretim ve Ortaöğretim	1,13636*	,35405	,005
meb_3	İlköğretim	Ortaöğretim	-,68277*	,24572	,017
		İlköğretim ve Ortaöğretim	1,13542*	,44849	,033
	Ortaöğretim	İlköğretim ve Ortaöğretim	1,81818*	,47283	,001
meb_4	İlköğretim	İlköğretim ve Ortaöğretim	1,44792*	,47956	,008
	Ortaöğretim	İlköğretim ve Ortaöğretim	1,88636*	,50559	,001
meb_5	İlköğretim	Ortaöğretim	-,60322*	,25111	,046
		İlköğretim ve Ortaöğretim	1,26042*	,45833	,018
	Ortaöğretim	İlköğretim ve Ortaöğretim	1,86364*	,48321	,001
meb_6	İlköğretim	İlköğretim ve Ortaöğretim	-,54792*	,12601	,000
	Ortaöğretim	İlköğretim ve Ortaöğretim	-,60000*	,13285	,000

*p<0.05, **p<0.01

Tablo 22'de MEB'den kaynaklanan sorunlara, öğretmenlerin görev yaptığı kuruma göre Tukey HSD test sonuçlarına bakıldığında, MEB beden eğitimi ders programında ki üniteler spor salonu olmayan okullara uygun değildir, maddesinde ortaöğretim ile ilköğretim, ilköğretim ve orta öğretim arasında p<0.01 anlamlılık düzeyinde. MEB beden eğitiminin önemini tam vurgulamamaktadır, maddesinde orta öğretim ile İlköğretim ve Ortaöğretim arasında p<0.01, ilk öğretim ile Ortaöğretim, İlköğretim ve Ortaöğretim arasında p<0.05 anlamlılık düzeyinde, MEB beden eğitimi öğretimi için yeterli araç ve gereç sağlayamamaktadır, maddesinde İlköğretim ve Ortaöğretim ile ortaöğretim, ilk öğretim arasında p<0.01 anlamlılık düzeyinde, MEB beden eğitimi ders programı hakkında yeterli bilgilendirme yapmamaktadır, maddesinde orta öğretim ile İlköğretim ve Ortaöğretim arasında p<0.01, ilk öğretim ile Ortaöğretim, İlköğretim ve Ortaöğretim arasında p<0.05 anlamlılık düzeyinde, MEB yeterli sayıda beden eğitimi öğretmeni ataması yapmamaktadır, maddesinde ise İlköğretim ve Ortaöğretim ile ortaöğretim, ilk öğretim arasında p<0.01 anlamlılık düzeyinde fark vardır.

Tablo 23. Katılımcıların Öğrenim Durumu Ve Öğretmenden Kaynaklanan Sorunlara Göre ANOVA Sonuçları

		Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
ogret_1	Gruplar arası	21,915	2	10,958	7,937	,001
	Gruplar içi	202,945	147	1,381		
	Toplam	224,860	149			
ogret_2	Gruplar arası	4,140	2	2,070	1,158	,317
	Gruplar içi	262,694	147	1,787		
	Toplam	266,833	149			
ogret_3	Gruplar arası	2,532	2	1,266	1,299	,276
	Gruplar içi	143,308	147	,975		
	Toplam	145,840	149			
ogret_4	Gruplar arası	4,132	2	2,066	4,553	,012
	Gruplar içi	66,701	147	,454		
	Toplam	70,833	149			
ogret_5	Gruplar arası	7,993	2	3,997	2,005	,138
	Gruplar içi	293,080	147	1,994		
	Toplam	301,073	149			
ogret_6	Gruplar arası	4,781	2	2,391	6,164	,003
	Gruplar içi	57,012	147	,388		
	Toplam	61,793	149			

*p<0.05, **p<0.01

Tablo 23’de öğretmenden kaynaklanan sorunlar, öğrenim durumu açısından anova sonuçlarına göre incelendiğinde, beden eğitimi öğretimine yönelik formasyon bilgim eksik ve beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerini spora yönlendirememektedir, maddelerinde p<0.01 anlamlılık düzeyinde, beden eğitimi öğretmenleri derse plansız girdikleri için dersten verim alamamakta, maddesinde ise p<0.05 anlamlılık düzeyinde fark tespit edilmiştir.

Tablo 24. Katılımcıların Öğrenim Durumu Ve Öğretmenden Kaynaklanan Sorunlara Göre Tukey HSD Testi Sonuçları

	(I) öğrenim	(J) öğrenim	(I-J)	ss	p
ogretret_1	Eğitim Fakültesi	Besyo	,92231*	,23158	,000
ogret_4	Eğitim Fakültesi	Besyo	-,36182*	,13276	,020
ogret_6	Eğitim Fakültesi	Besyo	-,35738*	,12274	,012

*p<0.05, **p<0.01

Tablo 24’de öğretmen kaynaklı sorunların, öğrenim durumuna göre Tukey HSD test sonuçlarına bakıldığında, beden eğitimi öğretimine yönelik formasyon bilgim eksik, maddesinde eğitim fakültesi ile besyo arasında p<0.01 anlamlılık düzeyinde fark varken, Beden eğitimi öğretmenleri derse plansız girdikleri için dersten verim alamamakta ve Beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerini spora yönlendirememektedir, maddelerinde ise p<0.05 anlamlılık düzeyinde fark olduğu görülmektedir.

Tablo 25. Katılımcıların Yaş Değişkeni Ve Öğrenciden Kaynaklanan Sorunlara Göre ANOVA Sonuçları

		Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p
öğrenci_1	Gruplar arası	14,610	3	4,870	2,976	,034
	Gruplar içi	238,890	146	1,636		
	Toplam	253,500	149			
öğrenci_2	Gruplar arası	18,158	3	6,053	4,684	,004
	Gruplar içi	188,676	146	1,292		
	Toplam	206,833	149			
öğrenci_3	Gruplar arası	19,308	3	6,436	10,204	,000
	Gruplar içi	92,086	146	,631		
	Toplam	111,393	149			
öğrenci_4	Gruplar arası	16,670	3	5,557	4,131	,008
	Gruplar içi	196,370	146	1,345		
	Toplam	213,040	149			
öğrenci_5	Gruplar arası	35,356	3	11,785	14,835	,000
	Gruplar içi	115,984	146	,794		
	Toplam	151,340	149			

*p<0.05, **p<0.01

Tablo 25'de öğrenciden kaynaklanan sorunlar, yaş değişkeni açısından anova sonuçlarına göre, öğrenciler beden eğitimi konularını öğrenmeye isteksizdir, öğrenciler ders dışı etkinliklere katılmamaktadır, öğrenciler sınav kaygısından dolayı (sbs- ygs – lys-als ..) beden eğitimi dersine girmek istememektedir ve öğrenciler beden eğitimi dersini gereksiz buluyor, maddelerinde %99 güven aralığında (p<0.01). Öğrenciler beden eğitimi dersine malzemesiz (kıyafet) katılmaktadır maddesinde ise %95 güven aralığında (p<0.05) fark tespit edilmiştir.

5. TARTIŞMA

Bu bölümde, araştırma kapsamına alınan öğretmenlerin bazı demografik değişkenlerle, beden eğitimi ve spor dersinde; okul yönetiminden, Milli Eğitim Bakanlığı'ndan, öğretmenden, öğrenciden ve veliden kaynaklanan sorunlara yönelik tespit edilen istatistiksel ilişkilere ait bulgular tartışılmıştır.

Çalışma sonucunda elde edilen bulgular incelendiğinde, Araştırma kapsamına alınan öğretmenlerin, %71,3'nün erkek, %64,7'sinin 31-40 yaş grubunda olduğu, %53,3'nün 11-15 yıl arasında öğretmenlik hizmetinde bulunduğu, %70,6'sının beden eğitimi ve spor yüksek okulu mezunu olduğu ve %64'nün ilköğretim kurumlarında görev yaptığı tespit edilmiştir (Tablo 1).

Araştırma grubunun, %55,3'nün bir spor branşında lisanslı olduğu, %35,3'nün haftada 16-20 saat derse girdiği, %69,3'nün bir spor branşında antrenörlük belgesine sahip olduğu, %55,3'nün hizmet içi eğitim kurslarına katıldığı ve %96,7'sinin genel bir değerlendirme çerçevesinde hizmet içi eğitim kurslarını içerik olarak yeterli bulmadığı görülmektedir (Tablo 2).

Aydın'ın 2002 yılında "Ankara'daki özel ve resmi ortaöğretim kurumlarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin bazı mesleki niteliklerinin ve ders dışı çalışmalara katılmalarının karşılaştırılması" isimli yüksek lisans tez çalışmasında beden eğitimi öğretmenlerinin genel toplamda %51'i hizmet içi eğitim programlarına katıldığını belirtirken, %49'u hizmet içi eğitim programlarına katılmadığı yönünde görüş bildirmiştir⁵⁶. Bu çalışmanın sonucuna göre beden eğitimi öğretmenlerinin genelde yarısının hizmet içi eğitim kurslarına katıldığı, bu sayının artırılması için il milli eğitim müdürlüklerinin yeni programlar düzenlemesinin gerektiği söylenebilir.

Öğretmenlerin okul yönetiminden kaynaklanan sorunlara yönelik olarak, yarısının (%50,6) Okul yönetiminin beden eğitimi derslerine gereken önemi verdiği, %62,7'sinin Okul yönetiminin beden eğitimi öğretmenlerinin bilgi ve becerilerine güven duyduğu, %59,3'nün ise Okul yönetiminin beden eğitimi öğretmenlerine karşı tarafsız ve güdeleyici tavır sergilediği, öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun (%72) okul yönetiminin beden eğitimi öğretmenlerine kullanabilecekleri yer ve imkânları sağladığı, %63,3'nün okul yönetiminin seçmeli spor etkinliği dersini seçmeyerek beden eğitimi geri planda bıraktığı, %59,3'nün ise okul yönetiminin beden eğitimi öğretmenleriyle dayanışma içinde bulunduğu, görüşünde olduğu tespit edilmiştir (Tablo 3, 4).

Uğur ve Yenel'in 2007 yılında yaptığı çalışmada, "Okul yönetimi beden eğitimi dersi için gerekli desteği sağlıyor mu?" sorusuna verilen cevapların dağılımı incelendiğinde beden eğitimi öğretmenlerinin %22,9'unun "evet", %40'ının "kısmen", %37,1'sinin "hayır" şeklinde görüş belirttikleri tespit edilmiştir⁷⁶. Kısmen ve evet cevapları birlikte düşünüldüğünde %62,9'luk oran çalışma sonuçlarımızla paralellik arz etmektedir.

Katılımcıların Milli Eğitim Bakanlığı'ndan kaynaklanan sorunları, tamamının (%100) beden eğitimi ders programında haftalık ders saatini yeterli bulmadığı, %72,7'sinin beden eğitimi ders programında ki ünitelerin spor salonu olmayan okullara uygun olmadığı, %46,7'sinin bakanlığın beden eğitimi dersinin önemini tam olarak vurgulamadığı ve %44'nün de beden eğitimi öğretimi için yeterli araç ve gereç sağlayamadığı, yine %44'nün beden eğitimi ders programı hakkında bakanlığın yeterli bilgilendirme yapmadığı ve öğretmenlerin tamamına yakınının (%96), yeterli sayıda beden eğitimi öğretmeni atamasının yapılmadığı, şeklinde ifade ettikleri görülmektedir (Tablo 5).

Beden eğitimi ders programında haftalık ders saatini yeterliliğine ilişkin olarak, Aras'ın 2000 yılında "ilköğretim okullarındaki beden eğitimi öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar" isimli yüksek lisans tez çalışmasında ilköğretim okullarında uygulanan beden eğitimi ders saatinin yeterli olup olmadığı sorusuna, öğretmenlerin %97.1 gibi bir çoğunluğu ders saatlerinin yetersiz olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir⁷⁷.

Sönmez ve Sunay'ın "Ankara'daki ortaöğretim kurumlarında uygulanan beden eğitimi ve spor dersinin sorunlarına ilişkin bir inceleme" isimli çalışmalarında "beden eğitimi ve spor dersi, ders saati açısından yeterlidir" sorusunda (X =1,829) katılmıyorum ⁷⁸, sonucu çıkmıştır. Devlet ve özel okullardaki öğretmenlerin çoğunluğu ortaöğretim kurumlarında uygulanan beden eğitimi ve spor dersi saatlerinin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir.

Ders saatinin yeterliliğine ilişkin başka bir çalışmada ise, Çolakoğlu'nun 2004 yılında sporun toplumda yaygınlaştırılması açısından okul sporları (beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri üzerine bir araştırma) konulu doktora tezinde, "Okullardaki beden eğitimi ders saatlerinin yeterli olduğu görüşüne katılıyor musunuz" sorusuna verilen cevapların dağılımı incelendiğinde, araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin %52.7'si "katılmıyorum" yönünde görüş bildirirken, %20.7'si "hiç katılmıyorum" seçeneğini, %16.7'si "katılıyorum" seçeneğini, %7.5'i "kararsızım" seçeneğini, %2.3'ünün ise "tamamen katılıyorum" seçeneğini tercih ettikleri görülmüştür. Bu maddeye ilişkin genel ortalama değer $x=2.27$ olmuştur⁸. Sonuç olarak, bu maddeye ilişkin beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri "Katılmıyorum" düzeyinde olmuştur. Bu sonuçları araştırmamızı desteklemektedir.

Beden eğitimi dersinin işlenmesi için gerekli tesis yeterliliği ile ilgili, Topkaya'nın 1995 yılında "ortaöğretimde beden eğitimi ve spor müfredatı sorunları ve yeni yaklaşımlar" isimli yüksek lisans tez çalışmasında, ortaöğretimde beden eğitimi ve spor alanında temeldeki sorunun, öğretim programından kaynaklanan ve eğitim sistemi yapısına değin uzanan bir yapılaşma eksikliğine bağlı olduğu ifade edilmektedir⁷⁹. Araştırmadaki bu tespit, çalışmamızdaki "%72,7'sinin beden eğitimi ders programında ki ünitelerin spor salonu olmayan okullara uygun olmadığı" sonucunu desteklemektedir.

Araştırmamızda öğretmenlerin, %40'nın beden eğitimi öğretimine yönelik formasyon bilgilerini kısmen yeterli buldukları, %18,7'sinin beden eğitimi öğretmenlerinin kendilerini geliştirmedeği, %81,3'nün ise öğretmenlerin öğrencilere rehberlik yapma bilgilerinin yeterli olduğu, sadece %5,3'nün beden eğitimi öğretmenlerinin derse plansız girdikleri için dersten verim alamadığı, %14,7'sinin beden eğitimi öğretmenlerinin aldıkları maaşı yetersiz buldukları için tam performansla ders işleyemediği, %2'sinin ise öğretmenlerin öğrencileri spora yönlendiremediği, görüşünü ifade ettikleri tespit edilmiştir (Tablo 6, 7).

Öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları konusunda öğretmenlerin, %37,4'nün öğrenciler beden eğitimi dersine malzemesiz (kıyafet) katıldığı, %15,4'nün öğrenciler beden eğitimi konularını öğrenmeye isteksiz olduğu, %10'nun öğrenciler ders dışı etkinliklere katılmadığı, %79,4'nün öğrenciler sınav kaygısından dolayı (sbs- ygs – lys- als ..) beden eğitimi dersine girmek istemediği, görüşlerini ifade ettikleri ve öğrencilerin beden eğitimi dersini gerekli buldukları (%92) cevabını verdikleri görülmektedir (Tablo 8).

Katılımcıların ebeveynlerden kaynaklanan sorunlara ilişkin olarak, %71,3'nün velilerin beden eğitimi öğretiminin insan hayatındaki önemi konusunda bilinçsiz olduğu, %58'nin ebeveynlerin öğrencilerin sosyal ve kültürel etkinliklere katılımlarını gereksiz gördüğü, %80'nin ebeveynlerin beden eğitimi konusunda öğretmenle iletişim kurmadığı, ebeveynlerin beden eğitimi ders olarak görmeme sorusuna, öğretmenlerin %30'u tamamen katılırken %24'nünde kararsız kaldığı, ancak katılımcıların %59'nun ebeveynlerin beden eğitimi dersi için öğrencilerin gerekli ihtiyaçlarını karşıladıkları görüşünde olduğu görülmektedir (Tablo 9).

Baykoçak'ın 2002 yılında "beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunları ve tükenmişlik düzeyleri (Bursa ili uygulaması)" isimli yüksek lisans tezinde, beden eğitimi öğretmenleri öğrenci ailelerinin %16,9'unun beden eğitimi dersine karşı "her zaman" ilgisiz olduğunu, %34,6'sının "çoğu zaman" ilgisiz, %21,5'inin "bazen" ilgisiz olduğunu, %16,2'sinin "çok nadir" ilgisiz davranışlar gösterdikleri yönünde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir⁵⁴. Baykoçak'ın çalışmalarında öğrenci ailelerinin beden eğitimi dersine olan ilgilerinin yetersiz olduğu görüşü çalışmamızı desteklemektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, MEB'in yeterli sayıda beden eğitimi öğretmeni ataması yapmamasına ilişkin görüşleri ile cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu %95 güven düzeyinde söylenebilir (Tablo 10).

Öğretmenlerin, okul yönetiminden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri, hizmet içi eğitime katılmalarına göre anlamlı bir fark göstermiştir. Bu fark Beden eğitimi öğretimine yönelik formasyon bilgim eksik, Okul yönetimi; beden eğitimi öğretmenlerine kullanabilecekleri yer ve imkânları sağlamıyor, Okul yönetimi; seçmeli spor etkinliği dersini seçmeyerek beden eğitimi geri planda bırakıyor, Okul yönetimi; beden eğitimi öğretmenleriyle dayanışma içinde bulunmuyor, maddelerinde %99 güven

aralığında, Okul yönetimi; beden eğitimi öğretmenlerinin bilgi ve becerilerine güven duymuyor maddesinde ise %95 güven aralığında tespit edilmiştir (Tablo 11).

Araştırmada, MEB Beden eğitimi ders programında ki üniteler spor salonu olmayan okullara uygun değildir, MEB Beden eğitiminin önemini tam vurgulamamaktadır, MEB Beden eğitimi öğretimi için yeterli araç ve gereç sağlayamamaktadır, MEB Beden eğitimi ders programı hakkında yeterli bilgilendirme yapmamaktadır, maddeleri ile öğretmenlerin hizmet içi eğitime katılmaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($p<0.01$). (Tablo 12).

Araştırma kapsamına alınan öğretmenlerin, beden eğitimi öğretmeni aldığı maaşı yetersiz bulduğu için tam performansla ders işleyememektedir sorusuna ilişkin görüşleri hizmet içi eğitime katılmalarına göre anlamlı bir farklılık göstermiştir ($p<0.01$). (Tablo 13).

Beden eğitimi dersinin işlenişi açısından öğrenciden kaynaklanan sorunlara, hizmet içi eğitim alıp almadıklarına göre bakıldığında, öğrenciler beden eğitimi dersine malzemesiz (kıyafet) katılmaktadır, maddesinde $p<0.01$, öğrenciler beden eğitimi konularını öğrenmeye isteksizdir, maddesinde $p<0.05$ anlamlılık düzeyinde fark bulunmuştur (Tablo 14).

Öğretmenlerin, Beden eğitimi öğretmeni aldığı maaşı yetersiz bulduğu için tam performansla ders işleyememesine ilişkin görüşleri antrenörlük belgesine sahip olmalarına göre anlamlı bir farklılık göstermiştir ($p< 0,05$). (Tablo 15).

Araştırmaya katılanların, öğrenciler ders dışı etkinliklere katılmamaktadır, görüşü ile antrenörlük belgesine sahip olmaları arasında, $p<0.01$ anlamlılık düzeyinde fark bulunmuştur (Tablo 16).

Katılımcıların, Okul yönetimi; beden eğitimi derslerine gereken önemi vermiyor, Okul yönetimi; beden eğitimi öğretmenlerine karşı tarafsız ve güdüleyici tavır sergilemiyor, Okul yönetimi; beden eğitimi öğretmenleriyle dayanışma içinde bulunmuyor, maddelerine verdiği cevapları, bir spor branşında sporculuk lisansına sahip olma durumlarına göre %99 güven aralığında ($p< 0,01$). anlamlı bir farklılık göstermiştir (Tablo 17).

Öğretmenlerin, beden eğitimi öğretimine yönelik formasyon bilgim eksik ve Öğrenciler beden eğitimi konularını öğrenmeye isteksizdir, sorularına ilişkin görüşleri bir spor branşında sporculuk lisansına sahip olmalarına göre anlamlı bir farklılık göstermiştir ($p< 0,01$). (Tablo 18, 19).

Okul yönetiminden kaynaklanan sorunlara, öğretmenlerin görev yaptığı kuruma göre Tukey HSD test sonuçlarına bakıldığında bütün maddelerde ilköğretim ile İlköğretim ve ortaöğretim, orta öğretim arasında $p<0.01$ anlamlılık düzeyinde fark vardır (Tablo 21).

Çalışma elde edilen Tukey HSD test sonucu elde edilen diğer bir bulgu ise MEB beden eğitimi ders programında ki üniteler spor salonu olmayan okullara uygun değildir, maddesinde ortaöğretim ile ilköğretim, ilköğretim ve orta öğretim arasında $p<0.01$ anlamlılık düzeyinde. MEB beden eğitiminin önemini tam vurgulamamaktadır, maddesinde orta öğretim ile İlköğretim ve Ortaöğretim arasında $p<0.01$, ilk öğretim ile Ortaöğretim, İlköğretim ve Ortaöğretim arasında $p<0.05$ anlamlılık düzeyinde, MEB beden eğitimi öğretimi için yeterli araç ve gereç sağlayamamaktadır, maddesinde İlköğretim ve Ortaöğretim ile

ortaöğretim, ilk öğretim arasında $p<0.01$ anlamlılık düzeyinde, MEB beden eğitimi ders programı hakkında yeterli bilgilendirme yapmamaktadır, maddesinde orta öğretim ile İlköğretim ve Ortaöğretim arasında $p<0.01$, ilk öğretim ile Ortaöğretim, İlköğretim ve Ortaöğretim arasında $p<0.05$ anlamlılık düzeyinde, MEB yeterli sayıda beden eğitimi öğretmeni ataması yapmamaktadır, maddesinde ise İlköğretim ve Ortaöğretim ile ortaöğretim, ilk öğretim arasında $p<0.01$ anlamlılık düzeyinde fark vardır (Tablo 22).

Araştırma grubunun, öğretmenden kaynaklanan sorunlara ilişkin görüşleri, öğrenim durumu açısından anova sonuçlarına göre incelendiğinde beden eğitimi öğretimine yönelik formasyon bilgim eksik ve beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerini spora yönlendirememektedir, maddelerinde $p<0.01$ anlamlılık düzeyinde, beden eğitimi öğretmenleri derse plansız girdikleri için dersten verim alamamakta, maddesinde ise $p<0.05$ anlamlılık düzeyinde fark tespit edilmiştir (Tablo 23).

Araştırma kapsamına alınan öğretmenlerin, öğrenciden kaynaklanan sorunlara yönelik cevapları, yaş değişkeni açısından anova sonuçlarına göre değerlendirildiğinde, öğrenciler beden eğitimi konularını öğrenmeye isteksizdir, öğrenciler ders dışı etkinliklere katılmamaktadır, öğrenciler sınav kaygısından dolayı (sbs- ygs – lys-als ..) beden eğitimi dersine girmek istememektedir ve öğrenciler beden eğitimi dersini gereksiz buluyor, maddelerinde %99 güven aralığında ($p<0.01$). Öğrenciler beden eğitimi dersine malzemesiz (kıyafet) katılmaktadır maddesinde ise %95 güven aralığında ($p<0.05$) fark tespit edilmiştir (Tablo 25).

6. SONUÇ

Spora ve bedensel etkinliğe katılım olanağının en önemli ortam olması nedeniyle okul beden eğitimi ve spor alanı gençlerin etkin yaşam alışkanlığını kazanmaları için önemli bir role sahiptir. Bu rolün olumlu olarak gerçekleştirilebilmesi için beden eğitimi ve spor dersinde yaşanan sorunların tespiti önemli bir yer tutmaktadır. Beden eğitimi öğretmenleri açısından, dersin öğretimine yönelik yaşanan sorunları değişik boyutlardan tespit edilmesi amacıyla Balıkesir ilinde yapılan bu çalışmanın sonuçları kısaca şu şekilde özetlenebilir.

Balıkesir ilinde; Öğretmenlerin ancak yarısının (%50,6), okul yönetiminin beden eğitimi derslerine gereken önemi verdiği ve %63,3'nün de okul yönetiminin seçmeli spor etkinliği dersini seçmeyerek beden eğitimi geri planda bıraktığı, tamamının ise okullarda beden eğitimi dersinin haftalık ders saatini yeterli bulmadığı görüşünde olduğu tespit edilmiştir.

Balıkesir ilinde; Katılımcıların %81,3'nün öğrencilere rehberlik yapma bilgilerinin yeterli olduğu, sadece %2'sinin ise öğrencileri spora yönlendirmede güçlük çektiği ve tamamına yakının (%96), bakanlığın yeterli sayıda beden eğitimi öğretmeni atamadığı, inancında olduğu sonucuna varılmıştır.

Balıkesir ilinde; Öğretmenlerin %79,4'ü öğrencilerin lise ve üniversite seçme sınavları yüzünden gelecek kaygısı ile beden eğitimi dersine girmek istemediği, aslında öğrencilerin beden eğitimi dersini gerekli buldukları (%92) görüşündedir.

Balıkesir ilinde; Araştırma kapsamındaki öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu (%80) Ebeveynlerin beden eğitimi konusunda kendileri ile

iletişim kurmadığını belirtmiş ve %71,3'de ebeveynlerin beden eğitimi öğretiminin insan hayatındaki önemi konusunda bilinçsiz olduğu görüşünü ifade etmiştir.

Balıkesir ilinde; Araştırma kapsamındaki öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu (%96) Hizmet içi eğitim kurslarının içerik olarak yetersiz olduğu görüşünü ifade etmiştir.

Balıkesir ilinde; Araştırma kapsamındaki öğretmenlerin %72,7 si beden eğitimi ders programında ki ünitelerin spor salonu olmayan okullara uygun olmadığını, %46,7 si bakanlığın beden eğitiminin önemini tam olarak vurgulamadığını ve %44 ünün de beden eğitimi dersi için yeteri kadar araç- gereç sağlayamadığını ifade etmiştir.

Balıkesir ilinde; Araştırma kapsamındaki öğretmenlerin % 40'ı beden eğitimi öğretime yönelik formasyon bilgilerini kısmen yeterli bulunduğunu ifade etmiştir.

Balıkesir ilinde; Araştırma kapsamındaki öğretmenlerin % 18,7'si beden eğitimi öğretmenlerinin kendilerini geliştirmedini ifade etmiştir.

Balıkesir ilinde yapılan bu çalışma doğrultusunda ortaya çıkan sonuçları göz önünde bulundurarak; M.E.B in beden eğitimi ders saatlerini arttırmasını, ders dışı egzersiz çalışmalarını ilköğretim oyun saati adı altında zorunlu hale getirmesini önerebiliriz.

Balıkesir ilinde yapılan çalışma doğrultusunda; spor salonu olmayan okullara beden eğitimi derslerini rahatlıkla işleyebilecekleri spor salonları yapmalarını önerebiliriz.

Balıkesir ilinde yapılan çalışma doğrultusunda; hizmet içi eğitim kurslarının beden eğitimi öğretmenlerine yönelik olarak uygulamalı bir şekilde geliştirilmesini önerebiliriz.

Balıkesir ilinde yapılan çalışma doğrultusunda; üniversitelerin beden eğitimi bölümlerinde, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki açıdan yeterliliklerini sağlamak amacıyla uygulamalı staj saatlerini arttırmalarını, özellikle törenlere ilişkin hazırlıklarda yaşanan sıkıntıların giderilmesi için üniversitelerin müfredatına törenlerle ilgili çalışmaların konulabilmesini önerebiliriz.

Balıkesir ilinde yapılan çalışma doğrultusunda; Federasyonlar ile M.E.B nın işbirliğini sağlayarak okullara araç – gereç teminini arttırmayı önerebiliriz.

Balıkesir ilinde yapılan çalışma doğrultusunda; ebeveynlerin beden eğitimi ve spora bakış açısını geliştirecek faaliyetler düzenlenmesini önerebiliriz.

Balıkesir ilinde yapılan çalışma doğrultusunda; beden eğitimi öğretmenlerine gelişimlerini desteklemek, yeniliklerden haberdar olmalarını sağlamak amaçlı ayda bir kez gelişim seminerleri düzenlenmesini ve bu seminerlere katılımların zorunlu hale getirilmesini önerebiliriz.

Balıkesir ilinde yapılan çalışma doğrultusunda; antrenörlük belgesi olan ve bir spor branşında sporcu lisansına sahip olan öğretmenlerin öğrenci ve beden eğitimi alan hakimiyetlerinin daha iyi olduğunu göz önünde bulundurarak üniversitelerin beden eğitimi bölümüne bu belgelere sahip olmayan öğrencilerin alınmamasını önerebiliriz.

7. ÖZET

Bu çalışmanın amacı, beden eğitimi ve spor dersine yönelik sorunların neler olduğu ve nereden kaynaklandığının belirlenerek, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki açıdan karşılaştığı sorunların tespit ederek bunların bazı değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemektir.

Araştırma tarama modelindedir. Araştırma problemine ilişkin mevcut bilgiler ilgili literatürün taranmasıyla sistematik bir şekilde verilmiş, böylece konu hakkında teorik bir çerçeve oluşturulmuştur. Ayrıca araştırma ile ilgili bir ölçek uygulanmış ve bu ölçek yoluyla elde edilen verilerle araştırmanın problemine çözüm aranmıştır. Sorular ilgili literatür taranarak elde edilen bilgiler doğrultusunda hazırlanmış, alanın uzmanı kişilerin de fikri alınmıştır.

Anketin güvenilirliğini test etmek için hesaplanan Cronbach's alfa iç tutarlılık katsayısı 0.95 olarak tespit edilmiştir.

Çalışmaya Balıkesir ilinde görev yapan 107'si erkek, 43'ü bayan olmak üzere toplam 150 beden eğitimi öğretmeni gönüllü olarak katılmıştır.

Elde edilen verilerin analizinde, betimleyici istatistik kullanılmıştır, demografik bilgilerin çözümlenmesinde yüzde-frekansları alınmış, bazı değişkenlere göre farklılığı test etmek için independent samples t-test, ANOVA ve Tukey HSD Testi uygulanmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; katılımcıların %64,7'sinin 31-40 yaş grubunda olduğu, %53,3'nün 11-15 yıl arasında öğretmenlik hizmetinde bulunduğu, %70,6'sının beden eğitimi ve spor yüksek okulu mezunu olduğu ve %64'nün ilköğretim kurumlarında görev yaptığı, öğretmenlerin %55,3'nün bir spor branşında lisanslı olduğu, %35,3'nün haftada 16-20 saat derse girdiği, %69,3'nün bir spor branşında antrenörlük

belgesine sahip olduğu, %55,3'nün hizmet içi eğitim kurslarına katıldığı tespit edilmiştir.

Öğretmenlerin ancak yarısının (%50,6), okul yönetiminin beden eğitimi derslerine gereken önemi verdiği ve %63,3'nün de okul yönetiminin seçmeli spor etkinliği dersini seçmeyerek beden eğitimini geri planda bıraktığı, tamamının ise okullarda beden eğitimi dersinin haftalık ders saatini yeterli bulmadığı görüşünde olduğu. Katılımcıların %81,3'nün öğrencilere rehberlik yapma bilgilerinin yeterli olduğu, Öğretmenlerin %79,4'ü öğrencilerin lise ve üniversite seçme sınavları yüzünden gelecek kaygısı ile beden eğitimi dersine girmek istemediği, aslında öğrencilerin beden eğitimi dersini gerekli bulduklarını (%92), ancak ebeveynlerin %71,3'nün beden eğitimi öğretimının insan hayatındaki önemi konusunda bilinçsiz olduğu görüşünde oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı

6. SUMMARY

The aim of this research is to determine the problems towards the Physical Education and sports lessons and their sources and the problems of the Physical Education teachers appearing in their occupation and whether these problems are undergoing a change or not.

This research is a type of descriptive research. The existing knowledge about the research is presented in a systematic order by examining the related literature with the help of these, a theoretical outline could be formed about the subject. In addition, a scale about the research has been carried out and the solution of the research has been inquired with the information gathered with this scale. The questions have been formed in the light of the information which are gathered with examining the related literature and the estimation of qualified people in this field has been questioned.

This Cronbach's Alpha coefficient which is estimated to test the reliability of the questionnaire is 0.95.

107 men, 43 women, totally 150 Physical Education teachers who are serving in Balıkesir province participated in this research voluntarily.

Descriptive statistics have been used in the analysis of the data which is gained; percentage-frequency has been taken at the analysis of demographic knowledge; independent samples t-test, ANOVA and Tukey HSD test have been applied in order to test the difference according to some variables.

According to the evidences gained from the research it has been determined that %64.7 percent of the participants are between the ages of 31-40; %53.3 are in the teaching profession for 11-15 years; %70.6 are graduates from Academy of Physical Education and Sports and %64 serve

in primary schools; %55.3 have coaching licence at one sport branch; %35.3 have 16-20 lessons a week; %69.3 have coaching licence at one sport branch, and %55.3 have attended the inservice-training courses.

It has been determined that only the half of teachers (%50.6) and school administration regard the required importance to Physical Education lessons and %63.3 of which think that school administration neglect Physical Education lesson by not choosing the optional sport activity and all of them think that weekly lesson numbers of Physical Education lessons at schools are not sufficient; %81.3 of the participants have sufficient knowledge of guiding students. %79 of teachers think students do not want to attend the Physical Education courses because of the concern of future, although the students (%92) think Physical Education courses are sufficient, whereas %71.3 of the parents are unconscious about the importance of Physical Education in human life.

Key Words: Physical Education, Teacher, Ministry of National Education

KAYNAKLAR

1. Gedikoğlu T. Avrupa Birliği S¼recinde T¼rk Eğitim Sistemi: Sorunlar Ve Ç¼z¼m Önerileri, Mersin Üniversitesi Eğitim Fak¼ltesi Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, Ss. 66-80. Haziran 2005
2. Kul, E. "Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sorunları Ve Performanslarına Etkileri, Sakarya İli Örneği", Yüksek Lisans Tezi, Sakarya, 2008
3. Çelik, A. "Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Okul İçi Ve Okul Dışı Faaliyetlerde Karşılaştıkları Sorunların İncelenmesi", Trabzon İli Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2008
4. Yıldırım, İ. Yetim A. Şenel Ö. Farklı Cinsiyetteki Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinden Beklentileri, Gazi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi, Cilt 1 Sayı 1 Sayfa 5-13
5. Bilge N. Türkiye'de Beden Eğitimi Öğretmeninin Yetiştirilmesi. Ankara: K¼lt¼r Bakanlığı Yayınları, 1989.
6. Sunay Y. Sunay H. Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinden Beklentileri Ve Beklentilerinin Gerçekleşme D¼zeyi, Gazi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi, Cilt 1 Sayı 4 Sayfa 35-53, 1996
7. Ayan S, Memiş A.U, Eynur R.B, Şahin K, İlköğretim 1.Kademede Beden Eğitimi Dersine Verilen Önemin Sınıf Öğretmenleri Açısından Değerlendirilmesi, Gazi Üniversitesi Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi 14-16 Nisan, Ankara, K¼k Yayıncılık, 1.Baskı 573-578, 2006

8. Çolakoğlu, T. Sporun Toplumunu Yaygınlaştırılması Açısından Okul Sporları Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri Üzerine Bir Araştırma” Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara, 2004
9. Koca C. “Beden Eğitimi Ve Spor Alanında Toplumsal Ve Kültürel Yeniden Üretim” Hacetepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi, Ankara, 2006
10. Yüzüak, E. “Kütahya’da İlköğretim Ve Liselerde Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Sorunlarının Araştırılması” Yüksek Lisans Tezi, Kütahya, 2006:2
11. Kemerlioğlu, E., Kızılçelik, S. “Eğitim Sosyolojisi”, Saray Kitap Evleri, Ankara, 1996
12. Kuru, E. “Beden Eğitimi Ve Sporda Program Geliştirme”, Ankara, 2000
13. Erkal, E.M., Güven, Ö., Ayan, D. “Sosyolojik Açından Spor”, Der Yayınları, İstanbul, 1998
14. şahin, H.M. “Beden Eğitimi Ve Spor Sözlüğü” Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2005
15. Taymaz, H. “Hizmet İçi Eğitimi; Kavramlar, İlkeler, Yöntemler”, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, No:94, Ankara, 1981
16. Çelikkaya, H. “Öğretmenlik Mesleğine Giriş”, Alfa Basım Yayın Dağıtım, Bursa, 1999
17. Varış, F. “Eğitimde Program Geliştirme”, Alkım Kitapçılık, Ankara, 199

- 18.Arvasi, A. "Türk İslam Ülküsü", Ocak Yayınları, Ankara, 1982
- 19.Göral, M., Yapıcı, A.K. "Beden Eğitimi Ve Spor Bilimine Giriş", Tuğra Ofset, Kütahya, 2001
- 20.Başar, H. Sınıf Yönetimi, Pegem Yayınları, kutuphane.tbmm.gov.tr Ankara, 2001
- 21.Harmandar, İ.H. "Beden Eğitimi Ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri", Nobel Basımevi, Ankara, 2004:7,8,11,20
- 22.Ayhan, H. "Eğitim Bilimine Giriş" Şule Yayınları, İstanbul, 1955
- 23.Küçükahmet, L. "Öğretmenlik Mesleğine Giriş", Alkım Yayın, İstanbul, 1996
- 24.Özçelik, O. "İnsan Kaynakları Yönetimi", 2. Baskı, Dönence Basım Ve Yayın Hizmetleri, İstanbul, 2003
- 25.M.E.B., "Beden Eğitimi Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programları Ve Kılavuzu", Ankara, 2007
- 26.Yıldıran, İ. Doğan, P. Erturan, E. "Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, 10 – 11 Ekim Bildiriler Kitabı, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu,Ankara, 2003

- 27.Ayan, S.” İlköğretim 1. ve 2. Kademedede Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanma Durumunun İncelenmesi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara, 2007
- 28.Karaküçük, S. “Rekreasyon”, Gazi Kitabevi, Ankara,1999
- 29.Arslan, M. M. - Eraslan, L. “Milli Eğitimin Yasal Dayanağı Mevzuat”, Anıttepe Yayıncılık, Ankara, 2001
- 30.T.D.K. “Türkçe Sözlük” 5.Baskı, Ankara, 1977
- 31.Gençer, G. “İlköğretimdeki Ve Ortaöğretimdeki Öğretmenlerin Spora Katılımcılık Düzeylerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi”, Yüksek Lisans Tezi, İzmir, 2001
- 32.Kaya, C. “Öğretmenler, Öneriler”, Zambak Yayınları, İstanbul, 2004
- 33.Yetim, A.A. “Öğretmenli Mesleği Ve Beden Eğitimi Öğretmeninin Sosyal Görevleri” , Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu, 1. Spor Kongresi Bildirileri, Erzurum, 1998
- 34.Saydam, R. İlköğretim Okulu I Ve II. Devre Müzik Eğitiminde Eğitimci Sorunu. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, 30-31 Ekim 2003, İnönü Üniversitesi, Malatya. 2003
- 35.Yıldız, K. Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Pegem Yayınları. Ankara 2003.
- 36.Hacısalıhoğlu, M. “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Performanslarının Öğrenciler Tarafından Değerlendirilmesi Kartal İlçesi Örneği”, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2006

- 37.Çöndü, A. “Beden Eğitimi Ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri”, Nobel Basımevi, Ankara, 2004
- 38.Yılman, M. “Eğitim Öğretim Niteliğinin Geliştirilmesinde Öğretmenlerin Rolü Eğitiminde Arayışlar Sempozyumu”, Kültür Koleji Yayınları, İstanbul, 1991
- 39.Ayar, A. “Stajyer Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Problemleri”, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 1996
- 40.Yalçın, H.B., Üzüm, H., Yük Taşır, B.,. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Örgütsel Bağlılığı, 10. ICHPER-SD Avrupa Kongresi Ve 8. SBD Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 2004, Kemer-Antalya (CD-78_447)
- 41.Pehlivan, Z; Ünsal, S. “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öğretmen Adayları Tarafından Gözlem Sonuçlarının Analizi”, 3. Ulusal Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği Olimpik Eğitim Ve Spor Kültürü Sempozyumu, Tayyare Kültür Merkezi, Burfaş Ofset Tesisleri, 23-24 Mayıs, 2003, Bursa
- 42.Sunay, H; Gürbüz, P. “Beden Eğitimi Ve Spor Adaylarının Öğrenim Gördükleri Alana İlişkin Tutumları”, Gazi Üniversitesi, Beden Eğitimi Ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, Bildiriler Kitabı, 10–11 Ekim 2003, Ankara, S: 41–53
- 43.Yenel, F. “Sınıf Yönetimi Ders Notları”, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu, Ankara,2001

- 44.Gökmen H. Gençlerin Gelişmelerinde Beden Eğitiminin Rolü (Fiziksel Psikolojik Ve Sosyal Gelişmede), Orta Öğretim Kurumlarında Beden Eğitimi Ve Sorunları. Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları Öğretim Dizisi; 1988.
- 45.Yüksel, Ö., Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İş Doyum Düzeylerinin Araştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Yönetimi Ve Denetimi A.B.D, İstanbul. 2009
- 46.Aracı, H. “Okullarda Beden Eğitimi”, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2006
- 47.Tamer, K. Pulur, A. “Beden Eğitimi Ve Sporda Öğretim Yöntemleri”, Ada Matbaacılık, Ankara, 2001
- 48.Açak, M. “Beden Eğitimi Öğretmeninin El Kitabı”, 2005
- 49.Başoğlu, B. “Ankara İli Devlet Liselerinde Görev Yapan Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları Üzerine Bir Araştırma” Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 1995
- 50.Keten, M. “Türkiye’de Spor”, İkinci Baskı, Ankara, 1993
- 51.Üşenmez, S. “Hava Harp Okulunda Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi Liderlik Davranışlarının Öğrenci Gözüyle Değerlendirilmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2004.
- 52.Yalçın, H.F. “Beden Eğitimi Öğretmeni El Kitabı” G.Ü. G.E. F. Yayınları, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Basın Evi, Ankara, 1995

- 53.Üzüm H, Mirzeoğlu N. İnanç Ve Tutumlarda Sporun Yeri Ve Önemi. Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Beden Eğitimi Ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi (10–11 Ekim 2003; Ankara). 491–497.
- 54.Baykoçak, C. “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları Ve Tükenmişlik Düzeyleri Bursa İli Uygulaması”, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya, 2002
- 55.Çoban, B., Devecioğlu, S., Düşükcan, M., (2004). Beden Eğitimi Öğretmenleri İle Belediyelerin Spor Hizmetleri Konusunda İlişkilerinin Belirlenmesi, 10. ICHPER-SD Avrupa Kongresi Ve 8. SBD Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 2004, Kemer-Antalya (CD - 44_381)
- 56.Aydın, N.A.” Ankara’daki Özel Ve Resmi Ortaöğretim Kurumlarında Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Bazı Mesleki Niteliklerinin Ve Ders Dışı Çalışmalara Katılmalarının Karşılaştırılması”, Yüksek Lisans Tezi, Ankara,2002:17-18
- 57.Erhan, S.E.”Doğu Anadolu İl Merkezlerinde Beden Eğitimi Dersinin İşlenebilirliği, Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sorunları Ve Bunların Öğrenci Tutumları Üzerine Etkisi,” Doktora Tezi, Ankara,2009
- 58.Milli Eğitim Bakanlığı, T.C. M.E. B. Okul İçi Beden Eğitimi Spor Ve İzcilik Dairesi Başkanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara. 2000
- 59.Dalkıran, O., Altıntaş, A., Gündüz, N., Sunay, H., Akgül, M., (2004). Ankara İli Devlet-Özel İlk Ve Orta Öğretim Okullarındaki Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders Dışı Etkinliklerinde Kapalı Spor Alanlarının Etkin Kullanımı Üzerine Görüşleri, 10. ICHPER-SD Avrupa Kongresi Ve 8.

SBD Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 2004, Kemer-Antalya (CD-182_0394)

60.Www.Orgm.Meb.gov.tr. > programlar>eğitim uygulama okulu>beden eğitimi, 2010

61.Www.Terakki.orgtr/Lise/59756332715520.asp?pg=346&pgres=346, 2010

62.Özbar, N., Kayapınar, F. Ç. Okulöncesi Dönem Çocuklarında Hareket Eğitiminin El-Göz Koordinasyonu Süresi Ve Hata Sayısına Etkisi, 10. ICHPER-SD Avrupa Kongresi Ve 8. SBD Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 2004, Kemer-Antalya (CD -29_468)

63.D.P.T. 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı, Beden Eğitimi, Spor Ve İstanbul Olimpiyatları-ÖİK,Raporu
[Http://Ekutup.Dpt.Gov.Tr/Egitim/Beden/Oik530.Pdf](http://Ekutup.Dpt.Gov.Tr/Egitim/Beden/Oik530.Pdf) 2000

64.Solmaz, A; Milli Eğitim Bünyesindeki Okullarda Beden Eğitimi Derslerinin İşlevsel Durumu, Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi 2006.

65.Ünlü, H., Aydos L., İlköğretim Okullarında Çalışan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin, Kullandıkları Öğretim Yöntemleri, Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi. Cilt 1, Sayı 1, Sy 11-23, 2007

66.Varış F. Eğitim Bilimine Giriş. Ankara: Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayını; 1990

67.Lumpkin A. Physical Education And Sport: A Contemporary Introduction. Missouri: Timesmirror/Mosby College Publishing; 1990.

68. Bucher, C. A., Koenig, C. R. Method And Material For Secondary School Physical Education. Saint Louis: The C.V. Mossey Company. 1983
69. Erdemli, A., İnsan, Spor Ve Olimpizm (Spor Felsefesi Yazıları), İstanbul: Sarmal Yayınevi, 1996
70. Çamlıyer, H., ve Çamlıyer, H., Eğitim Bütünlüğü İçinde Çocuk Hareket Eğitimi Ve Oyun, 4. Baskı, Manisa 2001
71. Oğuz A. Bıyıklı C. Çukur A. Erdem M. Gölgeci S. Şişman F., Yavaş, A, Fiziksel Uygunlukların Gelişimi Ve Psikomotor Becerilerin Kazandırılmasında Oyunla Yeniden Yapılanma, 2000'li Yıllarda Lise Eğitimine Çağdaş Yaklaşımlar Sempozyumu, Editör; Çağlar A. Yılmaz E. Golden Medya Matbaacılık Ve Tic. A.Ş., İstanbul. S: 201, 2002
72. Mengütay S Çocuklarda Hareket Gelişimi ve Spor; Morpa Kültür Yayınları, İstanbul 2005
73. Alpman C. Eğitimin Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Çağlar Boyunca Gelişimi. Ankara: GSGM Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığı Yayınları. 2001
74. Tamer K. "Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi". Ankara: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları; 1987.
75. Bayrak C. Çeliksoy M.A. "Çoklu Zeka Kuramının Beden Eğitimi Öğretimi Alanında Uygulanması Ve Beden Eğitimi Dersi İçin Günlük Ders Plan Örneği" 10. ICHPER-SD Avrupa Kongresi ve 8. SBD

Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 2004, Kemer-Antalya (CD - 194_0188)

76. Uğur O.A, Yenel İ.F. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Yaklaşımları Ve Karşılaştıkları Sorunlar Üzerine Bir Araştırma, Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl 11, Sayı 1, Sayfa 149-173, Nisan 2007
77. Aras A.E. İlköğretim Okullarındaki Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunlar. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Eskişehir. 2000
78. Sönmez T, Sunay H. Ankara'daki Ortaöğretim Kurumlarında Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Sorunlarına İlişkin Bir İnceleme. Milli Eğitim Dergisi. Sayı. 162, 270-279, Ankara. 2004
79. Topkaya İ. Ortaöğretimde Beden Eğitimi Müfredatı Sorunları Ve Yeni Yaklaşımlar, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul 1995
80. Özdemir, S.- Yalın, H.İ. "Öğretmenlik Mesleğine Giriş", Nobel Yayın Dağıtım Ltd. Şirketi, Ankara, 2003

EKLER

EK 1- ANKET

Değerli meslektaşım; Bu anket çalışması, Beden Eğitimi Öğretmenlerinin mesleki açıdan karşılaştıkları sorunlarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Toplanan veriler bilimsel araştırmada kullanılacağından, soruları dikkatli okuyup, samimi cevaplarla size en uygun seçeneği işaretleyiniz. Lütfen ankete isim yazmayınız. Yardım ve katkılarınızdan dolayı şimdiden sizlere teşekkür ederim.

Ela OĞUL

G.Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
Yüksek Lisans Öğrencisi

- 1) Cinsiyetiniz
 Kadın Erkek
- 2) Yaşınız
 20–30 31–40 41–50 51 ve üzeri
- 3) Öğrenim Durumunuz
 Eğitim Enstitüsü Eğitim Fakültesi Yüksek Lisans
 Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Diğer...
- 4) Meslekte ki Hizmet Yılıınız
 1–5 Yıl 6–10 Yıl 11–15 Yıl 16–20 Yıl 21–25 Yıl 26 ve Üzeri
- 5) Görev yaptığınız kurum
 İlköğretim Ortaöğretim İlköğretim ve Ortaöğretim
- 6) Okulunuzda kaç saat derse giriyorsunuz?
 0–15 Saat 16–20 Saat 21–25 Saat 26–30 Saat
- 7) Herhangi bir spor branşında sporculuk lisansına sahip misiniz?
 Evet Hayır
- 8) Herhangi bir spor branşında antrenörlük belgesine sahip misiniz?
 Evet Hayır
- 9) Düzenlenen hizmet içi eğitim kurslarına katıldınız mı?
 Evet Hayır
- 10) Genel bir değerlendirme yaptığınızda hizmet içi eğitim kurslarını ,
İçerik olarak yeterli buluyor musunuz?
 Evet Hayır

ANKET 1

No	Aşağıda Beden Eğitimi Öğretiminde Sorun Olduğu Düşünülen Bazı Durumlar Belirtilmiştir. Bu Sorunlara Ne Derece Katılıyorsunuz ? Ölçeklenen Katılma Derecesi Bölümlerine Size Uygun Olan Seçeneği (X) İşareti Şeklinde İşaretleyiniz.	KATILMA DERECESESİ				
		TAMAMEN KATILYORUM	KISMEN KATILYORUM	KARASIZIM	KISMEN KATILMIYORUM	HIÇ KATILMIYORUM
(A) OKUL YÖNETİMİNDEN KAYNAKLANAN SORUNLAR						
1	Okul yönetimi; beden eğitimi derslerine gereken önemi vermiyor?					
2	Okul yönetimi; beden eğitimi öğretmenlerinin bilgi ve becerilerine güven duymuyor?					
3	Okul yönetimi; beden eğitimi öğretmenlerine karşı tarafsız ve güdüleyici tavır sergilemiyor?					
4	Okul yönetimi; beden eğitimi öğretmenlerine kullanabilecekleri yer ve imkanları sağlamıyor?					
5	Okul yönetimi; seçmeli spor etkinliği dersini seçmeyerek beden eğitimi geri planda bırakıyor?					
6	Okul yönetimi; beden eğitimi öğretmenleriyle dayanışma içinde bulunmuyor?					
(B) MEB'DEN KAYNAKLANAN SORUNLAR						
1	MEB Beden eğitimi ders programında haftalık ders saati yeterli değildir?					
2	MEB Beden eğitimi ders programında ki üniteler spor salonu olmayan okullara uygun değildir?					
3	MEB Beden eğitiminin önemini tam vurgulamamaktadır?					
4	MEB Beden eğitimi öğretimi için yeterli araç ve gereç sağlayamamaktadır?					
5	MEB Beden eğitimi ders programı hakkında yeterli bilgilendirme yapmamaktadır?					
6	MEB yeterli sayıda beden eğitimi öğretmeni ataması yapmamaktadır?					
(C) ÖĞRETMENDEN KAYNAKLANAN SORUNLAR						
1	Beden eğitimi öğretimine yönelik formasyon bilgim eksik?					
2	Beden eğitimi öğretmenleri kendilerini geliştirmemekte?					
3	Beden eğitimi çalışmalarında öğretmenlerin öğrencilere rehberlik yapma bilgileri yetersizdir?					
4	Beden eğitimi öğretmenleri derse plansız girdikleri için dersten verim alamamakta?					
5	Beden eğitimi öğretmeni aldığı maaşı yetersiz bulduğu için tam performansla ders işleyememektedir?					
6	Beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerini spora yönlendirememektedir?					

		KATILMA DERECEŚİ				
		TAMAMEN KATILYORUM	KISMEN KATILYORUM	KARASIZIM	KISMEN KATILMIYORUM	HIÇ KATILMIYORUM
	(D) ÖĞRENCİDEN KAYNAKLANAN SORUNLAR					
1	Öğrenciler beden eğitimi dersine malzemesiz (kıyafet) katılmaktadır?					
2	Öğrenciler beden eğitimi konularını öğrenmeye isteksizdir?					
3	Öğrenciler ders dışı etkinliklere katılmamaktadır?					
4	Öğrenciler sınav kaygısından dolayı (sbs- ygs – lys-als ..) beden eğitimi dersine girmek istememektedir?					
5	Öğrenciler beden eğitimi dersini gereksiz buluyor?					
	(E) VELİDEN KAYNAKLANAN SORUNLAR					
1	Veliler beden eğitimi öğretiminin insan hayatındaki önemi konusunda bilinçsiz?					
2	Veliler öğrencilerin sosyal ve kültürel etkinliklere katılımlarını gereksiz görmekte?					
3	Veliler beden eğitimi konusunda öğretmenle iletişim kurmamakta?					
4	Veliler beden eğitimini ders olarak görmemekte?					
5	Veliler öğrencilerin ders için gerekli ihtiyaçlarını (kıyafet- spor parası) karşılamıyor?					

ÖZGEÇMİŞ

Ela OĞUL; 1981 Yılında İstanbul'da doğdu. İlköğrenimi, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. 1998 Yılında Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği bölümünü kazandı. 2002 Yılında lisans eğitimini bitirdi. 2003 Yılında Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimine başladı. Aynı yıl içerisinde Balıkesir'in Edremit ilçesinde beden eğitimi öğretmenliğine başladı. Edremit'te beden eğitimi öğretmenliğine devam etmekte ve Basketbol Federasyonuna bağlı olarak 12 Dev Adam basketbol okullarında antrenörlük yapmaktadır.